МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«Державний вищий навчальний заклад»
Національний гірничий університет
Інститут економіки
Вища банківська школа у Вроцлаві (Польща)
Engineering Consulting and Management Office
(Берлін, Німеччина)
Тернопільський національний економічний університет
Східноукраїнський національний університет
ім. Володимира Даля
Донецький Національний університет економіки і
торгівлі ім. М. Туган-Барановського
Севастопольський національний технічний університет
Одеський національний економічний університет

МАТЕРІАЛИ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

«РОЗВИТОК ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ КРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

17-19 квітня 2014 року

ДНІПРОПЕТРОВСЬК
2014

ББК 65.9 (4 Укр) 26
УДК 336

Розвиток фінансової системи країни в умовах глобалізації / Матеріали студентської науково-практичної Інтернет-конференції (Дніпропетровськ, 17-19 квітня 2014 року). Наук. ред. О.В. Єрмошкіна – Дніпропетровськ: ДВНЗ «Національний гірничий університет», 2014. – с.154.

Матеріали студентської наукової конференції висвітлюють проблемні питання, пов'язані з визначенням найбільш ефективних напрямів розвитку фінансової системи країни в умовах глобалізації світової економіки, зокрема: фінансовий механізм та державне регулювання економічного розвитку; удосконалення системи оподаткування; актуальні напрями розвитку фінансової системи країни в умовах глобалізації; фінансовий менеджмент промислових підприємств та фінансових посередників; удосконалення процесів бюджетного управління.

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК:
Крилова О.В. – к.т.н., доцент кафедри ЕАіФ
Цуркан І.М. – к.е.н., доцент кафедри ЕАіФ
Замковий О.І. – ст.викладач кафедри ЕАіФ

За стиль, редакцію та достовірність поданих матеріалів студентської наукової конференції несуть відповідальність їх автори.

Усі права застережені. Розповсюдження і тиражувати матеріали студентської наукової конференції без офіційного дозволу авторів заборонено.

Секція 1 **Фінансовий механізм та державне регулювання економічного розвитку**

Черняга Г.В., ст.гр. М-ФК-13
Науковий керівник:
д.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Єрмошкіна Є.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ СИСТЕМИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Розвиток системи пенсійного забезпечення в Україні має доволі довгу історію. Однак до сьогоднішнього дня практично відсутня ефективна система пенсійного забезпечення громадян, яка б передбачала врахування регіональних, вікових та інших демографічних особливостей розвитку населення України. Відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» [1] встановлено підвалини реформування системи пенсійного забезпечення нашої держави на даному етапі її розвитку, запроваджено принципово новий фінансовий механізм трирівневої пенсійної системи, до якої входять: солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та система недержавного пенсійного забезпечення.

Однак, як свідчать результати впровадження даної системи, більшість її положень або відтерміновано до впровадження, або знівельовано через брак фінансових ресурсів Пенсійного фонду, а, іноді, і через волю керівництва самого Пенсійного фонду та інших керівних установ держави [2, 3]. Подальше зволікання з проведенням реального реформування системи пенсійного забезпечення може призвести до ще більших фінансових проблем, а згодом – з урахуванням тенденцій до старіння населення – і до фінансового краху Пенсійного фонду України.

Відповідно, метою даного дослідження є обґрунтування основних напрямів прискорення процесів реформування пенсійного забезпечення

громадян України в умовах критичного браку фінансових ресурсів Пенсійного фонду та недосконалості фінансового, адміністративного та іншого законодавства України.

Слід підкреслити, що до основних проблем формування ефективної системи пенсійного забезпечення можна віднести такі групи факторів, як:

- інституціональні фактори, які обумовлюються низьким рівнем розвитку інститутів, які покликані створювати базу для накопичення пенсійного фонду окремими індивідами (професійних та корпоративних фондів), наявністю «спеціальних» законів та підзаконних актів, що роблять систему пенсійного забезпечення доволі вибірковою та не надають громадянам рівні можливості щодо формування свого пенсійного забезпечення;

- фінансово-економічні фактори, зокрема низький рівень заробітної плати, інших доходів громадян, що, у свою чергу, обумовлює низьку схильність населення до накопичення, а, відповідно, й не дозволяє створювати фінансову ресурсну базу як для власного майбутнього пенсійного забезпечення, так і для ефективного розвитку професійних та корпоративних фондів.

Аналіз існуючих підходів до реформування системи пенсійного забезпечення та дослідження напрямів удосконалення механізмів функціонування Пенсійного фонду України дозволив визначити основні напрями подальших дій, необхідних для підвищення ефективності реалізації пенсійної реформи в Україні. Зокрема до них слід віднести: скасування норм пенсійного забезпечення, передбачених так званими “спеціальними” законами; запровадження пенсійного забезпечення через професійні та корпоративні фонди; уведення у дію накопичувальної системи загальнообов’язкового державного пенсійного страхування.

Список літератури:

1. Закон України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 №1058-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rada.gov.ua/

2. Закон України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» від 08.07.2011 №3668-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rada.gov.ua/

3. Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» від 27.03.2014 №1166-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rada.gov.ua/

Секція 2 **Удосконалення системи оподаткування**

Жуков К.Є., ст. гр.ФК-10-1
Науковий керівник:
ст. викладач кафедри ЕАіФ Лісовенкова І.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ТА ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ НАДХОДЖЕНЬ

Сучасний стан місцевих бюджетів характеризується дефіцитом фінансових ресурсів на місцевому рівні, який на сьогодні неможливо усунути без чітких стратегічних дій державної та місцевої влади. Зменшення бюджетного привели до поглиблення існуючих проблем на місцевому рівні.

Місцеві податки і збори, згідно з положеннями Бюджетного кодексу України, відносяться до власних доходів місцевих бюджетів, які не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, і тому суттєво впливають на фінансову самостійність місцевих бюджетів. Органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції мають право запроваджувати пільгові податкові ставки, повністю скасовувати окремі місцеві податки і збори або звільняти від їх сплати певні категорії платників та надавати відстрочки у сплаті місцевих податків та зборів [1].

До основних проблем у сфері формування місцевих бюджетів, у першу чергу, постають такі пункти:

- нестабільність доходної бази;
- недостатнє фінансування з державного бюджету;
- відсутність ефективного правового поля, яке б відповідало сучасним умовам;
- відсутність прав органів місцевого самоврядування щодо запровадження на своїй території власних податків і зборів;
- невеликий перелік місцевих податків і зборів;

- незначна фіскальна роль місцевих податків і зборів;

недосконалість міжбюджетних відносин, що зумовлена їх невідповідністю швидким змінам, що відбуваються [2].

В основу удосконалення діючої системи місцевого оподаткування можуть бути покладені основні положення проекту Податкового кодексу України, а також проекту Закону України «Про місцеві податки та збори».

Існування проблем в першу чергу зумовлюють виникнення дисбалансу в самих місцевих бюджетах, а саме виникає дефіцит бюджетних коштів, по-друге не вирішуються важливі життєві проблеми людей, відбувається занепад всього місцевого господарства.

Для вирішення проблем, що виникають при формуванні місцевих бюджетів в Україні доцільно зробити[3]:

- вдосконалити існуючу нормативно-законодавчу базу або розробити нову яка б могла чітко регулювати та визначати процес формування і використання фінансових ресурсів місцевих бюджетів;
- реформувати місцеве оподаткування, а саме переведення деяких податків з розряду загальнодержавних в місцеві для того щоб збільшити надходження до місцевих бюджетів, встановити більш справедливий міжрегіональний розподіл частки податків;
- чітко дотримуватись бюджетної дисципліни, що має відбитися в доцільному використанні бюджетних засобів;
- застосувати режим жорсткої економії бюджетних коштів;

Таким чином, застосувавши запропоновані заходи можливо досягнути успішного вирішення існуючих проблем.

Список літератури:

1. Буряченко А.Є. Переваги та недоліки боргового фінансування місцевих потреб / Буряченко А.Є.// Фінанси, облік і аудит. - 2009;

2. Деркач М.І., Литвин М.В. Впровадження світового досвіду формування дохідної частини місцевих бюджетів в Україні / Деркач М.І., Литвин М.В. // Економічний простір. - 2011;

3. Офіційний сайт Асоціації міст України / [Електронний ресурс]: http://www.auc.org.ua/;

Шелудько Т.Р., ст. гр. ЕФбс-13-1м
Науковий керівник:
к.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Соляник Л.Г.
(Державний ВНЗ «Національний Гірничий Університет»
м.Дніпропетровськ, Україна)

УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ТА ВИКОРИСТАННЯМ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Одним із найважливіших факторів прибутку фармацевтичного підприємства – це внутрішній стан економіки країни, а саме коливання валютного курсу на ринку України. Сьогодні валютний курс є невід'ємною частиною економіки. Це свідчить по те, що підприємство вимушено вести розрахунки у іноземній валюті. Тому саме різкому підвищенню валютного курсу, підприємство може понести високі збитки. Це визвано тим що виробник на ряду з підвищенням собівартості виробництва, не має здатності різко підвищити ринкову вартість товару або послуги. Саме з цієї причини виробник змушений або підвищувати ціни на свій товар, або терпіти збитки. Тому дуже часто в кризовий стан економіки країни, більшість підприємств потребує санаційних втручань у роботу підприємства.

Інша проблема сучасного фармацевтичного ринку, це введення нового закону про ПДВ на лікарські засоби. Це введення регламентує Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» опублікований у офіційному виданні «Голос України» від 31 березня 2014 р. Норма щодо ПДВ на ліки та вироби медичного призначення набула чинності 1 квітня поточного року.

«7 відсотків по операціях з постачання лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів (у тому числі аптечними закладами), а також з постачання виробів медичного призначення за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України.»

Тобто ПДВ нараховується на всьому ланцюжку постачання.

Припустимо, ціна виробника на лікарський засіб складає Х грн., до якої він додає 7% ставки ПДВ – це та сума податку, яку виробник додає до ціни

товару. У момент, коли дистриб'ютор придбаває лікарський засіб, у виробника виникає податкове зобов'язання (у сумі 7% ПДВ, закладених у ціну препарату).

Дистриб'ютор при встановленні націнки бере за основу ціну виробника у розмірі X (без урахування ПДВ), додає націнку у розмірі n. До встановленої таким чином базової ціни дистриб'ютор додає 7% ПДВ. У момент реалізації лікарського засобу аптечному закладу, у дистриб'ютора також виникає податкове зобов'язання. Аптечний заклад встановлює роздрібну націнку на лікарський засіб на основі базової ціни дистриб'ютора (X+n). До ціни, яка сформувалася таким чином він додає 7% ПДВ у момент реалізації товару.

Наприклад, виробник поставив дистриб'ютору товар на суму 107 грн. (у т.ч. ПДВ). У ціні препарату вже закладено податковий кредит (вхідний ПДВ), який складає 7 грн. Ця сума вказана у податковій накладній. Вартість товару без ПДВ складає 100 грн. Дистриб'ютор формує свою ціну для подальшої реалізації товару аптечному закладу. Для цього він робить націнку на товар, яка, припустимо, складає 10%. Ціна реалізації без ПДВ дорівнює 100 + 10 = 110 грн. Тепер на цю ціну необхідно нарахувати 7%. Ціна реалізації з ПДВ складає 110 + 7,7 = 117,7 грн. Аналогічну операцію здійснює аптечний заклад: встановлює роздрібну націнку на товар, виходячи з його базової ціни. Припустимо, що розмір націнки складає 10%. Ціна реалізації без ПДВ складає 110 + 11 = 121 грн. Ціна реалізації з ПДВ складає 121 + 8,47 = 129,47 грн.

Це свідчить про те, що в аптеках ціни на лікарські засоби виросли щонайменш на 10% за один день. А це призведе до зниженню купівельної спроможності, що вплине на загальний прибуток фарм. бізнесу. Такі санкції не мають виправданого характеру, та мають бути скасовані, тому що лікарські засоби входять до групи першої необхідності. К нормалізації роботи будь-якого фармакологічного підприємства призведе стабілізація валютного курсу, та скасування закону про ПДВ на лікарські засоби.

Список літератури:

1. [http://www.apteka.ua/article/285970]
2. [http://pidruchniki.ws/12631113/finansi/upravlinnya_pributkom]
3. [Бюджетування в системіфінансовогоуправлінняпідприємствомдис... канд. екон. наук: 08.04.01 / С.В. Онищенко; Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2003. — 19 с. — укр.]

Секція 3 **Актуальні напрями розвитку фінансової системи країни в умовах глобалізації**

Арсентьєва А.С., ст. гр.ФК-10-1
Науковий керівник:
к.е.н., доц. кафедри ЕАіФ Цуркан І.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

МЕТОДИ СТРАХУВАННЯ ВРОЖАЮ СІЛЬСКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

Сільське господарство є найбільш ризикованою галуззю суспільного виробництва, оскільки відтворювальний процес пов'язаний з природно-кліматичними та біологічними чинниками. Одним з найгостріших питань в аграрному секторі економіки є захист земель сільськогосподарського призначення, за допомогою яких певною мірою можна стабілізувати розвиток аграрних господарств та економіки держави в цілому.

Для зниження ризиків при страхуванні врожаю сільськогосподарських культур існують певні методики:

1. Під індексним страхуванням розуміють страхування за індексом врожайності, тобто ризику втрати врожаю сільськогосподарської культури відносно усередненого показника врожайності цієї культури на визначеній території (районі) за попередні п'ять років.

2. Під комплексним страхуванням у термінології Закону України "Про державну підтримку сільського господарства України" розуміють страхування від повного переліку ризиків, а саме: а) заморозку, ожеледі, вимерзання; б) граду або удару блискавки; в) землетрусу; г) лавини, земельного зсуву, земельного або земельно-водного селю; д) пожежі, крім лісових пожеж; є) бурі, урагану, бурану; ж) зливи, паводі, паводку, посухи чи зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню; з) епітофітотійного розвитку хвороб, розмноження шкідників хвороб, притаманних Україні, а також хвороб, які стали наслідком настання будь-якого з ризиків, визначених у

підпунктах "а"—"з"; і) протиправних дій третіх осіб, що виражаються у крадіжках, хуліганських діях стосовно рослинних насаджень, зруйнуванні покриттів теплиць, парників, оранжерей [1].

3. Страхування від комплексу ризиків (мультиризик, або комбіноване страхування) польових культур – коли виробники можуть застрахувати культури від комплексу ризиків на весь виробничий цикл. Цей страховий продукт пропонують практично всі страхові компанії. Культури можуть страхуватися як до посіву, так і після появи сходів. В Україні культури страхуються, як правило, після появи сходів. Даний страховий продукт дозволяє застрахувати культури практично від усіх ризиків, які можуть знищити або пошкодити культури. Цей страховий продукт є одним із найдорожчих, оскільки страхове покриття надається від великої кількості ризиків [2].

Серед існуючих методів щодо страхування сільськогосподарських культур найкраще використовувати метод страхування за індексом врожайності, обчисленої за фотосинтетичною активністю (по ФАР), оскільки страхова сума є найменшою, а звідси і мінімальний страховий платіж, який сплачуватиме сільськогосподарський товаровиробник.

Також, доцільним буде використання методу страхування на основі об’єднаного індексу, застосування якого дозволяє страхувати врожайність певних сільськогосподарських культур від несприятливих природно-кліматичних явищ з врахуванням впливу на неї природних властивостей ґрунту, кількості опадів, температури повітря та верхнього шару ґрунту.

Список літератури:

1. Туманова О.А. Особливості державного регулювання страхування сільськогосподарських ризиків в Україні / О.А Туманова // Економіка АПК. – 2010. - №7. – С. 14-17.

2. Як застрахувати виробництво сільськогосподарських культур : практ. посібник з агрострахування / Герасименко Н., Гринюк І, Ільїна Н, Ричард МакКоннелл, та ін.. / за ред.. Зарицької М. - К. – 2008. – 99с.

Бабік А. О., ст. гр. ЕФбс-13-1м
Науковий керівник:
к.е.н., проф.. кафедри ЕАіФ Дідик Л. М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
Університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ: ІСНУЮЧІ ПІДХОДИ

Оцінка прибутку підприємств дає змогу розрізняти фінансовий результат діяльності підприємства за етапами та суб'єктами економічних відносин.

Теоретичні та практичні аспекти методики аналізу прибутковості (рентабельності) капіталу підприємства висвітлені у багатьох працях вітчизняних науковців. Однак, методологічна база аналізу знаходиться на стадії розробки та постійно трансформується, тому актуальними є питання щодо ефективності застосування існуючих методичних підходів до аналізу й оцінки рівня прибутковості фінансових ресурсів вітчизняних підприємств. На практиці широко використовується велика кількість показників прибутковості (рентабельності) підприємства, сукупність яких всебічно відбиває ефективність операційної, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства. Проте, систематизувавши існуючі методичні підходи, слід відзначити, що традиційно методологія факторного аналізу показників рентабельності капіталу ґрунтується на застосуванні методики декомпозиційного аналізу з використанням підходу, що був запропонований більше 100 років тому фінансовими менеджерами фірми «Дюпон», а дослідження сучасних вітчизняних науковців, у яких розглядались зазначені проблеми ґрунтуються в основному також на моделюванні показників рентабельності капіталу із використанням мультиплікативних моделей, що, на нашу думку, у повній мірі не може задовольняти інформаційні потреби користувачів, які сьогодні значно розширились і диференціювались [1].

Різноманіття показників оцінки дозволяє не тільки визначити рівень окремих параметрів, але і сприяє альтернативності пошуку шляхів підвищення

рентабельності підприємства. Кожен із вихідних аналітичних коефіцієнтів можна розкласти у факторну систему з різною ступінню деталізації, що обумовлює межі виявлення й оцінки резервів підвищення ефективності діяльності підприємства.

При проведенні аналізу рентабельності власного капіталу розглядаються в основному три-, чотири або п'яти факторні мультиплікативні моделі [2,3].

Відібравши з переліку показників найвагоміші для формування базового критерію оцінки ефективності діяльності підприємств різних організаційно-правових форм і форм власності, пропонуємо розширити кількісний склад факторів впливу на рентабельність власного капіталу:

$$Рвк=Вк/ПА*Чп/Чд*А/Вк*ПА/ПП*Чд/А*ПП/Вк$$

Результатом даної дослідницької роботи стало по суті доповнення вихідної трифакторної моделі оцінки рентабельності підприємства трьома показниками-співмножниками: ВК/ПА - частка поточних активів у власному капіталі, ПА/ПП - коефіцієнт покриття, ПП/ВК – частка поточних зобов'язань у власному капіталі.

Наведений алгоритм розрахунку рентабельності власного капіталу побудовано так, що його рівень узгоджений із найвагомішими співвідношеннями показників, що гарантують життєдіяльність підприємств, а головною ідеєю є не встановлення прибутковості власного капіталу за відповідний період діяльності підприємства, а. насамперед створення такої моделі, яка б давала змогу утримувати оптимальну структуру балансу і значення інших показників відповідно до збільшення кожного пункту рівня рентабельності власного капіталу [4].

Список літератури:

1. Бланк И.А. Управление капиталом:Учебній курс.-К.:Єльга,2004.-516с.
2. Зятковський І.В. Оцінка ефективності власності в умовах трансформаційної економіки//Фінанси України. – 2006. - №6. –С.129-142.
3. Афанасьєв Є.В. Моделювання фінансового ризику багатоцільових рішень в управлінні прибутковістю промислового підприємства//Фінанси України. – 2006. - №3 – С.46-55.
4. Показники оцінки фінансового стану підприємства // [Електронний ресурс]: режим доступу buklib.net/books/29185/.

Водоп'ян М.В., ст. гр.ФК-11-1
Науковий керівник:
к.е.н., доц. каф. ЕАіФ Герасимова І.Ю.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

В XXI ст. навколишнє середовище нашої планети неухильно погіршилося внаслідок антропогенного впливу. Сучасна екологічна ситуація в Україні, особливо в районах та центрах надмірної концентрації підприємств важкої індустрії вважається складною. Проблема стосунків між природою та суспільством дедалі загострюється.

Екологічна безпека є однією зі складових національної безпеки країни. Екологічну безпеку в широкому значенні можна визначити як стан захищеності життєво важливих інтересів та потреб особи, суспільства, держави, людства в цілому, біоти Землі від несприятливого впливу навколишнього середовища, зумовленого природними (біотичним і абіотичними) та антропогенними факторами.

Відповідно ст.7 Закону України «Про основи національної безпеки України» на сучасному етапі основними реальними та потенційними загрозами екологічної безпеки є: [1]

– значне антропогенне порушення і техногенна перевантаженість території України, зростання ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характерів;

– нераціональне, виснажливе використання мінерально-сировинних природних ресурсів як невідновлюваних, так і відновлюваних;

– неподоланність негативних соціально-екологічних наслідків Чорнобильської катастрофи;

– погіршення екологічного стану водних басейнів, загострення проблеми транскордонних забруднень та зниження якості води;

– загострення техногенного стану гідротехнічних споруд каскаду водосховищ на р. Дніпро;

– посилення впливу шкідливих генетичних ефектів у популяціях живих організмів, зокрема генетично змінених організмів, та біотехнологій;

– застарілість та недостатня ефективність комплексів з утилізації токсичних і екологічно небезпечних відходів та ін.;

Результати моніторингу показників, що впливають на екологічне становище в Дніпропетровській області показують, що за рахунок високого рівня урбанізації та індустріалізації виник цілий комплекс проблем. Майже вся територія області відноситься до категорії дуже забрудненої, а більше третини – до надзвичайно забрудненої.

Обсяг валових викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря Дніпропетровської області від стаціонарних та пересувних джерел забруднення в останні роки складає біля 1 млн. т., що становить 17 % від загальнодержавних [2].

Основні забруднювачі атмосфери м. Дніпропетровська - це «Придніпровська ТЕС», ВАТ «Нижньодніпровський трубопрокатний завод», ВАТ «ДМЗ ім. Петровського», ВАТ «Дніпрококс», ВАТ «Дніпрошина».

Загальний стан екологічної безпеки в Україні, в т.ч. Дніпропетровської області є досить складним. Сталий розвиток України та її національна безпека можливі лише за умови збереження природних систем. Для цього необхідно формувати й послідовно реалізовувати єдину національну екологічну політику, спрямовану на раціональне використання природних ресурсів.

Тому головні завдання держави в сфері екологічної безпеки повинні бути спрямовані на стабілізацію і поліпшення стану навколишнього природного середовища з метою гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення, впровадження екологічно збалансованих системи природокористування та збереження природних екосистем.

Список літератури:

1. Закон України «Про основи національної безпеки України» [Електронний ресурс]: режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/964-15

2. Державна екологічна інспекція в Дніпропетровській області [Електронний ресурс]: режим доступу: http://www.deidnepr.dp.ua/headings/

Галкін А.М., ст.гр. ФК-10-1
Науковий керівник:
к.т.н, доц. каф. ЕАіФ Штефан Н.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ХАРАКТЕРИСТИКА І ВИДИ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ ДЛЯ КОРПОРАТИВНИХ КЛІЄНТІВ

Комерційні банки істотно відрізняються за набором операцій та послуг, що надають клієнтам. Одні з них виконують широке коло операцій, охоплюють багато секторів грошового ринку та галузей економіки, інші - лише окремі операції на ринку чи функціонують у вузькому секторі ринку банківських послуг або обслуговують окремі галузі економіки

Успіх діяльності будь-якого банку залежить від широти асортименту операцій та послуг, які він здійснює.

Сучасний рівень розвитку виробничих сил вимагає від банківського сектору надання дедалі більшого об’єму послуг своїм клієнтам – великим промисловим, торгівельним компаніям, агропромисловим підприємствам та населенню.

Розрізняють традиційні і нетрадиційні банківські операції та послуги.

До традиційних банківських операцій відносять операції та послуги, пов'язані з формуванням банківських ресурсів (операції з залучення коштів – пасивні операції), їх розміщенням в активи (активні операції) та здійснення розрахунків між клієнтами.

Виникнення і розвиток нових, нетрадиційних для банків операцій та послуг зумовлене такими причинами:

• зниженням рівня дохідності традиційних банківських операцій та послуг. Розвиток ринкової економіки, зростання кількості банків, конкурентна боротьба між ними неминуче приводять до зменшення процентних ставок за

кредитами і депозитами, до розширення сфери розрахунково-банківських операцій без зростання їх вартості;

• загостренням конкуренції між банківськими та небанківськими установами. Прихід на ринок банківських продуктів небанківських установ (кредитних спілок, ломбардів, пенсійних фондів тощо) із послугами, дещо відмінними від традиційних банківських послуг, об'єктивно змушує банківську систему теж надавати аналогічні послуги в боротьбі за клієнта;

• необхідністю диверсифікації банківських доходів, розширення та вдосконалення структури ресурсної бази банку, підвищення ліквідності та платоспроможності;

• необхідністю підвищення якості обслуговування своїх клієнтів. Це виявляється в тому, що відбувається закріплення за кожним солідним клієнтом окремого менеджера, який надає йому весь комплекс послуг і здійснює необхідні операції.

Розвиток нетрадиційних банківських операцій і послуг сприяє диверсифікації ризиків, отримання прибутку з інших джерел, поліпшенню структури балансу банку, його ліквідності.

До нетрадиційних послуг належать такі:

• фінансовий інжиніринг;

• трастові (довірчі) послуги;

• послуги зі збереження цінностей із наданням клієнтам у розпорядження сейфів та з прийняттям цінностей клієнта на збереження без їх доступу;

• консультаційні та інформаційні послуги зі створення певної міжбанківської бази даних;

• гарантійні та посередницькі послуги.

Сучасна економічна ситуація зумовила певне уповільнення розвитку ринку роздрібних банківських послуг, тому для більшості комерційних банків основним джерелом доходів залишається обслуговування корпоративних клієнтів, тому існує необхідність пошуку більш досконалих форм взаємовідносин комерційних банків з корпоративними клієнтами.

Гусманова О.О.,, ст. гр. ЕФфк-13м
Науковий керівник:
д.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Єрмошкіна О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ БАНКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Управління ризиками є основним у банківській справі. Хоча спочатку банки лише приймали депозити, вони швидко дозріли, ставши посередниками при передачі коштів, тим самим взявши на себе інші ризики, наприклад кредитний. Управління банківськими ризиками є фактично процесом, за допомогою якого банк виявляє (ідентифікує) ризики, проводить оцінку їх величини, здійснює їх моніторинг і контролює свої ризикові позиції, а також враховує взаємозв'язки між різними категоріями ризиків.

Теоретичні та практичні аспекти управління кредитним ризиком знайшли відображення у науковому доробку таких вітчизняних та зарубіжних науковців, як Л. Примостка, В. Геєць, О. Дзюб люк, С. Ілляшенко, В. Лагутін, А. Мороз, О. Лаврушина, Дж. Сінкі, С. Фроста. Але у своїх дослідження вони більше уваги приділяли регулювання кредитного ризику є розробка й реалізація заходів щодо запобігання або мінімізації пов'язаних з ним втрат.

Метою даного дослідження є узагальнення теоретичних підходів до управління фінансовими ризиками комерційного банку в умовах швидкоплинного зовнішнього середовища.

Одним з ключових аспектів управління фінансовими ризиками банку є пошук балансу між рівнем доходності операцій та рівнем ризику. Комерційні банки та їх установи працюють на принципах комерційного розрахунку, тобто в процесі виконання своїх функцій вони одержують прибуток. У банках прибуток формується у результаті здійснення кредитних, розрахункових, грошових операцій та інших видів діяльності банків. Він є джерелом виплати дивідендів акціонерам, створення фондів банку, базою підвищення добробуту банківських працівників. Зростання рівня доходності банк може бути забезпечено шляхом

зміни структури активних операцій і співвідношення між позичковими та інвестиційними операціями на користь більш вигідних, а також через регулювання своєї короткострокової заборгованості й депозитних рахунків.

З точки зору вкладників, прибуток гарантує стабільний дохід і впевненість у завтрашньому дні, оскільки збільшення резервів і власних коштів банку свідчить про його стабільність. Позичальники також зацікавлені в прибутках банку, адже таким чином зростають їх власні накопичення. Тому, навіть з цієї точки зору, необхідно раціонально й ефективно розміщувати кошти банку для забезпечення його фінансової стійкості. З точки зору власників банків, виконання цієї умови дозволить позбавитися суперечностей між ліквідністю, надійністю із прибутковістю комерційного банку.

Ще одним ключовим аспектом є розподіл ризику у часі. Це важливий фактор в умовах нинішньої економіки. Основні операції банку піддаються минулому, поточному та майбутньому ризикам. Розподіл ризику в часі відіграє дуже важливу роль для прогнозування майбутніх втрат банку. Враховуючи цей фактор можна уникнути накладення минулих ризиків і помилок на майбутню діяльність банку.

Таким чином, управління фінансовими ризиками банку, у розвинених країнах центральні банки здійснюють контроль за дедалі меншою кількістю банківських ризиків, перекладаючи ці функції власне на банки. Адже життєдіяльність кожного банку істотно визначається досконалістю систем управління ризиками. Вітчизняні регуляторні інституції також здійснюють контроль за діючими банками з точки зору ризиків. Відповідно, питання управління фінансовими ризиками повинно розглядатись як результат взаємодії економічних агентів, правових та регуляторних інституцій, домогосподарств, що у сукупності в процесі взаємодії з приводу фінансових операцій формують фінансове середовище ринку.

Список літератури:

1. Синки Дж. мл. Управление финансовыми рисками коммерческого банка / Дж. Синки мл.: - М.: Catallaxy, 2002. – 1896 с.
2. Роуз П. Банковский менеджмент / П. Роуз. – М.: Дело Лтд, 1998. – 1560 с.

Заіменко М. В., ст. гр. ЕФмв-13
Науковий керівник:
к.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Дідик Л. М.
(Державний ВНЗ "Національний гірничий Університет", м. Дніпропетровськ, Україна)

ДІАГНОСТИКА ЗАГРОЗИ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА

Оцінка загрози банкрутства є необхідним етапом і завданням антикризового фінансового управління на підприємстві. Спільним для традиційних методик діагностики фінансової кризи є те, що вони передбачають вивчення зв'язків між окремими позиціями фінансової звітності на основі обчислення певної вибірки показників (коефіцієнтів) та порівняння їх значень з нормативними, середньогалузевими і в динаміці.

Аналіз ґрунтується на розрахунку чотирьох, п'яти, шести груп фінансових показників. Висновки щодо якості фінансового стану робляться на підставі простого зіставлення фактичних показників ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, стабільності тощо з їх нормативними значеннями [3, с. 27]. Деякі автори виокремлюють чотири групи показників-індикаторів кризового стану підприємства: ліквідності, структури капіталу, оборотності, рентабельності. На думку інших – найбільш поширеними є такі групи аналітичних фінансових коефіцієнтів: фінансової стійкості, платоспроможності (ліквідності), оборотності активів, оборотності капіталу, рентабельності. Більшість вітчизняних методик діагностики фінансового стану передбачає розрахунок шести груп фінансових показників: майнового потенціалу компанії, ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, прибутку та рентабельності, становища на ринку цінних паперів [2].

Уникнення недоліків, характерних для традиційних методик оцінювання ймовірності фінансової кризи підприємства, уможливлює застосування сучасних економетричних методів аналізу. Результати найновіших емпіричних досліджень дають змогу стверджувати, що найефективнішим у цьому плані є методологія дискримінантного аналізу, яка

ґрунтується на емпірично-індуктивному способі дослідження та широкому застосуванні елементів економетричного моделювання [2].

У теорії і на практиці найчастіше використовують багатофакторний дискримінантний аналіз, головне завдання якого зводиться до побудови оптимальної дискримінантної моделі, яка з достатньо високим рівнем імовірності дозволяє здійснювати класифікацію підприємств за рівнем їх фінансового стану.

Таблиця 1 – Результати розрахунків показників загрози банкрутства по НВО «Созидатель» за різними методичними підходами

Методичний підхід	Рекоменд.	2011 р.	2012 р.	2013 р.
Е. Альтман (1968 р.), двофакторна модель	Za ≥ 0	- 0,077	- 0,71	- 0,41
Е.Альтман, п'ятифакторна модель	Za ≥ 2,675	0,91	1,56	0,29
Е. Альтман (1983 р.)	Za ≥ 1,23	0,36	1,75	0,38
Конан і Гольдер	Zкг ≥1,0	- 0,095	0,005	0,065
Лису	Zл ≥ 0,037	- 0,0028	0,0161	- 0,0075
Теффлер	Zт ≥ 0,3	0,168	0,219	0,165
В. Бівер	КБ ≥ 0,2	0,079	0,163	0,107
М. К. Беерман	Б ≤ 0,32	0,35	0,39	0,406

Розрахунки по всім методичним підходам однозначно свідчать про незадовільний фінансовий стан підприємства та про існуючу для нього загрозу банкрутства протягом всього досліджуваного періоду. На підставі отриманих результатів можна зробити наступні висновки: детальний аналіз фінансових показників, що враховувалися при розрахунках рівня загрози банкрутства по будь-якій моделі, є підставою про прийняття конкретних рішень про поліпшення фінансового стану досліджуваного підприємства.

Список літератури:

1. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про банкрутство" // Урядовий кур'єр. — 1999. — № 172. — 15 вересня.
2. Банкрутство і санація підприємств: теорія і практика кризового управління / Клебанова Т.С., Бондар О.М, Мозенков, Раєвнєва О.В., Дубровіна Н.А; О.В. Мозенков (ред.). - Х.: ІНЖЕК, 2003. - 271с.
3. Напрямки підвищення ефективності антикризового управління підприємством // Економіка і підприємництво: стан та перспективи / Бай С.І., Святненко Л.М. - К., 2009. - с. 27-34.

Кадаєв А.В., ст. гр. ЕФфк-13м
Науковий керівник:
д.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Єрмошкіна О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРОБЛЕМИ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНИ

Сталий розвиток вітчизняної економіки як на макро-, так і на мікрорівні залежить від прогресу в банківській системі і, перш за все, від її здатності генерувати необхідні обсяги кредитних ресурсів. У даний час характер банківських ресурсів зазнає істотних змін, що пояснюється тим, що значно змінився загальнодержавний фонд банківських пасивів. Створення підприємств і організацій з різними формами власності приводить до виникнення нових власників тимчасово вільних коштів. Це сприяє формуванню ринку кредитних ресурсів, що органічно входить до системи грошових відносин [1].

Питанням формування депозитної політики в Україні до останнього часу не приділялося належної уваги з боку регуляторів [2, 3]. Це пов'язано з тим, що попит на банківські послуги значно перевищував пропозицію, висока інфляція, наявність дешевих ресурсів – усі ці умови забезпечували високу норму прибутку банківських операцій, змінюючи саму природу їх ризику. А наявність ринку міжбанківського кредитування, що добре виконує функцію рефінансування "довгих" операцій, дозволяла банкам підтримувати прийнятну структуру залучених коштів [2].

Відповідно, метою дослідження є узагальнення існуючих підходів до побудови депозитної політики банку як з точки зору забезпечення його ліквідності, так і з точки зору впливу державної регуляторної політики.

Формування ресурсної бази у процесі здійснення банками пасивних операцій історично відіграло первинну і визначальну роль відносно до його активних операцій. Основна частина банківських ресурсів утворюється у процесі здійснення депозитних операцій банку, від ефективної і правильної

організації яких залежить стійкість функціонування кредитної організації. Ефективне управління пасивами потребує здійснення науково обґрунтованої депозитної політики. Специфіка даної сфери діяльності полягає у тому, що стосовно пасивних операцій вибір банку звичайно обмежений певною групою клієнтури, до якої він прив'язаний набагато більше, ніж до позичальників.

Гостро стоїть проблема розбіжності термінів залучення та розміщення ресурсів перед українськими комерційними банками, тобто не вирішено остаточно завдання забезпечення ліквідності та платоспроможності. Необхідно підтримувати певне співвідношення між власними і залученими коштами, оскільки надмірна наявність залучених коштів збільшує ризик і підвищує потенційну загрозу неплатоспроможності банку.

Одним із найважливіших завдань для забезпечення економічного зростання є формування ресурсної бази комерційних банків. Банківська система має володіти сукупністю ресурсів достатніх як для кредитування поточних потреб суб'єктів господарської діяльності, так і для розвитку інвестиційної діяльності, формування відповідних резервів і підтримки власної ліквідності. Обсяг фінансових ресурсів визначає попит на фінансовому ринку й безпосередньо впливає на розмір процентних ставок як за пасивними, так і за активними операціями.

Таким чином, побудова депозитної політики банку повинна відбуватись на основі балансу цілей «ризик», «доходи», «клієнтська база» з урахуванням внутрішніх та зовнішніх впливів на діяльність банку, у т.ч. з боку державного регулятора, а також загальноекономічних тенденцій розвитку економіки держави та світу.

Список літератури:

1. Алексеев А. Осенние сбережения: как сохранить и приумножить? [Электронный ресурс] / А. Алексеев // Зеркало недели. Украина. – 2012. – № 32. – 14 сентября. – Режим доступа : http://zn.ua/ECONOMICS/osennie_ sberezheniya__kak_sohranit_i_priumnozhit-108763.html

2. Орлюк О.П. Фінансове право: навч. посібник / О.П. Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 528 с.

3. Васюренко О. В. Банківські операції : навч. посіб. / О. В. Васюренко. – К. : Знання, 2006. – 311 с.

Койнаш Т. А., ст. гр.Фк-11-1
Науковий керівник:
к.е.н., доц. кафедри ЕАіФ Цуркан І. М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ХАРАКТЕРИСТИКА СУБ'ЄКТІВ СТРАХОВОГО РИНКУ

Страховий ринок є однією з найважливіших складових фінансового сектору економіки. Без належним чином розвиненої інфраструктури страхового ринку неможливо забезпечити поступальний соціально-економічний розвиток держави, ефективне функціонування суб'єктів господарювання, підвищення добробуту населення.

Внутрішня структурна будова страхового ринку за суб'єктами страхових відносин представлена трьома основними секторами: 1-й – уповноважений орган державного нагляду за страховою діяльністю; 2-й – структурні елементи страхового ринку – страховики страхувальники та об'єднання страховиків; 3-й – елементи інфраструктури – страхові та нестрахові посередники.

Перший сектор – Національна комісія з регулювання ринку фінансових послуг в Україні.

Другий сектор структурної будови страхового ринку України представлений такими суб'єктами:

– страховиками – страховими компаніями, перестраховиками у формі акціонерних, повних, командитних товариств або товариств з додатковою відповідальністю, державних страхових компаній;

– страхувальниками;

– об'єднаннями страховиків;

– страхові бюро; страхові пули, товариства в взаємного страхування, спілки, асоціації та інші об'єднання страховиків.

Третій сектор страхового ринку представлений елементами інфраструктури, до складу якої входять:

– прямі посередники – страхові агенти, що діють від імені страхової компанії; страхові брокери, що діють від свого імені на підставі брокерської

угоди з особою, яка має потребу у страхуванні як страхувальник; перестрахові брокери, що також діють від свого імені та на підставі брокерської угоди із страховиком, який має потребу у перестрахуванні як перестрахувальник;

– непрямі посередники – ті, що професійно оцінюють страхові ризики (андерайтер, сюрвейєр) та ті, що оцінюють страхові збитки (аварійний комісар, аджастер, диспашер);

– нестрахові посередники – виконують роботу другого напрямку [1].

Одним з найважливіших питань розвитку страхового ринку на теперішній час є забезпечення достатньою кількістю кваліфікованих працівників. На сьогодні в галузі страхування зайнято лише менш 1% працездатного населення. Тому доцільно створити систему спеціальної підготовки й сертифікації фахівців зі страхування, а також підвищення рівня їхньої кваліфікації. Подальшого розвитку вимагає актуарна діяльність і створення системи підготовки й сертифікації актуаріїв. Професійне співтовариство страхових брокерів Україні перебуває в стадії формування. У порівнянні з країнами ЄС в Україні за результатами 2011 року питома вага брокерів на ринку страхування життя становить менше ніж 0,1 %, а на ризикового страхування – 0,4 %. Це незрівнянно гірше ніж в ЄС, де середні показники становлять відповідно 16,5 % та 27,8 % [2]. Також ключовою проблемою розвитку страхового ринку в Україні є низький рівень страхової культури населення (кожен другий українець погано орієнтується в ситуації на страховому ринку) та низька довіра населення до фінансових інституцій.

Список літератури:

1. Соболь Р.Г. Інституційне та законодавче забезпечення державного регулювання страхової діяльності / Р.Г. Соболь // Актуальні проблеми державного управління. – 2012. - №1 (41). – С.308-313.

2. Яременко Н.В. Еволюція інституту брокерів на світовому ринку страхових послуг / Н.В. Яременко // Збір.наук.праць Унів-ту ДПС. – 2012. - №2. – С.286-291.

Коротких Я. В., ст. гр. ФК-фе-11-1
Науковий керівник:
к. е. н., доц. каф. ЕАіФ: Герасимова І. Ю.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У XXI ст. проблема забезпечення безпечного існування людини не тільки зберегла свою гостроту, а й значно актуалізувалася у зв'язку з новими викликами, небезпеками й загрозами, що набувають глобального характеру. Поряд із традиційними небезпеками й загрозами XX ст. − війнами, політичною нестабільністю, природними катаклізмами − з'явилися нові небезпеки й загрози у вигляді поширення міжнародного тероризму й злочинності, значного погіршення екологічного стану середовища перебування людини, наркоманізації та алкоголізації населення багатьох країн, масштабних техногенних аварій і катастроф, зміни клімату, вичерпання природних ресурсів, зменшення чисельності населення, проблеми зайнятості населення та ін. [1]

Економічна безпека особистості характеризується станом, при якому гарантовані умови захисту життєвих інтересів, забезпечується система соціального розвитку й соціальної захищеності особистості.

В цілому, проблема економічної безпеки особистості є комплексною. Передумовою її рішення є оптимальний розвиток усіх сфер життєдіяльності: виробничої, економічної, соціальної, політичної та духовної. Безпека особистості − це, насамперед, можливість для реалізації власних здібностей, які в умовах соціально-ринкової, а тим більше − ринкової економіки визначаються обсягами реальних доходів, рівнем і якістю життя. Але, у значній мірі, вона залежить і від власного фізичного і інтелектуального розвитку людини [2].

Забезпечення економічної безпеки окремої особистості складається з декількох складових [3]:

1.Формування економічної інфраструктури особистої безпеки людини. Вона передбачає наявність економічних передумов використання людиною власних ресурсів (капіталу, робочої сили, знання, інтелекту) для забезпечення безпечного рівня та якості життя з боку держави.

2. Формування економічних передумов використання людиною власних ресурсів зі сторони підприємств для забезпечення відповідного рівня доходів.

3. Розвиток людиною власних фізичних здібностей, інтелектуальних і професійних знань для забезпечення власного рівня та якості життя, протидії економічним загрозам.

4. Використання правосуддя для протидії порушенням економічних прав людини на підставі Конституції та інших законів.

5. Страхування особистих економічних ризиків.

6. Захист житла за допомогою технічних засобів.

7. Самозахист проти крадіжок і розбою.

Економічна безпека особистості повністю залежить від національної економічної безпеки, від державної соціально - економічної політики країни. Державна стратегія економічної безпеки особистості повинна включати: характеристику небезпек і загроз; визначення критеріїв і параметрів стану економіки, що відповідають вимогам економічної безпеки особистості; механізми забезпечення економічної безпеки особистості, захисту життєво важливих інтересів на основі застосування всіма інститутами державної влади правових, економічних і адміністративних заходів впливу; контроль над виконанням державної стратегії економічної безпеки особистості.

Список літератури:

1. Запорожець Т.В. Безпека особистості в умовах глобалізації: проблеми та шляхи вирішення [Електронний ресурс]: режим доступу: http://www.academy.gov.ua/ej/ej10/doc_pdf/Zaporochec.pdf

2. Об'єктивні передумови економічної безпеки людини: [Електронний ресурс]: режим доступу: http://www.topknowledge.ru/ekonomicheskaya-bezopasnost/3900-ob-ektivnye-predposylki-ekonomicheskoj-bezopasnosti-cheloveka.html

3. Засоби протидії особистим економічним загрозам: [Електронний ресурс]: режим доступу: http://www.topknowledge.ru/ekonomicheskaya-bezopasnost.html

Лелекова Т. С., ст. гр. ЕФбс-13-1м
Науковий керівник:
к.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Дідик Л. М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
Університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ – ОДИН З ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття «платоспроможність» є одним з найбільш використовуваних у практиці економічних відносин. Оцінка платоспроможності значно впливає на прийняття різних економічних рішень. Оцінка аналізу платоспроможності підприємства та вплив зовнішніх та внутрішніх чинників на неї є актуальною на сьогодні, оскільки з одного боку, це результат діяльності підприємства, тобто його досягнення, а з другого боку – визначення передумов розвитку підприємства. Тому дане питання є дилемою багатьох економістів, як вітчизняних, так і зарубіжних і пов'язане не тільки з аналізом платоспроможності, а й з її оцінкою та управлінням. Сьогодні, на жаль, більшість підприємств не можна охарактеризувати як стабільні та такі, що мають стійкий фінансовий стан. Саме в такий час особливо гостро постає питання аналізу та дослідження фінансового стану підприємства, пошуку нових підходів до цієї проблеми, тому одним з основних етапів аналізу фінансового стану господарюючого суб'єкта є оцінка його платоспроможності. Вивчаючи питання оцінки платоспроможності підприємства в першу чергу необхідно визначити що ж таке платоспроможність. Основними причинами неплатоспроможності можуть бути: помилки в розрахунках планових обсягів виробництва і реалізації продукції, її собівартості; невиконання планових завдань виробництва і реалізації продукції, порушення її структури асортименту, зниження якості; підвищення собівартості продукції; в умовах конкуренції втрата каналів реалізації і постійних покупців, замовників; неплатоспроможність самих покупців і замовників з різних на це причин; невиконання плану прибутку і

нестаток власних джерел фінансування підприємства; інфляційні процеси і податкова політика; значне відволікання коштів у дебіторську заборгованість та у надлишкові виробничі запаси; низьке обертання оборотного капіталу.

Враховуючи негативні тенденції в рівні ліквідності та платоспроможності сучасних українських підприємств, можна запропонувати наступні заходи для економічного оздоровлення та покращення платоспроможності:

– переглянути затрати підприємства на виробництво продукції, за допомогою пофакторного аналізу собівартості продукції та окреслити резерви зниження розмірів витрат за рахунок зниження непрямих витрат;

– підвищити ділову активність шляхом прискорення оборотності активів та зменшення тривалості їх обороту;

– підвищити рівень прибутковості шляхом збільшення виручки від реалізації (цього можна досягти покращанням якості продукції та розширенням ринку збуту);

- зменшення суми поточних зовнішніх та внутрішніх фінансових зобов'язань підприємства та контроль за своєчасністю проведення розрахунків з кредиторами.

Таким чином, оцінка платоспроможності підприємства має важливе значення в системі аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства, адже вона дає можливість виявити сильні та слабкі сторони діяльності підприємства та завчасно попередити фінансову кризу.

Список літератури:

1. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємств. / О.М. Бандурка, М.Я. Коробов, П.І.Орлов, К.Я. Петрова. – К.: Либідь, 2002. - 384 с.

2. Білик М. Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. - 2-ге вид., без змін. / М.Д.Білик, О. В.Павловські, Н. М.Притуляк, Н. Ю. Невмержицька. - К.: КНЕУ, 2007. - 592 с.

3. Оцінка платоспроможності підприємства // [Електронний ресурс]: режим доступу: library.if.ua/book/52/3820.html

Лисенко Г. А., ст. гр. ФК-феС-13-1
Науковий керівник:
к. е. н., доц. каф. ЕАіФ: Герасимова І. Ю.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

АНАЛІЗ СТАНУ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ

Запозичення держави цікавлять чимало громадян, які переймаються фінансовими справами своєї країни. Процес отримання позик з одного боку дозволяє країні швидко вирішити гострі проблеми та фінансувати перспективні національні проекти, з іншого – неефективне використання запозичень суттєво збільшує навантаження на державний бюджет майбутніх років.

Згідно Бюджетного кодексу України державний борг – це загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів (позик) станом на звітну дату, що виникають внаслідок державного запозичення.

Метою проведення державних запозичень є покриття бюджетного дефіциту на державному і регіональному рівнях, цільового фінансування різноманітних програм, поповнення необхідних резервних активів, а також рефінансування раніше здійснених державних запозичень.

Структурно державний борг України складається з внутрішнього і зовнішнього, різниця між ними полягає у відношенні кредитора до України: внутрішній борг – заборгованість держави всім громадянам, які тримають внутрішні державні облігації, а зовнішній – запозичення держави на зовнішньому ринку.

Протягом 2012-2013 рр. обсяги державного боргу зросли з 473 млрд.грн. до 552 млрд., в основному ріст був забезпечений суттєвим збільшенням внутрішніх запозичень, які з початку 2012 року до жовтня 2013 року зросли з 173, 7 млрд.грн. до 261, 5 млрд.грн. [1]

З одного боку внутрішні запозичення є менш небезпечними ніж зовнішні, адже вони не спонукають до вивезення матеріальних цінностей з країни, а до

перерозподілу доходів в середині країни, з іншого – вони стимулюють інфляцію та знижують інвестиційну активність. Вагомою складовою зростання внутрішнього боргу є заборгованість уряду в секторі господарських відносин з реальним (виробничим) сектором економіки.

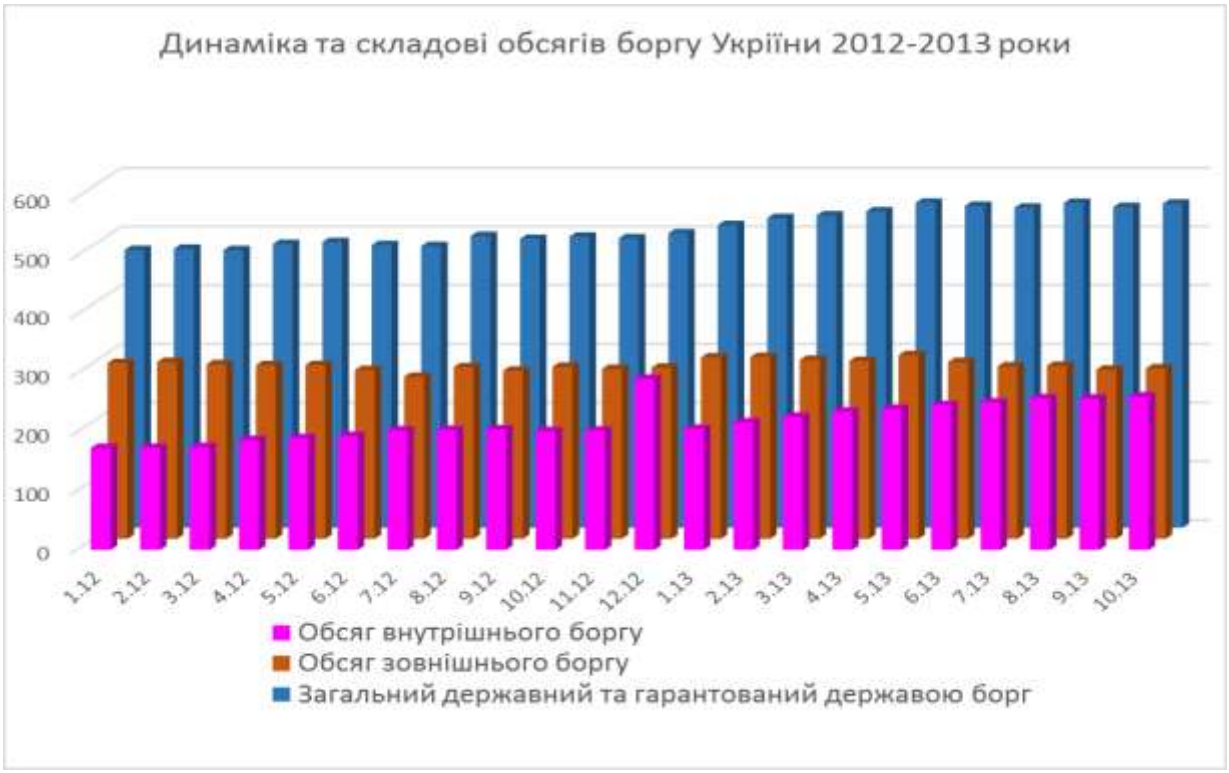

Станом на 1.01.2014 р. загальний обсяг державного боргу склав 584,1 млрд. грн., в т. ч. 300 млрд. грн. склав зовнішній борг і 284,1 млрд. грн. – внутрішній борг. Станом на 1.02.2014 р. загальний обсяг державного боргу зріс до 585, 3 млрд. грн., в т. ч. 298,6 млрд. грн. склав зовнішній борг і 286,7 млрд. грн. – внутрішній борг [2]. За прогнозами рейтингового агентства Moody's, співвідношення державного боргу України до ВВП за підсумком 2014 р. може зрости до критичного рівня – 60%.

Найкращим з існуючих методів скорочення державного боргу є зростання обсягів експорту товарів і послуг, які сприяють надходженням грошової маси в країну і як результат – надходжень до бюджету.

Список літератури:

1. Державний борг України та країн світу 2011-2013 роки (складові, географія, динаміка) [Електроний ресурс]: режим доступу: http://infolight.org.ua/content /derzhavniy-borg-ukrayini-ta-krayin-svitu-2011-2013-roki-skladovi-geografiya-dinamika

2. Государственный долг Украины [Електроний ресурс]: режим доступу: http://index.minfin.com.ua/index/debtgov/

Мельничук І. П., ст. гр. ЕФбс-13-1м
Науковий керівник:
к.е.н., проф., кафедри ЕАіФ Дідик Л. М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
Університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансовий стан підприємства - комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів. Систематична, об'єктивна оцінка фінансового стану підприємств, їхньої ліквідності, платоспроможності й фінансової стійкості необхідна для пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності, яка в свою чергу є однією з умов підвищення доходності та прибутковості будь-якого підприємства.

Основними завданнями аналізу фінансового стану є: дослідження рентабельності та фінансової стійкості підприємства; дослідження ефективності використання майна (капіталу) та забезпечення власними оборотними коштами; визначення динаміки стану ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства; оцінка становища суб'єкта господарювання на фінансовому ринку та кількісна оцінка його конкурентоспроможності; визначення ефективності використання фінансових ресурсів.

Фінансовий стан підприємства формується як результат усіх видів його діяльності, тому оцінку його можна здійснити тільки за допомогою системи показників, що детально й всебічно характеризують господарське становище підприємства.

Для оцінки фінансового стану підприємства важливим є визначення самого поняття «фінансовий стан підприємства». Існує безліч трактувань цього поняття. Пропозиції науковців щодо визначення поняття «фінансовий стан» зводяться переважно до трактування з урахуванням декількох окремих елементів фінансового стану підприємства, які не повністю його

характеризують. У сучасних умовах господарювання підприємств важливим є врахування поряд с такими елементами як платоспроможність, фінансова стійкість, ділова активність, що визначається, зокрема, ефективністю оборотних коштів, прибутковістю підприємства, таких як потенціал формування та повнота використання фінансових ресурсів, збалансування грошових потоків і рівень фінансового ризику. [1]

Особливість визначення Г.В. Савицької полягає в тому, що автор визнає фінансовий стан економічною категорією та підкреслює, що вона відображає стан капіталу в процесі його кругообігу та здатність підприємства до саморозвитку саме на фіксований момент часу, адже далі ситуація може бути іншою. [2]

Визначення, за думкою таких авторів як М.Г. Чумаченко та ін. обмежується лише наявністю фінансових ресурсів, здійснення грошових розрахунків указує тільки на рух грошових коштів у процесі нормальної господарської діяльності. [3]

Аналіз фінансового стану підприємства показує, за якими конкретними напрямами потрібно проводити аналітичну роботу, дає можливість виявити найважливіші аспекти та найслабкіші позиції у фінансовому стані певного підприємства.

Список літератури:

1. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посібник. / В.О. Мец — К.: КНЕУ, 1999. — 132 с.

2. Фінанси підприємств: Підручник / За ред. А.М. Поддєрьогіна. – К.: КНЕУ, 2002, - 460 с. 3. Савицька Г.В.Економічний аналіз діяльності підприємства. – К.: Знання, 2005, – 662 с.

3. Економічний аналіз: Навч. посіб. / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток / За ред. М.Г. Чумаченко. – К.: КНЕУ, 2001. – 540 с.

Митрофанов В.В., ст. гр. Еффк-13-1м
Науковий керівник:
к.т.н., доц. кафедри ЕАіФ Крилова Е.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет» м. Дніпропетровськ, Україна»

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ В КОМЕРЦІЙНИХ БАНКАХ УКРАЇНИ

Кредитні операції становлять основу активної діяльності комерційних банків, тому що по-перше, їх успішне здійснення веде до отримання основних доходів, сприяє підвищенню надійності і стійкості банку, а невдачі у кредитуванні супроводжуються розоренням і банкрутством. По-друге, банки покликані акумулювати власні та залучені ресурси для кредитування інвестицій у розвитку економіки країни. Досвід свідчить про те, що кредитування є одним з ключових напрямків діяльності банків, що визначають їх долю.

Системний підхід до управління кредитним ризиком в банку і відсутність наукового підходу до усвідомлення сутності економічної категорії кредитного ризику не дозволяє банкам своєчасно спрогнозувати негативні результати кредитної діяльності, вплив на них негативних тенденцій в економіці, нормалізувати кредитний процес і усунути функціональні диспропорції. Даний аспект робить проблему управління кредитним ризиком особливо актуальною.

Сучасна ситуація управління кредитним ризиком комерційними банками України характеризується застосуванням окремих методів його мінімізації, але велика питома вага проблемних кредитів у загальному обсязі доводить недооцінку деяких факторів на практиці, що і призвело до формування численних фінансових проблем, які і досі мають значний вплив на банківську систему України.

Методи управління кредитним ризиком поділяються на дві групи: методи управління кредитним ризиком на рівні окремої позики; методи управління кредитним ризиком на рівні кредитного портфеля банку.

Особливістю перелічених методів є необхідність їх послідовного застосування, оскільки одночасно вони являють собою етапи процесу кредитування. Якщо на кожному етапі перед кредитним співробітником поставлено завдання мінімізації кредитного ризику, то правомірно розглядати етапи кредитування як методи управління ризиком окремої позики. Одним із найважливіших методів управління кредитним ризиком,є метод диверсифікації. Метод диверсифікації полягає у розподілі кредитного портфеля серед широкого кола позичальників, які відрізняються один від одного як за характеристиками (розмір капіталу, форма власності), так і за умовами діяльності (галузь економіки, географічний регіон). Розглядають три види диверсифікації — галузеву, географічну та портфельну.

Метод диверсифікації слід застосовувати зважено та обережно, спираючись на статистичний аналіз і прогнозування, враховуючи можливості самого банку і, насамперед, рівень підготовки кадрів. Диверсифікація потребує професійного управління та глибокого знання ринку. Саме тому надмірна диверсифікація призводить не до зменшення, а до зростання кредитного ризику. Адже навіть великий банк не завжди має достатню кількість висококваліфікованих фахівців, котрі володіють глибокими знаннями в багатьох галузях економіки, знають специфіку різних географічних територій, мають практичний досвід роботи з різними категоріями позичальників.

Список літератури:

1.Дзюблюк, О. Механізм забезпечення якості кредитного портфеля й управління кредитним ризиком банку в період кризових явищ в економіці / Олександр Дзюблюк // Журнал європейської економіки. - 2010. - № 1. - С. 108-124.

2.Гарська Т.П. Страхування, як одна із форм забезпечення кредитів // Наукові праці Національного університету біоресурсів України. - 2011. - №9. С. 3437.

3.Управління банківськими ризиками: Навч. посіб. / Л.О, Примостка, П.М. Чуб, Г.Т. Карчева та ін.; За заг. ред. д-ра екон. Наук, проф Л.О, Примостка. – К.: КНЕУ, 2010. – 600 с

4.Зінченко В. Підвищення ефективності управління ризиками в умовах активізації споживчого кредитування / В. Зінченко, О. Карчева // Вісник Національного банку України. – 2010. – № 10. – С. 7–11

Нефьодова А. О., ст. гр. ФКфе 11-1
Науковий керівник:
к.т.н, доцент каф. ЕАіФ Крилова О. В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ ЕФЕКТИВНІСТЬ

Актуальність теми полягає в тому, що існують проблеми залучення інвестицій та підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємств останнім часом, адже, забезпечення високих темпів розвитку господарюючих суб'єктів та підвищення конкурентоспроможності значною мірою визначається рівнем їх інвестиційної активності та діапазоном інвестиційної діяльності. Тому проаналізуємо фактори та резерви підвищення економічної ефективності інвестиційної діяльності підприємств та розробимо практичні рекомендації, виходячи із ситуації, що склалася в економіці країни на основі виявлених тенденцій розвитку підприємств та формування інституціональних передумов переходу до ринкових відносин.

Економічна ефективність інвестиційної діяльності включає в себе джерела інвестицій, їх структуру, потенціал, направлення вкладень [1].

В світовій практиці для оцінки економічної ефективності інвестиційної діяльності отримали розвиток методики, основані на статичних та дисконтних показниках, що лежать в основі комерційної ефективності, яка відображає фінансові наслідки від реалізації проекту для його безпосередніх учасників, бюджетна відображає фінансові наслідки здійснення проекту для бюджетів різних рівнів, економічна ефективність враховує затрати та результати, які виходять за межі прямих фінансових інтересів учасників проекту.

Розраховуючи комерційну, бюджетну чи економічну ефективність інвестиційної діяльності, аналітики та експерти піддають оцінці ефективність інвестиційних проектів.

Підвищення економічної ефективності інвестиційної діяльності українських підприємств потребує впровадження в реальну практику систем моніторингу. Об'єктами моніторингу, під яким розуміється не тільки збір та аналіз даних, але й управління інвестиційними процесами, які складаються з управління матеріально-технічними та фінансовими ресурсами, наука та освіта, інформаційні ресурси та кадровий потенціал.

Для оцінки інвестиційної діяльності підприємства на даний час найбільш опрацьованими вважаються показники оцінки комерційної ефективності, які відображають тільки фінансові наслідки від реалізації проекту для його безпосередніх учасників і в основному розраховуються на мікрорівні. На регіональному та державному рівні інвестиції «виходять» за межі показників комерційної ефективності і тут особливої значимості набуває бюджетна та економічна ефективність. Впровадження чіткого механізму комплексного аналізу та оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємств забезпечує позитивний вплив держави на прийняття інвестиційних рішень, і в послідуючому призводить до більш раціонального використання капіталовкладень та формування сприятливого інвестиційного клімату [2].

Список літератури:

1. Проблеми економічної ефективності інвестиційної діяльності підприємств та резерви її підвищення// Наукове товариство Івана Кушніра [Електронний ресурс]: режим доступу: http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=33972
2. Інвестиційна політика підприємства//Економіка [Електронний ресурс]: режим доступу: http://ukr.vipreshebnik.ru/investitsijnij-menedzhment/4044-investitsijna-politika-pidpriemstva.html

Олійник О.В., ст. гр. 44-ФК
Наукові керівники:
к.е.н., доц. Біломістна І.І., к.е.н, доц.. Біломістний О.М.
(Харківський інститут банківської справи УБС НБУ, м. Харків, Україна)

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективна стратегія забезпечення фінансової безпеки має ґрунтуватися на об'єктивних закономірностях розвитку фінансових відносин, визначати мету і завдання всієї системи забезпечення фінансової безпеки, орієнтуватися на розробку і послідовне здійснення заходів щодо закріплення і розвитку позитивних процесів і подолання негативних тенденцій у сфері фінансових відносин. При цьому, обов'язково мають бути визначені найближчі і перспективні цілі даної стратегії та механізми їх реалізації. Тільки при існування таких умов можна стверджувати про створення та функціонування дієвої стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства.

В ході проведеного дослідження було виявлено, що стратегія фінансової безпеки має включати: характеристику внутрішніх і зовнішніх загроз фінансовій безпеці підприємства; визначення критеріїв і параметрів, які характеризують його інтереси у всьому розмаїтті фінансових відносин; формування фінансової, грошово-кредитної, валютної, бюджетної, податкової, митної, інвестиційної, розрахункової, цінової політики, а також необхідних механізмів, що усувають або пом'якшують вплив факторів, що підривають фінансову стійкість (стабільність) підприємства; систему конкретних заходів, спрямованих на реалізацію намічених цілей, яка включає способи гарантування певного рівня фінансової безпеки. Крім того, стратегічне забезпечення фінансової безпеки підприємства повинне включати такі елементи як стратегічний аналіз, стратегічне планування, контролінг, бюджетування і аудит. Розглянемо кожен з цих елементів більш детально.

Результатом стратегічного планування є стратегічний план (стратегія) забезпечення фінансової безпеки підприємства. Така стратегія повинна

відповідати як фінансовій, так і загальній стратегії підприємства. Крім того, при розробці стратегії підприємства необхідно дотримуватися ряду таких принципів як реальність, логічність, етичність, виправдана ризиковість, сумісність із середовищем, альтернативність та ін. [1]

В основі застосування контролінгу до процесу забезпечення фінансової безпеки підприємства лежить концепція системного поєднання функцій контролю, планування, зворотного зв'язку та інформаційного забезпечення. Сутність контролінгу фінансової безпеки підприємства полягає в тому, що це самоорганізована система, яка забезпечує інтеграцію, організацію і координацію всіх фаз управління фінансовою безпекою підприємства.

Бюджетуванням у фінансовій безпеці підприємства виступає управлінська технологія, яка передбачає розробку бюджетів в цілому по підприємству і окремих структурних одиницях, і застосування котрої забезпечуватиме належний рівень фінансової безпеки підприємства. Результатом бюджетування є фінансовий план (бюджет), в якому визначено необхідний обсяг фінансових ресурсів для реалізації намічених заходів щодо забезпечення фінансової безпеки підприємства, а також джерела їх надходження [2].

Отже, розробка стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства – це складний, багатогранний процес, який потребує комплексного вивчення. Формувати дану стратегію потрібно на засадах використання даних оцінювання власних можливостей, відповідності досліджуваної стратегії загальному сценарію розвитку підприємства, реалізації стратегічних фінансових інтересів підприємства та захисту від загроз негативного впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

Список літератури:

1. Ареф'єв В. О. Стратегія забезпечення фінансової безпеки підприємства як запорука його ефективного та стабільного функціонування / В.О. Ареф'єв // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – №29. – с. 65-68.

2. Судакова О.І. Стратегічне управління фінансовою безпекою підприємства / О.І. Судакова // Економічний простір. – 2008. – №9. – с. 140-148.

Онищенко О.Ю., ст. гр. ЕФфк-13м
Науковий керівник:
к.т.н., доцент кафедри ЕАіФ Крилова О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ БАНКУ НА РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

Банки - одне з центральних ланок системи ринкових структур. Розвиток їх діяльності - необхідна умова створення ринкового механізму. Стійкість банків істотно впливає на ефективність економіки країни. У нинішніх умовах діяльність кожного банку є предметом уваги широкого кола учасників ринкових відносин , зацікавлених в результатах його функціонування. І однією з обов'язкових умов відводиться грамотно обраної та ефективно розробленій стратегії .

Стратегічне планування забезпечує основу для всіх управлінських рішень , функції організації , мотивації і контролю орієнтовані на вироблення стратегічних планів. Процес стратегічного планування забезпечує основу для управління членам організації. Проектуючи все вище написане на реалії постановки в нашій країні , можна відзначити , що стратегічне планування стає все більш актуальним для банків , які вступають у жорстку конкуренцію як між собою так і з іноземними банками. Стратегічні підходи в розвитку банківського сектора нашої економіки в самий останній час стали серйозно змінюватися, тому метою роботи є адекватність його дії потребам ринкової економіки, розробка моделей та інструментальних засобів для аналізу, стратегічного планування та управління фінансовою діяльністю банку[1] .

Розробка та застосування моделей, що дозволяють аналізувати поточний і планувати майбутнє фінансовий стан комерційного банку, знаходити оптимальне співвідношення залучених і розміщених фінансових ресурсів, дозволити визначити стратегічний підхід до планування фінансової діяльності банку. Стратегія розвитку банку є ключовим інструментом корпоративного управління вона робить банк прозорим і зрозумілим не тільки для власників

бізнесу та членів правління, а й для клієнтів. Наявність у банку чіткої стратегії , а у клієнтів - впевненості, що він її жорстко дотримується, з часом стане ключовим чинником вибору банку клієнтами.

Після розробки стратегій розвитку банку в різних областях його діяльності необхідно поставити конкретні завдання щодо їх реалізації перед конкретними виконавцями, тобто слід скласти план узгоджених дій усіх підрозділів банку. План дій має бути розроблений для кожного позначеного при формулюванні стратегій сегмента ринку і відповідних йому продуктів.[2] При розробці оперативних завдань бажано визначити ряд контрольних точок і показників , які будуть в ці моменти оцінювати ступінь виконання поставлених перед , виконавцями завдань. Дані параметри можуть бути зібрані в панель контрольних показників як на рівні банку в цілому, так і на рівні його окремих підрозділів для відображення динаміки виконання стратегічного плану. Майбутнє будь-якого комерційного банку прямо і безпосередньо залежить від того, наскільки адекватно відповідають його дії потребам ринкової економіки. Вчасно і правильно відповісти на ці запити і є головне завдання банків і, в той же час гарантія їх успіху.

1.Стратегический менеджмент в финансово-кредитных организациях [Текст] : учеб. пособие / Е. А. Исаев. - М. : Кнорус, 2010. - 176 с. : табл. - **ISBN** 978-5-406-00047-2 : 68.86 гр.

2.Волошко И.В. Стратегическое планирование и оценка конкурентоспособности в управлении коммерческим банком // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: Зб. наук. праць. Т. 8. – Суми: ВВП “Мрія-1” ЛТД, УАБС, 2003. – С. 83-87

Прийтенко Н.І., ст. гр. ФКфеС-13-1
Науковий керівник: Ст.. викладач кафедри ЕАіФ Лісовенкова І.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ФОНДОВИЙ РИНОК В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

На сьогодні фондовий ринок став невід'ємною складовою економік розвинутих країн. Становлення ефективного та дієвого фондового ринку є важливим етапом завершення трансформації вітчизняної економіки.

За роки функціонування фондового ринку України вдалося досягнути певних позитивних результатів. Починаючи з 1997 р. і по 2011 р. вітчизняний фондовий ринок характеризувався постійно зростаючою динамікою. Так, на протязі даного періоду він збільшився у 25 разів. Це свідчить про те, що вітчизняні підприємства зацікавлені у залученні інвестицій за допомогою цінних паперів.

На сьогодні фондовий ринок України характеризується низькою капіталізацією та ліквідністю, недостатнім захистом прав інвесторів. відсутністю прозорості. За останніми наявними даними Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) на кінець 2013 р. частка операцій з цінними паперами, які вільно обертаються на фондовому ринку, не перевищує 10,42% від їх загального обороту. Зокрема питома вага операцій, здійснених організаторами торгів за окремими цінними паперами в 2012 році, становила: акці – 3,64%, державних облігацій– 14,69%, облігацій підприємств–21,10%, облігацій місцевих позик – 85,43%. Це зумовлює незначну чутливість грошової маси та реальної економіки до змін відсоткових ставок.

Загалом у 2012-2013 фінансовому році фондовий ринок продовжив тенденцію на зниження, що розпочалася в березні 2011 р. після попереднього дворічного зростання. За підсумками року індекс Української Біржі опустився на 63,5 пункти або 6,5%, а індекс ПФТС – на 30 пунктів або 9%. При цьому

основне падіння припало на березень-квітень 2013 р., так, що до середини квітня 2013 р. індекси досягли річних мінімумів. За підсумками торгів в 2013 році індекс українських акцій, що розраховується Українською Біржею, знизився на -4,26% з 950,56 до 910,04 пункту.

Такі результати виглядають досить песимістично, особливо з урахуванням того, що американські індекси Dow Jones і S&P500 в 2013 році додали 21,8% та 25,2% відповідно, німецький DAX виріс на 22,8%, британський FTSE - на 10,2%. Як бачимо, ні боргові проблеми Єврозони, ні бюджетна криза в США не змогли вплинути на світові біржові показники.

Загальний обсяг угод на Українській Біржі за 2013 рік склав 10,23 мільярда гривень, хоча в 2012 році був більше ніж удвічі вищим: 24,1 мільярда гривень. У структурі торгів за 2013 р. на ринок акцій доводилося 47% сумарного обороту на біржі, 29% на строковий ринок і 24% на ринки інвестиційних сертифікатів, корпоративних, муніципальних та державних облігацій.

Проведений аналіз стану та динаміки фондового ринку свідчить про те, що в Україні сформувався спекулятивний фондовий ринок, який перебуває у значній залежності від іноземного капіталу й зовнішньоекономічної динаміки. Нагальні проблеми, що існують на фондовому ринку України, заважають його подальшому розвитку. Тому наразі виникає об'єктивна необхідність запровадження комплексу заходів з реформування, які будуть спрямовані на подолання існуючих проблем розвитку вітчизняного фондового ринку та забезпечать його ефективне функціонування. А формування в Україні ефективного фондового ринку в свою чергу має спричинити завершення процесу ринкової трансформації національної економіки, забезпечити інституційну збалансованість останньої, спричинити зміцнення національної конкурентоспроможності у довгостроковій перспективі.

Список літератури:

1.Прибуток на уламках: огляд інвестицій на фондовому ринку за 2013 р.// «Простобанк Консалтинг» [Електронний ресурс]: режим доступу: http://ua.prostobank.ua/.

2. Українська Біржа [Електронний ресурс]: режим доступу: http://www.ux.ua/

Робота Т.С.,ст.гр. ФК-10-2
Науковий керівник:
ст. викладач кафедри ЕАіФ Семеніхіна О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

Фінансова діяльність комерційних банків та напрями її удосконалення

Одним із найважливіших елементів інфраструктури економіки країни є комерційні банки. Вони відіграють вирішальну роль у забезпеченні взаємозв'язку між виробниками продукції (продавцями) та її споживачами(покупцями), здійснюючи розрахунки між ними, залучають як плату тимчасові вільні кошти юридичних і фізичних осіб, надають кредитні ресурси в позику, виконують багато інших операцій та послуг [1].

Фінансова діяльність банку - це діяльність, яка спричиняє зміни розміру та складу власного і залученого/запозиченого капіталу банку [2].

Продуктом діяльності банків є, перш за все, формування платіжних коштів (грошової маси), а також різноманітні послуги у вигляді надання кредитів, гарантій, поруки, консультацій, управління майном тощо.

Залежно від економічного змісту всі види діяльності комерційних банків прийнято поділяти на три групи:

Пасивні операції комерційних банків – це операції з мобілізації ресурсів комерційного банку. За рахунок пасивних операцій формуються ресурси комерційного банку, які необхідні йому понад власний капітал для забезпечення нормальної діяльності, підтримання ліквідності на належному рівні та отримання запланованого доходу. За видами банківські ресурси поділяються на: власні, залучені, позичені операції.

Активні операції комерційних банків – це операції, пов'язані з розміщенням банківських ресурсів у грошових і кредитних та інвестиційних портфелях.

Поряд із традиційними банківськими операціями (кредитування, розрахунки) розвиваються нетрадиційні. Це в першу чергу банківські послуги, серед яких головне місце займають трастові, гарантійні, консультативні тощо,

що здійснюються банком за дорученням клієнта, за його рахунок та, як правило, від його імені. Банк за їх виконання отримує комісійну винагороду [1].

Формування ринкової фінансово-кредитної системи вимагає від банків підвищення ефективності діяльності, рівня надійності, конкурентоспроможності банківських інструментів та послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання й управління банківською діяльністю.

Безсумнівною є необхідність впровадження нових банківських послуг та поліпшення якості і збільшення кількості уже існуючих. Зокрема слід розвивати найперспективніші послуги: трастові, послуги зі збереження цінностей, консультаційні та інформаційні послуги зі створенням певної міжбанківської бази даних, гарантійні та посередницькі послуги, факторингові та лізингові операції та ін. При цьому надзвичайно важливо розвивати їх у напрямі Інтернет-банкінгу, необхідність якого викликана науково-технічним прогресом та реаліями сучасного розвитку суспільства [4].

Для банків України важливим завданням постає забезпечення свого стабільного розвитку для досягнення найвищих фінансових результатів.

Особливо значущим е розвиток банківської системи за кордоном, тому що саме практика закордонних банків у розвинутих країнах визначає становлення сучасної вітчизняної банківської системи, наближає її до міжнародних стандартів, а отже, обумовлює вихід українських банків на світовий рівень, тобто і відновлення, зміцнення довіри з боку іноземних партнерів стосовно України [1].

Список літератури:

1.http://pidruchniki.ws/10160520/finansi/operatsiyi_komertsiynih_bankiv_klasifikatsiya_zagalna_harakteristika

2. Постанова "Про затвердження Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України" від 27.12.2007 N 480.

3.Мітенко В. Удосконалення управління проблемними активами банків / Мітенко В. // [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://librari.if.ua/articles/ aryikle-37/

4. http://www.rusnauka.com/8_DNI_2009/Economics/43412.doc.htm

Строценко В. В., ст. гр. ЕФфк-13-1м

Науковий керівник:
к.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Дідик Л. М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
Університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

АНАЛІЗ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ «ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК»

Кредити є найприбутковішим банківським активом, створюючи, як правило, більшу частину доходів банку. Постійний аналіз кредитного портфеля в системі управління банком дає змогу вибрати варіант раціонального розміщення ресурсів, напрямів кредитної політики, знизити ризик за рахунок диверсифікації, прийняти рішення щодо доцільності надання позики.

Важливий внесок в дослідження кредитного портфеля комерційного банку зробили такі зарубіжні вчені як О. Малахова, Я. Чапічадзе, Е. Сурнина, М. Суханов, Р. Коцовська. З вітчизняних вчених над даною проблематикою працювали О. Стойко, М.Савлук, Р.Тиркала, Н. Попова, А.Богданов, О.Гладких, Д.Даниленко, А. Шелудько, В. Ричаківська та інші.

Кредитна діяльність займає ключове значення у діяльності «ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК» (табл.1).

Таблиця 1 - Аналіз доходності кредитного портфеля «ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК» за 20011-2013 рр. тис. грн.

Показники	2011 р.	2012 р.	кварталу 2013 р.	Абсолютний приріст, тис. грн.		
				в порівнянні з попереднім роком		за період аналізу
				2012 рік	2013 рік	
Доходи від кредитних операцій, тис. грн.	3840340	3803841	4221372	-36499	417531	381032
Обсяг кредитного портфеля, тис. грн.	26219415	30519300	33140193	4299885	2620893	6920778
Середня ставка дохідності кредит - ного портфеля, %	14,65	12,46	12,74	-2,18	0,27	-1,91
Безризикова ставка, %	8,25	11,00	11,00	2,75	0,00	2,75

Управління кредитним портфелем банку здійснюється з метою найбільш ефективного використання кредитних ресурсів, що можна оцінити, дослідивши показники прибутковості кредитного портфеля, його якості та захищеності від можливих втрат (табл. 2).

Таблиця 2 - Динаміка показників прибутковості кредитної діяльності «ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК» за 2011-2013 рр.

Показники	2011 рік	2012 рік	2013 рік	Абсолютний приріст	
				2011-2012	2012-2013
Дохідність кредитних вкладень, %	35,74	24,77	35,43	-10,97	10,66
Дохідність активів за рахунок кредитних операцій, %	21,76	12,29	31,61	-9,47	19,33
Частка доходів від кредитної діяльності у загальних доходах, %	82,37	85,09	95,76	2,72	10,68

Показники прибутковості кредитної діяльності у загальному показували зниження у 2012 році порівняно із 2010, проте протягом 2013 року їх значення зросли, що показує підвищення ефективності кредитної діяльності банку.

Для оцінювання якості кредитного портфеля з погляду кредитного ризику застосовуються такі показники: коефіцієнт покриття класифікованих позик; питома вага зважених класифікованих позик; коефіцієнт питомої ваги проблемних позик; коефіцієнт питомої ваги збиткових позик. Перелічені показники слід проаналізувати в динаміці, виявити тенденцію до їх зміни та причини їх погіршення. Розрахунок цих коефіцієнтів допомагає визначити тенденції погіршення фінансового стану та шляхи збільшення економічної ефективності кредитних операцій.

Список літератури:

1. Фінансова звітність ПАТ КБ ПІВДЕНКОМБАНК за 2011 – 2013 рр. (матеріали переддипломної практики) .
2. Оцінки якості кредитного портфеля з погляду ризику ...//[Електронний ресурс]: режим доступу: buklib.net/books/24649/

Сушкіна О.І,. ст.гр.ЕФ фк-13-1м
Науковий керівник:
д.е.н., завідувач кафедри ЕАіФ Єрмошкіна О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНОЮ ПОЛІТИКОЮ БАНКУ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

На даний момент в банківській сфері кредитна політика банку дає змогу забезпечити ефективне використання його кредитного потенціалу, формування оптимального кредитного портфелю, управління кредитною діяльністю банку, чітку організацію всього кредитного процесу.

Оскільки кредит є однією з складних економічних категорій, багато вітчизняних та зарубіжних авторів таких як О. Васюренко, М. Герасимович, В. Владичина, Р. Котлер, О. Дзюблюк, В. Лагутін, Г. Панова, О. Мороз та ін звертали на це увагу у своїх наукових працях. Але питання які стосуються практичних аспектів та теоретичних засад формування кредитної політики банку до кінця не розкриті авторами.[1]

Метою статті є дослідження теорії та практики формування і реалізації кредитної політики банку, проведення оцінки ефективності управління кредитною політикою банку.

Зарубіжні та вітчизняні автори у своїх роботах визначають кредитну політику як тактику та стратегію банку щодо залучення та спрямування коштів на кредитування клієнтів банку ґрунтуючись на основних принципах таких як: поверненість, терміновість, забезпеченість, платність та диференційованість. Кредитна політика дає змогу планувати, контролювати, раціонально організовувати взаємовідносини між комерційним банком і його клієнтами щодо зворотного руху грошових коштів. [1]

Головна мета кредитної політики будь-якого банку це досягнення комерційного зростання завдяки підвищенню надійності якості кредитного портфеля банку та його зміцнення. Керівництво банку повинно додержуватися

оптимальних співвідношень між кредитами, депозитами та іншими зобов'язаннями і власним капіталом для успішного управління кредитною політикою. Найважливішими складовими управління кредитною політикою має бути мінімізація рівня ризику над дохідністю, встановлення планового рівня процентного доходу за кредитом, максимально допустимого рівня ризику, який банк може взяти на себе, надавши позичку. [2]

Також важливим моментом є правильний вибір стратегії та цілей кредитної політики банку. В умовах поглиблення кризи система основних цілей повинна містити: забезпечення максимального рівня дохідності кредитного портфеля та акціонерного капіталу комерційного банку при мінімальному рівні ризику; забезпечення фінансової стійкості комерційного банку у процесі здійснення кредитної діяльності; забезпечення зваженого та оптимального використання кредитних ресурсів.

Отже можна зробити висновок, що успішне управління кредитною політикою банку забезпечує прибутковість його кредитних вкладень, що призводить до його ефективної діяльності. Значну увагу потрібно звертати на створення стратегій, цілей банку та управління кредитним портфелем. При дотриманні цих умов банк може розраховувати на отримання максимального відсоткового доходу від кредитних вкладень, що впливає на рентабельність банківської установи.

Список літератури:

1. Теоретико – методологічні засади прискорення процесів соціально – економічного розвитку регіону: колективна монографія / За заг. ред. П.І. Сокуренка. – Кременчук: ПП Щербатих, 2013
2. Криклій, О. А. Формування кредитної політики банку [Текст] / О. А. Криклій, О. В. Мірошниченко // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013

Юрашева А.І.., ст. гр. Ефдк-13-1м
Науковий керівник:
к.т.н., доц. кафедри ЕАіФ Крилова Е.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет» м. Дніпропетровськ, Україна)

ПЕРЕБУДОВА БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ КРЕДИТУВАННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Актуальність банківської системи кредитування в умовах економічної кризи полягає в тому, що кредити є основним прибутком для українських банків, які є невід'ємною частиною економічної системи країни. Купуючи ресурси на вільному ринку кредитних ресурсів і продаючи їх підприємствам, комерційні банки здійснюють прямий вплив на розвиток національної економіки. Для фізичних осіб кредитування - це можливість задовольнити свої потреби, придбати предмети побуту, покращити умови проживання, придбати житло, а також ще багато іншого для чого на даний момент не має грошей. Для юридичних осіб - це може бути придбання основних засобів, ремонт, реконструкція, добудова, будівництво нерухомого майна, а також кредит може передбачати інвестиційні цілі. [1]

Одними з вагомих проблем в банківському кредитуванні є збільшення кількості проблемної заборгованості, підвищення ставок по кредитам, а також нестача гривневих ресурсів, що в свою чергу призводить до підвищення ставок по кредитам,що на дає змоги розвитку кредитування промисловості України. Основними проблемами банківського кредитування промисловості виступають: низька рентабельність підприємств і високі процентні ставки за кредит; відсутність пільгового кредитування промислових підприємств;недостатня капіталізованість банківської системи;відсутність або недостатність ліквідної застави, підтримки поручителя чи гаранта;збитковість промислових підприємств. Вирішенням проблеми неповернення кредитів може бути продаж проблемної заборгованості. Традиційно продаж проблемних кредитів в більшій мірі здійснюється колекторським фірмам та факторинговим компаніям, вони стягують борги на досудовому етапі .

Факторингові компанії виступають посередниками між банками та колекторськими фірмами. Мета факторингової компанії — усунення ризику,

що є невід'ємною частиною будь-якої кредитної операції. Факторингові компанії, які зазвичай є структурними підрозділами комерційних банків, крім власне факторингу, надають ще низку сервісних послуг, таких як ведення бухгалтерського обліку для підприємств-клієнтів, аудит, підготовка статистичних звітів. Отримавши заявку від підприємства, компанія вивчає економічне і фінансове становище потенційного клієнта, характер його ділових зв'язків. Якщо підприємство стало клієнтом факторингової компанії, то клієнт направляє останній усі рахунки-фактури, виставлені на покупців. За кожним документом клієнт повинен дістати згоду на оплату. Факторингова компанія вивчає всі рахунки-фактури, визначаючи при цьому платоспроможність покупців. Факторингова компанія може оплатити рахунок у момент настання терміну платежу або достроково. В останньому випадку вона виконує функції банку, тому що дострокове надання коштів клієнтові рівноцінне видачі йому кредиту. Найважливішою послугою тут є гарантія платежу клієнтові. Ця гарантія охоплює повний обсяг внутрішніх і міжнародних операцій: факторингова компанія зобов'язана сплатити клієнтові всі акцептовані рахунки-фактури, навіть у випадку неплатоспроможності боржників. [2]

Отже на сьогоднішній час в банківському кредитуванні не менш важливим є перш за все довіра населення і впевненість в економічній стабільності країни. Для запобігання появи проблемної заборгованості банкам потрібно переглянути свою кредитну політику, шляхом введення більш жорстких вимог для надання кредиту, це може бути перевірка кредитної історії та доходів позичальника. Стосовно вже існуючої проблемної заборгованості, вирішенням такої проблеми може бути продаж проблемних кредитів колекторським агентствам.

Список літератури:

1. Лагутін, В.Д. Кредитування: теорія і практика:навч. по-сіб. /В.Д. Лагутін.. - К.: "Знання", 2008.
2. Кредитування і контроль: Навч. посібник / В.Я. Вовк,Хмеленко.О.В.Знання, 2011.
3. Шиян Д. Банківськекредитування та економічнадинаміка // Банківська справа. – 2009. - № 1. – с. 27-38.
4.Петрук, О.М. Банківська справа : навч. посіб. / О.М. Пет- рук; за ред. Ф.Ф. Бутинця. - К.: "Кондор", 2010. - 466 с.

Секція 4 **Фінансовий менеджмент промислових підприємств та фінансових посередників**

Алєксіна Х.В. ст. гр.ЕФбс-13-М
Науковий керівник:
д.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Галушко О.С.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ПРИ УПРАВЛІННІ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ

В сучасних економічних умовах ефективне управління оборотними активами підприємств є актуальною проблемою.

Через те, що цілі і характер використання окремих елементів оборотних активів мають істотні особливості, на підприємстві розробляється політика управління окремими елементами оборотних активів. Управління здійснюється за такими їх видами як: товарно-матеріальні запаси, дебіторська заборгованість, грошові активи. При цьому доцільно комплексно використовувати моделі управління оборотними активами, які дозволяють розрахувати оптимальний розмір того чи іншого їх елементу.

Так, оптимізація величини запасів на складі ґрунтується на моделі управління запасами. Сучасні підходи до управління виробничими запасами на підприємствах передбачають використання таких моделей, як: модель оптимізації обсягу замовлення (Economic ordering quantity – EOQ model), сутність якої докладно описав Бланк [1]; метод «точно-в-термін» (Just In Time – JIT), які базується на тому, що запас сировини матеріалів може бути нульовим, якщо належним чином скоординувати роботу постачальників; планування виробничих ресурсів (Manufacturing Resource Planning – MRP I/II); «з фіксованим замовленням»; «з фіксованим періодом замовлення» та ряд модифікацій методу «точка замовлення» [2,3]. Кожна з цих моделей передбачає використання алгоритмів, що базуються на таких даних як: історія руху запасів, поточний рівень запасів товарно-матеріальних цінностей і прогноз продажів.

Важливою складовою оборотних активів є дебіторська заборгованість, управління якою є одним із найважливіших і ,водночас, складніших процесів на

підприємстві.

Серед моделей щодо управління дебіторською заборгованістю запропонованих вітчизняними вченими можна виділити наступні: модель оптимізації розміру дебіторської заборгованості, яка ґрунтується на залежності обсягів дебіторської заборгованості від періоду кредитування (запропонована Лучковим О.) [2]; економетричні моделі управління дебіторською заборгованістю, що дозволяють обґрунтувати розмір страхових резервів за безнадійними та сумнівними боргами дебіторів, визначити для підприємства залежність втрат операційного прибутку від обсягів дебіторської заборгованості за товари (роботи, послуги) та періоду її обороту або періоду обороту простроченої дебіторської заборгованості (запропонована Ізмайловою Н.) [4].

Поряд із запасами товарно-матеріальних цінностей і дебіторською заборгованістю управлінню підлягають і грошові потоки підприємства які становлять один з найважливіших об'єктів управління оборотними активами. Найбільш розповсюдженими у західній практиці є такі моделі управління грошовими активами як: моделі Баумоля, Міллера-Орра, модель Стоуна, модель Лернена [2]. Дані моделі дозволяють визначити мінімальний, максимальний і середній залишок грошових коштів на майбутній період, та планувати використання тимчасово вільних фінансових ресурсів підприємства.

Наведені моделі доцільно використовувати при управлінні оборотними активами, що дозволить підвищити ліквідність підприємства, рівень його платоспроможності, підвищити прибуток за рахунок забезпечення кількості оборотів оборотного капіталу.

Список літератури:

1. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 1999. – Т.1. – 592 с.

2. Соляник Л.Г. Оборотні засоби промислового підприємства: оптимізація управління: монографія / Л.Г. Соляник; за ред. О.С. Галушко. - М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д.: НГУ, 2009. – 239 с.

3. Макаров В.М. Модели и методы производственного менеджмента и логистики. Управление запасами: практикум / В.М. Макаров. – СПб.: Изд-во СПбГПУ, 2003. – 59 с.

4. Ізмайлова Н.В. Аналіз економетричних моделей в управлінні дебіторською заборгованістю гірничо-металургійних підприємств / Н.В. Ізмайлова // Ринок цінних паперів України – 2008 - №3-4. - С. 43-49.

Андрієнко Є.І., ст. гр. ФК-10-1
Науковий керівник:
к.е.н., проф. ЕАіФ Соляник Л.Г.
(Державний ВНЗ "Національний гірничий університет", м. Дніпроперовськ, Україна)

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ДОРОЖНЬО-БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

З метою поліпшення соціально-економічного стану, починаючи з країни в цілому, закінчуючи окремими місцевими районами, залученням та покращенням інвестиційного іміджу, та створенням позитивних умов для існування та забезпечення життєдіяльності людей, робочих місць, постає проблема покращення ситуації у сфері дорожнього господарства.

Проблеми дорожнього господарства існують в Україні протягом багатьох років, від вирішення цього питання залежить не тільки внутрішні ситуації, а і положення, імідж країни на зовнішньому рівні. Найбільшою проблемою, яка була і є актуальною, це капітальний ремонт доріг комунального значення. Основною для розроблення Програми є Закони України "Про автомобільні дороги" та "Про джерела фінансування дорожнього господарства України " та ін.[1].

На сьогоднішній день вирішення цієї проблеми є актуальною темою, ситуація потребує вирішення цього питання у короткостроковий термін, так як основний вектор, який тримає Україна протягом багатьох років, який спрямований на Європу, потребує стандартизовані дороги, які відповідають європейським стандартам. На сьогодні, українські дороги становлять небезпеку для людей та є причиною погіршення екологічної ситуації. Через низьку якість покриття доріг витрати палива та викиди шкідливих речовин в атмосферу в Україні на 30% вищі, ніж у сусідніх країнах. За загальною протяжністю автошляхів та якістю їх покриття Україна також відстає від країн європейського співтовариства [2].

Зважаючи на відносно низьку щільність руху в Україні, найбільш перспективним напрямком концесійної участі у забезпеченні розвитку галузі

може стати реконструкція та експлуатація вже діючих доріг. Підвищенню привабливості інвестування приватних коштів у дорожнє будівництво сприятиме внесення змін в законодавство. Важливим тут є розгляд питання щодо скасування вимоги про обов'язкове будівництво дублюючих безкоштовних доріг при будівництві нових платних, а також аспекти удосконалення земельного законодавства у частині відводу землі. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про концесії на будівництво й експлуатацію автомобільних доріг», який схвалений Верховною Радою України у січні 2009 року, передбачає такий механізм будівництва доріг у концесію: відшкодування інвестицій шляхом впровадження плати за користування трасами, при цьому, згідно із Законом, має бути забезпечена можливість альтернативного проїзду [2].

На даному етапі розвитку України, фінансова стійкість грає одну з найважливіших ролей у розвитку та функціонуванні підприємства. В часи направленості вектора України на Європу та при наближенні підписання економічної частини угоди, можна зазначити, що українським підприємствам достатньо важко буде конкурувати з європейськими, але для створення якісного товару, політика поліпшення функціонування підприємства лягає за основу. Вирішенням цього питання може постати в першу чергу впровадження інноваційних технологій та устаткування, для покращення якості асфальтобетонних сумішей та зменшення їх собівартості, закупка сировини у європейських партнерів, що дає змогу здешевити продукт та зробити його більш конкурентоспроможним на ринку товарі, таким чином Україна почне поступово виходити на європейський ринок та покращувати своє фінансово-економічне становище.

Список літератури:

1. http://lokachi-rayrada.gov.ua/content/programa-budivnictva-rekonstrukci-remontu-ta-utrimannya-vulic-i-dorig-komunalno-vlasnosti-u-
2. http://www.rusnauka.com/7_NND_2009/Economics/42565.doc.htm

Анненкова М.В., ст.гр. ФК-10-2
Науковий керівник:
к.т.н., доц. каф.ЕАіФ Крилова О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРОЦЕНТНИЙ ТА НЕПРОЦЕНТНИЙ ДОХІД БАНКУ ПРИ КРЕДИТУВАННІ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасна розвиток економіки України зумовив уповільнення розвитку ринку банківських послуг, тому для більшості універсальних комерційних банків основним джерелом доходів, як процентних так і непроцентних, залишається обслуговування підприємств та наданням їм повного спектру банківських послуг, серед яких вагоме місце займає саме кредитування. На сьогодні існує необхідність пошуку більш досконалих форм взаємовідносин комерційних банків з підприємствами різних форм власності та розмірів, формування корпоративної клієнтської стратегії, що дозволяє банку розраховувати на підвищення конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі завдяки динамічній адаптації до умов сучасної економіки і вимог клієнтів.

Для економіки сучасної України велике значення має банківське кредитування підприємств, яке дає їм змогу використовувати значні позичені ресурси для розширення виробництва та обігу продукції. Кредитування підприємств як основна складова діяльності банку є суттєвим джерелом інвестицій, сприяє забезпеченню безперервності та прискоренню відтворювального процесу, зміцненню економічного потенціалу суб'єктів господарювання та спроможне зайняти головне місце в обсязі банківських операцій, що приносять доход [1].

При формуванні процентного доходу від кредитування підприємств необхідно враховувати його структуру в розрізі джерел (внутрішні кредити, цінні папери, лізингові та інші операції), вплив на його розмір обсягу виданих позичок і процентних ставок, відносний рівень процентного доходу по окремих

видах кредитів, динаміка процентної маржі. При формуванні непроцентного доходу необхідно враховувати такі елементи, як вивчення його структури в розрізі окремих видів некредитних послуг, які безпосередньо пов'язані з видачою кредитів. На першому місці стають комісійні доходи від проведених кредитних операцій з підприємствами. Збереження і зміцнення позицій банку на ринку цих послуг спонукає банки до зміни величини елементів непроцентного доходу з метою оптимального співвідношення собівартості і ціни послуг [2].

Звернення підприємств до банківських установ на обслуговування та кредитування збільшує ймовірність встановлення тривалого і стійкого партнерства з банком, споживання клієнтом більшої кількості послуг, та отриманням банком процентного та непроцентного доходу. Але при цьому, банк несе більш високі витрати по обслуговуванню клієнтів, змушений розробляти і впроваджувати в практику індивідуальний підхід, брати участь у розвитку бізнесу клієнта, розробляти програми лояльності. Однак, доходи від обслуговування та кредитування підприємств економічно виправдовує дані заходи, а робота банку з кредитування підприємств є пріоритетною [2].

Таким чином, важливим фактором зростання процентного доходу банку є раціональна кредитна політика банку щодо кредитування підприємств та корпоративних клієнтів, у той час резервом підвищення процентного доходу банку є оптимальний склад та структура кредитного портфелю за розміром кредитів, строками, метою кредитування та сектором економіки, а також оптимальний розмір процентних ставок. До резерву зростання непроцентних доходів перш за все відноситься оптимальний розмір додаткових комісій та відсотків, а також правильний вибір стратегії управління ними.

Список літератури:

1. . Гончар, В. Тенденції на ринку роздрібного кредитування [Електронний ресурс] / В. Гончар. – Режим доступу : http://smi.liga.net/articles/2012-04-13/5043314-tendents_na_rinku_rozdr_bnogo_kr edituvannya.htm#. – Назва з екрану.

2. Банковское дело: учебник / О.И. Лаврушин, И.Д. Мамонова , Н.И. Валенцева [и др.] ; под ред. засл. деят. науки РФ, д-ра экон. наук, проф. О.И. Лаврушина. — 9-е изд., стер. — М. : КНОРУС, 2011. — 768 с.

Бєлоусова М.І., ст. гр. ЕФбс-13м
Науковий керівник:
к.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Соляник Л. Г.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Поглиблення міжнародної інтеграції України після вступу до СОТ та розширення ЄС, якісно новий етап євроінтеграції у процесі підготовки та реалізації нової посиленої Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС актуалізує проблему конкурентоспроможності економіки як на національному, так і на регіональному рівні.

Машинобудування є однією з лідируючих галузей України, де зосереджено 20 % основних засобів промисловості та виробництво інноваційної продукції з високим рівнем доданої вартості. Гальмівним для машинобудування фактором є висока вартість кредитних ресурсів, яка досягає 18-20 відсотків річних. Фінансова стійкість – це головний компонент загальної стійкості підприємства, оскільки є характерним індикатором перевищення доходів над витратами, що стабільно утворюється. Протягом 2005-2010 рр. знизилися обсяги виробництва та реалізації продукції, відповідно скоротилися фінансові результати підприємств досліджуваної галузі[1]. За перше півріччя 2012 року , частка інвестицій в машинобудівну галузь склала 2,2 % від загального обсягу інвестицій в економіку України .

Особливої актуальності набувають питання дослідження фінансового потенціалу сталого розвитку машинобудівних підприємств, аналізу та оцінювання його складових, визначення напрямів структурної гармонізації потенціалу.

Тому основним джерелом залучення виробничих чинників, необхідних для реалізації стратегії розвитку підприємства, є інвестиції. Першочерговим

етапом у покращання фінансового стану українських підприємств є пошук оптимального співвідношення власного і позикового капіталу, яке б забезпечило мінімальний фінансовий ризик за максимальної рентабельності власного капіталу. Для отримання необхідних інвестиційних ресурсів вітчизняним машинобудівним підприємствам та промисловості загалом необхідно створити ефективний механізм залучення фінансових ресурсів та впровадити міжнародні стандарти управління та звітності, провести корінну реконструкцію своїх виробничих потужностей. Це дозволить випускати високотехнологічні вироби, і в кілька разів збільшити власну продуктивність праці при їх виготовленні. Для укріплення позицій машинобудівних підприємств на зовнішніх ринках збуту, експортну орієнтацію необхідно збільшити до 35 %. Виручку від експорту має бути використано в основному на імпорт новітніх техніки і технологій, а також комплектуючих виробів. Треба досягти збалансованості експорту та імпорту, а за рахунок власного виробництва буде задовольнятися 60-80 % платоспроможної потреби внутрішнього ринку продукції машинобудування.

Система заходів для підтримки економічної стійкості підприємства повинна передбачати: постійний моніторинг зовнішнього і внутрішнього стану підприємства; розробку заходів із зниження зовнішньої вразливості підприємства; розробку підготовчих планів при виникненні проблемних ситуацій, прийняття ризикових і нестандартних рішень у випадку відхилення розвитку ситуації; координацію дій всіх учасників і контроль за виконанням заходів та їхніми результатами.

Список літератури:

1. Прокопишин Л. М. Механізм формування та використання управлінського потенціалу на підприємствах машинобудування / Л.М. Прокопишин // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 7. – С. 138-145.

Білоус Д.О., ст.гр. ФК-10-2
Науковий керівник:
к.т.н., доц. Крилова О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Забезпеченість житлом визначає рівень життя населення країни, інтенсивність процесу міграції, якість людських ресурсів у цілому. За умови низької платоспроможності більшості населення країн лише 5-8% можуть самостійно забезпечити себе власним житлом. Фактично стан житлового фонду і наявність доступного й комфортного житла для різних категорій громадян наочно відображає ступінь соціально-економічного розвитку країни, рівень життя населення й соціальний клімат у суспільстві. Тому, одною з основних причин економічного та соціального зростання України є активізація та розширення іпотечного кредитування банками.

Сьогодні, в посткризовому фінансовому просторі України, існує чимало перешкод, які блокують динамічний та дієвий розвиток банківського іпотечного кредитування: дефіцит дешевих довгострокових ресурсів, низький рівень кредитоспроможності потенційних позичальників, нестабільний стан ринку нерухомості, неврегульовані законодавчі аспекти роботи з іпотекою тощо. Це призводить до того, що позичальники позбавлені результативного механізму розв'язання інноваційно-інвестиційних та житлових проблем. Банки, ж, в свою чергу, наражаються на підвищений ризик, що зумовлює зростання цін за банківськими іпотечними кредитами, та обмежує обсяги пропозиції даних продуктів на ринку [1] .

Створення ринку іпотечного кредитування в Україні, з самого початку і дотепер значною мірою характеризується безсистемністю.

У 2005р. був прийнятий Закон України «Про іпотечні облігації», перспективою від якого була можливість залучення на ринок іпотечного кредитування внутрішніх інвесторів — недержавних пенсійних фондів та

страхових компаній, але відсутність нормативної процедури їх виаускy не дозволяла комерційним банкам розпочати їх емісію. Лише у 2006 року рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку було затверджено Положення «Про порядок реєстрації випуску звичайних іпотечних облігацій, проспекту емісії» [2].

На кінець 2012 року в Україні на первинному іпотечному ринку працюють близько 20 банків з 50-ти найбільших, які мають достатній розмір довгострокових ресурсів та рівень капіталізації.[3].

Нині вже розроблено і прийнято багато важливих законів щодо організації ринку, випуску іпотечних цінних паперів і функціонування фондів операцій з нерухомістю, створено Державну іпотечну установу, здійснюються емісії іпотечних облігацій. Але досі не вирішено такі першочергові питання, як затвердження концепції розвитку національної системи іпотечного кредитування та захист прав кредиторів щодо реалізації заставленого майна [3].

Складність проблеми іпотечного кредитування полягає у тому, що воно може бути як причиною покращення інвестиційного клімату країни, так і чинником глибокої кризи. [1]. Для забезпечення високої якості іпотечних кредитів та зменшення кредитних ризиків для банків необхідна розробка стандартів та нормативів іпотечного кредитування, а для забезпечення відповідності вартості іпотеки ринковим умовам необхідним є здійснення її постійної переоцінки, а з можливістю погіршення якості кредитного портфелю, фінансового стану й збільшення резервів під кредитні ризики стоїть завдання зниження проблемної заборгованості за іпотечними кредитами фізичних осіб.

Список літератури:

1. О. О. Ляхова, А. В. Майстер Іпотечне кредитування в Україні: проблеми та перспективи розвитку Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" №11. – 2012. –[Електронний ресурс]:Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1560

2. Положення «Про порядок реєстрації випуску звичайних іпотечних облігацій, проспекту емісії» від 11.04.2006 № 234. – [Електронний ресурс] : Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0746-06

3. Ніверська Ю. П. «Проблеми іпотечного кредитування» /Збірник студентських наукових праць Уманського національного університету садівництва. - 2012. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://udau.edu.ua/library.php?pid=2593;

Борисенко О.І., ст. гр.ЕФбс-13-М
Науковий керівник:
д.е.н., проф. каф. ЕАіФ Галушко О.С.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ОПТИМІЗАЦІЙНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах ринкової економіки вибір і формулювання цілей визначаються стратегією підприємства. Метою підприємства може бути поліпшення економічних показників таких як зростання прибутку і рентабельності так і мінімізація витрат. Одним з методів використовуваних менеджерами є оптимізаційні моделі лінійного програмування.

Будь-яке підприємство потребує джерелах коштів, щоб фінансувати свою діяльність. Залежно від тривалості існування в даній конкретній формі активи підприємства, так само як і джерела коштів, можна поділити на коротко- і довгострокові. Залучення того чи іншого джерела фінансування пов'язане для підприємства з певними витратами: акціонерам потрібно виплачувати дивіденди, банкам відсотки за надані ними позики і ін. Загальна сума коштів, яку потрібно сплатити за використання певного обсягу фінансових ресурсів, виражена у відсотках до того обсягу , називається ціною капіталу [3].

Мета мінімізації витрат може бути досягнута за допомогою використання задач лінійного програмування на мінімум.

$$F \rightarrow min$$

$$F = f1q1 + f2q2 + f3q3 + \cdots + fnqn \rightarrow min$$

Qi≥ 0

$$F=\sum_{i=0}^{n} fiQi \rightarrow min$$

При використанні обмежень:

- Частка власних обігових коштів повинна бути більше за 20% власного капіталу:

Власні обігові кошти-0,2Власного капіталу>0

- Показник фінансового левередижу де довгострокові зобов'язання не повинні перевищувати 25% від власних коштів:

Довгострокові зобов'язання-0,25Власні кошти≤0

- Щоб підприємство добре функціонувало, власний капітал мусить складати 50% або більшу частку пасиву(а позиковий капітал повинен складати не більше 50% від пасиву підприємства):

Власний капітал-0,5 Пасив≥0

- Дебіторська заборгованість повинна бути більше за кредиторську:

Дебіторська заборгованість - Кредиторська заборгованість≥0

Модель набуває наступного виду:

$$B \rightarrow \min.$$

$$\begin{cases} \text{Власні обігові кошти} - 0{,}2\text{Власного капіталу} > 0 \\ \text{Довгострокові зобов'язання} - 0{,}25\text{Власні кошти} \leq 0 \\ \text{Власний капітал} - 0{,}5\ \text{Пасив} \geq 0 \\ \text{Дебеторська заборгованість} - \text{Кредиторська заборгованість} \geq 0 \end{cases}$$

При виконанні цих умов витрати наближаються до мінімуму і підприємство отримує більш гнучкий і керований капітал.

Список літератури:

1. Кремер Н.Ш. Дослідження операцій в економіці: Пидручн. посібник для вузів / Н.Ш. Кремер, БА. Путко, І.М. Трішин, М.Н. Фрідман; Под ред. проф. Н.Ш. Кремера.- М.: ЮНІТІ, 2005. - 407 с.

2. Соляник Л.Г. Оборотні засоби промислового підприємства: оптимізація управління: монографія / Л.Г. Соляник; за ред. О.С. Галушко. - М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д.: НГУ, 2009. – 239 с.

3. Ковальов В.В. Фінансовий аналіз: Управління капіталом. Вибір інвестицій. Аналіз звітності.-2-е вид.: Фінанси і статистика, 2000.-512 с.: ил.

Бублік С.О., ст. гр. ФКв -10
Науковий керівник:
ас. каф. ЕАіФ Лосева І.К.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК НАПРЯМ ЕФЕКТИВНОГО АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Важливим для діяльності підприємства є розробка антикризових програм, що включають в себе напрями та стратегію подолання кризи на внутрішньому рівня з використанням відповідних принципів та методів антикризового управління.

В оцінці фінансово-господарського стану підприємства мають потребу усі учасники виробничо-господарського процесу. Для кредиторів та інвесторів інтерес становить оцінка можливості повернення виданих суб'єкту господарювання кредитних ресурсів. Акціонерам важливо знати ступінь економічного ризику, можливості втрати капіталу, рівень віддачі вкладених коштів. Для керівника підприємства необхідна оцінка ефективності використання фінансових, матеріальних, трудових ресурсів.

Суттєвою проблемою сучасної діагностики стану фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання є відсутність єдиної змістовної методики, яка б враховувала специфіку конкретної галузі та умови функціонування підприємства. Візьмемо для прикладу підходи аналізу платоспроможності підприємства [1].

Нами було проаналізовано нормативні значення показників платоспроможності згідно чинного законодавства і було виявлено, що вони дещо відрізняються від нормативів міжнародної практики. Наприклад, коефіцієнт фінансування, який розраховується як співвідношення залучених та власних засобів в Україні має становити не більше 1. Тоді як оптимальне значення даного показника, згідно міжнародної практики, становить 0,5.

Що стосується коефіцієнта автономії, в зарубіжній практиці існують різні точки зору відносного граничного значення даного показника, проте найбільш розповсюджена думка, що він має становити 0,6. В підприємство з низькою питомою вагою позикового капіталу вкладають кошти інвестори, надають вигідні умови кредитування. Проте нормативної питомої ваги для власного капіталу, яка була б уніфікованою для усіх галузей, підприємств, країн, не можна визначити. В Японії, наприклад, питома вага власного капіталу в середньому на 50% нижче,ніж у США, де питома вага позикового капіталу близько 80%. Причина цієї різниці у джерелах позикового капіталу. В Японії це банківський капітал, в США – кошти населення. Висока питома вага позикового капіталу японської фірми свідчить про довіру банків, а отже про її надійність. Для населення, навпаки, зниження питомої ваги власного капіталу – фактор ризику. В Україні коефіцієнт автономії згідно чинного законодавства становить 0,5.

Значну питому вагу в структурі капіталу німецьких підприємств займають позикові кошти. Така ситуація обумовлена високим рівнем забезпечення наступних витрат і платежів, які є внутрішнім джерелом формування залученого капіталу, сприятливою податковою політикою [2].

Підводячи підсумки, зазначимо, що вивчення опублікованих робіт та практика вітчизняної господарської діяльності свідчать про відсутність достатнього висвітлення принципово важливих питань, пов'язаних із системною й комплексною оцінкою фінансової діяльності підприємств. Саме тому подальше дослідження проблематики даного питання є надзвичайно пріоритетним і актуальним завданням, виходячи з умов і потреб сьогодення.

Список літератури:

1. Андрущак Є.М. Діагностика банкрутства українських підприємств // Фінанси України. – 2007. – № 2. – С. 46-49. Тарасенко Н.В.

2. А.І. Склабінська, П.О.Магдійчук. Оцінка фінансової стійкості та платоспроможності підприємств: вітчизняна та зарубіжна практика. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2009.../056-058.pdf - Загол. з екрану.

Возняк Є.В., ст. гр.ЕФбс-13-М
Науковий керівник:
д.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Галушко О.С.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ОПТИМІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах обмеженості власних фінансових ресурсів і високої вартості залучених ресурсів формування та реалізація ефективного механізму управління ними стає основою збереження фінансової стійкості, стабільності функціонування й стратегічного розвитку підприємства.

Значний внесок у розробку теоретико-методологічних основ процесу формування і використання фінансових ресурсів підприємств внесли вітчизняні вчені-економісти І. Бланк, О.Василик, Ю. Воробйов, В. Опарін, А. Поддєрьогін та інші.

Оптимізація структури капіталу є однією з найважливіших задач, які вирішують в процесі управління фінансовими ресурсами підприємства.

Але на сьогодні не має єдиного універсального методу оптимізації структури капіталу, застосовуючи який підприємство визначило б оптимальне співвідношення між власним і позиковим капіталом.

Аналіз літературних джерел дає змогу визначити термін «оптимізація структури капіталу» як співвідношення між власним і позиковим капіталом, за якого підприємство отримує максимальний прибуток і має максимальну рентабельність.

Аналіз економічної літератури свідчить, що більшість авторів виділяють три методи оптимізації структури капіталу:

- оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня прогнозованої фінансової рентабельності. Цей метод ґрунтується на багатоваріантних розрахунках рівня фінансової рентабельності (рентабельності власного капіталу) при різній структурі капіталу. Остання виражається через такий показник, як ефект фінансового важеля;

- оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації її вартості. Метод ґрунтується на попередній оцінці власного і запозиченого капіталів за різних умов їх формування, обслуговування і здійснення багатоваріантних розрахунків середньозваженої вартості капіталу і таким чином, пошуку найбільш реальної ринкової вартості підприємства;

- оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків. Він пов'язаний з процесом диференційованого вибору джерел фінансування різних складових частин активів підприємства: необоротних активів, оборотних активів (з розбиттям їх на постійну і змінну частини) [1, с. 214; 2, с. 140].

Зазначимо, що в основі кожного з вищезазначених методів знаходиться один конкретний критерій.

Як бачимо, не існує єдиного методу раціонального співвідношення власного і позикового капіталу. Однак існує ряд об'єктивних і суб'єктивних факторів, використання яких дає можливість цілеспрямовано формувати структуру капіталу, яка б забезпечила найбільш ефективне використання фінансових ресурсів підприємством. Серед них можна виділити: форма власності підприємства, організаційно-правовий статус, галузева приналежність, розмір, виробнича та фінансова структури, стадія життєвого циклу підприємства, стан фінансового ринку, на якому функціонує підприємство. Кожен з цих факторів впливає на використовувані оптимізаційні методи та підходи, на специфіку формування структури капіталу підприємства, на особливості здійснення ним фінансово-господарської діяльності, на величину формування структури капіталу та окремих її складових елементів, а також на оптимізаційну політику структури капіталу суб'єкту господарювання.

Список літератури:

1. Бланк, И. А. Управление формированием капитала / И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2000. – 512 с.

2. Семенов А.Г. Ефективне управління структурою капіталу акціонерного товариства / А.Г. Семенов, О.О. Плаксюк, О.В. Ярошевська // Вісник економічної науки України. – 2010. - № 2. – С. 137-144.

Галушка В.Ю. ст. гр.ЕФбс-13-М
Науковий керівник:
д.е.н., проф. каф. ЕАіФ Галушко О.С.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ПРИ УПРАВЛІННІ АКТИВАМИ

Однією з характерних особливостей сучасності є все зростаюче увагу до проблем управління. Сьогодні, як ніколи раніше, відчувається потреба в ефективному використанні природних багатств, величезних людських ресурсів, матеріальних і технічних засобів.

Дослідження економічних процесів зазвичай починається з їх моделювання, тобто відображення реального процесу через математичні співвідношення [1]. Для цього складаються рівняння або нерівності, які пов'язують різні показники (змінні досліджуваного процесу), утворюючи систему обмежень.

Завдання визначення оптимальної структури активів також може бути вирішена з використанням моделі лінійного програмування. При цьому в якості функції мети доцільно використовувати прибуток, який повинен бути максимізований П → max. Складові функції мети – це прибутковість кожного з видів активів Pi ≥ 0 і сама сума активів Ai ≥ 0.

$$П = p_1 a_1 + p_2 a_2 + .. + p_n a_n \rightarrow max$$

Максимум функції мети має бути досягнутий з урахуванням наявних обмежень, які дозволяють створити оптимальне співвідношення між окремими статтями (групами статей) активів і пасивів. Тобто максимум прибутку повинен бути досягнутий за умови дотримання нормативів платоспроможності маневреності капіталу та рівня фінансової залежності.

Для максимізації прибутку важливими є наступні нормативи [2]:

- Кредиторська заборгованість повинна бути більша ніж дебіторська (тому що від’ємне значення цього показника говорить про відсутність грошей на підприємстві):

$$КЗ \geq ДЗ\ ,\ \text{тобто}\ КЗ - ДЗ \geq 0.$$

- Необоротні активи повинні бути меншими за 80% власного капіталу:

$$НА \leq 0{,}8\ ВК\ ,\ \text{тобто}\ НА - 0{,}8ВК \leq 0.$$

- Рентабельність власного капіталу не повинна бути меншою ніж середній процент за депозитами:

$$П/А \geq i\%,\ \text{тобто}\ П \geq i\%А, \qquad П - i\%А \geq 0.$$

- Оборотні активи повинні бути не менше ніж 2 кредиторські заборгованості:

$$\frac{ОА}{КЗ} = 2\ ,\ \text{тобто}\ \ ОА - 2КЗ \geq 0.$$

- Фінансова залежність від зовнішніх джерел повинна бути не більше ніж 50% (коефіцієнт автономії):

$$\frac{ВК}{А} \geq 0{,}5, \qquad \text{тобто}\ ВК \geq 0{,}5А, \qquad ВК - 0{,}5А \geq 0$$

Модель лінійного програмування, беручи до уваги основні коефіцієнти, можна записати в наступному вигляді:

$$П \rightarrow \max$$

$$\begin{cases} КЗ - ДЗ \geq 0 \\ НА - 0{,}8\ ВК \leq 0 \\ П - i\%А \geq 0 \\ ОА - 2КЗ \geq 0 \\ ВК - 0{,}5А \geq 0 \end{cases}$$

Так можна зробити висновок, що при виконанні поданих умов показник прибутку буде рухатися у напрямку максимуму.

Список літератури:

1. Журавльова Г.П. Методологія дослідження економічних процесів/ Методи викладання - 2004. – 115 с.
2. Соляник Л.Г. Оборотні засоби промислового підприємства: оптимізація управління: монографія / Л.Г. Соляник; за ред. О.С. Галушко. - М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д.: НГУ, 2009. – 239 с.
3. Палий И. А. Линейное программирование. Учебное пособие / И. А. Палий. — М.: Эксмо, 2008. — 256 с.

Герасименко С.О., ст..гр.ФКфеС-12-1
Науковий керівник:
Ст.викл. кафедри ЕАіФ Замковий О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
Університет, м.Дніпропетровськ, Україна)

ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬКЬСКОГО ГОСПОДАРСТВА І НАПРЯМИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ

Фінансова діяльність сільськогосподарських підприємств - це процес, спрямований на забезпечення виробничо-господарської діяльності коштами (грішми, фінансовими ресурсами). Фінансова діяльність виконує обслуговуючу роль відносно виробничо-господарської діяльності, але вона, тим не менш, розглядається як один з найважливіших інститутів аграрного права.

Фінансова діяльність товаровиробників охоплює як внутрішні, так і зовнішні фінансові відносини. Метою перших є створення необхідної фінансової бази для виробництва продуктів харчування, продовольства і сировини рослинного та тваринного походження структурними виробничими підрозділами, а метою других сприяння аграрним товаровиробникам (через надання їм кредитів, страхування врожаю тощо) в їхній статутній діяльності, а також у реалізації виробленої ними продукції (продовольства, сировини, в тому числі й після їх переробки) відповідно до вимог сучасної ринкової економіки.

Різним видам сільськогосподарських підприємств притаманний свій особливий режим формування фінансів. Фінанси сільськогосподарських споживчих товариств та їх спілок формуються за рахунок коштів, одержуваних внаслідок господарської діяльності, продажу цінних паперів та інших надходжень. Споживчі товариства, спілки та їх підприємства мають право одержувати в установах банків, у підприємств і організацій позички та несуть повну відповідальність за додержання кредитних договорів і розрахункової дисципліни. Після платежів у бюджет та інших обов'язкових відрахувань прибуток розподіляється загальними зборами членів споживчого товариства (зборами уповноважених) та радами відповідних спілок згідно з їх статутами. Споживчі товариства, спілки та їх підприємства самостійно або на договірних

засадах встановлюють вільні ціни і тарифи на продукцію виробничо-технічного призначення, сировину, сільгосппродукцію та товари народного споживання, що виробляються і закуповуються ними, надані послуги з урахуванням попиту й пропозицій, за винятком продукції, товарів і послуг, на які передбачено державне регулювання цін і тарифів.

Доходи державних та комунальних сільськогосподарських підприємств формуються як за рахунок загальних джерел (доходи від реалізації продукції, робіт, послуг; доходи від цінних паперів; кредити банків та інших кредиторів та ін.), так і спеціальних (дотації, субсидії, субвенції та інші засоби державної підтримки).

Конкретними заходами покращення фінансового стану можуть стати: збільшення виручки від продажу продукції, проведення реструктуризації активів, рефінансування дебіторської заборгованості; зниження собівартості продукції, та зниження витрат, що покриваються за рахунок прибутку.

Перспективи розвитку національної економіки України, її продовольча безпека, фінансова та соціальна стабільність значною мірою залежать від стану і розвитку такої галузі економіки, як сільське господарство.,яке на сьогоднішній день є ведучою та найперспективнішою галуззю нашої країни.

Список літератури:

1. Кириленко І. Г. Проблеми фінансового забезпечення сільськогосподарського виробництва / І. Г. Кириленко // Економіка АПК. — № 1. — С. 40–47.

2. Кучеркова С. О. Облік фінансових результатів у сільськогосподарських підприємствах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / С. О. Кучеркова. — К., 2008. — 21 с.

3. Лишиленко О. Напрями вдосконалення обліку та аудиту фінансових результатів / О. Лишиленко // Бухгалтерський облік і аудит. — 2005. — № 6. — С. 16–23.

Григоренко А.В., ст.гр. ФК-10-1
Науковий керівник:
к.е.н., проф. ЕА і Ф Соляник Л.Г.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

Формування капіталу підприємства

Проблемі оптимізації капіталу в сучасній економіці приділяється велика увага. Про це свідчить велика кількість написаних книжок, опублікованих статей. Серед відомих спеціалістів, що займаються розгляданням даної проблеми :Є. Брігхем, д.е.н И.А.Бланк, к.е.н В.В. Ковалев, к.е.н Ю.М. Воробйов, Е.С. Стоянова, Негашев Е.В. та інші.

Таким чином, висока актуальність теми на даному етапі розвитку економіки вимагає від молодих спеціалістів урахування особливостей формування структури капіталу, вивчення оптимізаційних моделей співвідношення власних та позикових коштів та застосування отриманих знань на практиці.

Управління формування структури капіталу представляє собою систему принципів та методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних з встановленням оптимальних параметрів його обсягу та структури.

Ціллю, яку ставить перед собою підприємство при визначенні шляхів управління капіталом є забезпечення добробут у власників підприємства в поточному та перспективному періодах.

Як правило, дослідники приділяють увагу якомусь одному методу, не розглядаючи їх разом, що б дало можливість ефективніше зрозуміти природу оптимізації з погляду ефективності управління формування власним капіталом.[1]

З урахуванням зазначених підходів до оптимізації структури власного капіталу підприємств, на нашу думку, доцільним є проведення комплексних заходів щодо оптимізації. Оптимальна структура власного капіталу – це таке співвідношення елементів власного капіталу, за досягненням якого значення такого критерію наближається до оптимального. На першому етапі аналізується

власний капітал, джерела його формування, динаміка та склад його структури у попередніх періодах.

Протягом другого етапу досліджується зовнішнє середовище, фактори якого можуть вплинути на структуру власного капіталу підприємства. Основними факторами є: галузева приналежність підприємства, стадія життєвого циклу, кон'юнктура товарного і фінансового ринків тощо.

На третьому етапі визначається чи орієнтуватися в подальшому на наявну структуру власного капіталу, чи прагнути максимізувати рентабельність власного капіталу.

Першочерговим, на нашу думку, повинен бути розрахований показник рентабельності власного капіталу, адже він найкраще характеризує результативність діяльності підприємства.

На четвертому етапі визначається середньозважена вартість власного капіталу.

П'ятий етап – формується оптимальна структура власного капіталу підприємства виходячи із розрахованих критеріїв.

Шостий етап – порівнюються витрати з вигодами від оптимізації.

Сьомий етап – порівнюється існуюча структура капіталу з запропонованою. На даному етапі формуються конкретні заходи, які дадуть можливість сформувати необхідну оптимальну структуру власного капіталу.

Запропонована модель оптимізації структури власного капіталу дає можливість збільшити ринкову вартість підприємства. Поетапний розрахунок забезпечує оперативність та оптимальність структури власного капіталу, а також прогнозує максимальне зростання рентабельності власного капіталу та фінансової стійкості підприємства в майбутньому.

Список літератури:

1. Котов А. Н. Оптимизация структуры капитала акционерного общества // Економіка: проблеми теорії та практики. Зб. наук. праць. Випуск 206: В 4 т. Том II. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2005. – С. 339-345

Гришина Д.О., ст.гр. ЕФбс-13м
Науковий керівник:
к.т.н., доц. каф. ЕАіФ Штефан Н.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ

Інвестиційна діяльність - це складова економічного управління діяльністю підприємства, що потребує визначення організаційно-економічних методів і форм управління всіма стадіями інвестиційних процесів на рівні підприємства - регіону - галузі - національного господарства в цілому.

Фінансово-економічний механізм характеризується фінансовими методами (планування, прогнозування, інвестування, кредитування, оподаткування, самофінансування, страхування і т.д.), фінансовими важелями (прибуток, дохід, ціна, податки, інвестиції і т.д.), правовим, нормативним та інформаційним забезпеченням

В сучасних умовах серед складових фінансового механізму найефективнішими є фінансові важелі, які приводяться в дію через відповідні фінансові методи.

Інвестиційна діяльність є способом створення додаткових грошових потоків шляхом впровадження ефективних інвестиційних проектів для подальшого розвитку і фінансового забезпечення підприємства. Але впровадження інвестиційних проектів також потребує додаткового фінансування, вартість якого необхідно враховувати при визначення ефективності того чи іншого варіанту подальшого розвитку підприємства.

Тому якісне управління інвестиційною діяльністю відобразиться на інвестиційній привабливості підприємства, зростанні фінансового забезпечення підприємства, а згодом і на функціонуванні фінансового – економічного механізму підприємства в цілому.

Управління інвестиційною діяльністю окремого господарюючого суб'єкта передбачає управління інвестиційним портфелем підприємства (формування,

моніторинг, оцінка якості, реінвестування та ін.), управління оборотним капіталом (короткострокові інвестиції) та ін.

Для ефективної роботи підприємства механізм управління інвестиційними процесами необхідно привести у відповідність до нового механізму господарювання, адаптувати до нових вимог управління, до нових критеріїв ефективності.

Управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства включає:

- розробку стратегії розвитку підприємства (визначення мети і завдань подальшого розвитку підприємства);
- формування бази інвестиційних проектів для досягнення стратегічних цілей підприємства з визначенням їх ефективності за різними критеріями;
- пошук джерел фінансування інвестиційних проектів з визначенням вартості їх залучення;
- вибір оптимального варіанту інвестиційного розвитку підприємства з врахуванням стратегічної мети розвитку підприємства;
- реалізація інвестиційних проектів, включених до оптимального плану інвестиційного розвитку підприємства,
- визначення ефективності обраної стратегії інвестиційного розвитку підприємства.

До впровадження необхідно включати лише ті інвестиційні проекти, внутрішня ставка доходності яких вище середньозваженої вартості капіталу підприємства, а витрати різного виду ресурсів на його впровадження не перевищують ліміту цих ресурсів, які є у підприємства в наявності або підприємство в змозі закупити їх без перешкод і без перевищення витрат за даною статтею.

Жалдак Ю.В, ст.гр. ЕФфп-13-1с
Науковий керівник:
к.т.н., доцент кафедри ЕАіФ Крилова О. В.
(Державний ВНЗ "Національний гірничий університет" м. Дніпропетровськ, Україна)

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМТВА

Успішний соціально – економічний розвиток України на шляху ринкових перетворень можливий за умови ефективного функціонування підприємства. Основа нормального функціонування господарюючого суб'єкта - наявність достатнього об'єму фінансових ресурсів. Для покращення формування фінансових ресурсів підприємства в сучасних умовах можна запропонувати використання фінансового лізингу. Фінансовий лізинг являє собою операцію по спеціальному придбанню майна у власність з подальшою здачею його в тимчасове володіння і користування на термін, що наближається по тривалості до терміну експлуатації та амортизації всієї або більшої частини вартості майна, також протягом терміну договору лізингодавець за рахунок лізингових платежів повертає собі всю вартість майна й отримує прибуток від лізингової угоди.

Про ступінь поширення лізингу в сучасному світі свідчить той факт, що він став самостійною сферою вкладання капіталу. Вперше у світі фінансовий лізинг був застосовуваний у США як засіб збуту обладнання. Заснована лізингова компанія швидко розгорнула орендні операції всередині країни. Потім почав розвиватися зарубіжний лізинг, частка якого вже досягла 15% від загального обсягу. За лізинговою діяльністю друге місце після США займає Японія. [1, 3]

Актуальна проблема розвитку лізингу в Україні, потребує формування національного лізингового ринку, використовуючи можливості міжнародного лізингу, обумовлена це передусім нестприятливим станом парку устаткування: значна питома вага морально застарілого обладнання, низька ефективність його використання, немає забезпеченості запасними частинами.

На сучасному етапі розвитку української економіки виникає потреба в модернізації українських підприємств, покращенні рівня їх технічного переоснащення. Одним з варіантів рішення цих проблем може стати лізинг, який об'єднує всі елементи зовнішньо-торгівельних, кредитних та інвестиційних операцій. [2]

Найскладнішим для України в аспекті практичної реалізації міжнародного лізингу є питання про джерело валютних коштів для орендної плати, яке можна вирішити насамперед шляхом відшкодування за допомогою поставок лізинговому підприємстві (орендаторові) частини продукції, виробленої з використанням орендованої техніки. Основна ідея цього методу є залучення ресурсів полягає у запропонуванні клієнтам прямого грошового лізингу. Ця пропозиція розрахована на невеликі фірми та організації, які розпочинають свою діяльність. Прямий лізинг передбачає здачу активів орендарям без посередників, що виключає значну кількість витрат на проведення операцій. Сутність фінансового лізингу полягає в тому, що розрахунки проводяться виключно у грошовій формі. [3]

Можливості міжнародного лізингу дадуть вибір правильного методу підвищення фінансових ресурсів, що дасть ефективний результат щодо використання власних та залучених коштів на підприємстві, так як від ефективної організації та правильного управління фінансовими ресурсами конкретного підприємства залежить як його фінансово - економічний стан. Становище економіки України в цілому залежно від їх співвідношення і дадуть можливість підприємствам використати залучені фінансові ресурси для заміни застарілого обладнання з метою підвищення ефективності виробництва і поліпшення фінансового стану підприємства.

Список літератури:

1. Азаренкова Г.М. Фінанси: практикум: навч. посібник / Г.М. Азаренкова, І.І. Борисенко - К.: Знання, 2008. – 279 с.

2. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємств. / О.М. Бандурка, М.Я. Коробов, П.І.Орлов, К.Я. Петрова. – К.: Либідь, 2010. – 384 с.

3. Смолич *С. В.* Лізинг як категорія і форма підприємницької діяльності // Економіка і підприємництво: стан та перспективи. -К., 2003 . - С . 109-113.

Журавель Р. Г., ст. гр. ЕФбс - 13-1м
Науковий керівник:
к.т.н., доц. кафедри ЕАіФ Крилова О. В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах ринкової економіки прибуток виступає як первісний двигун, або генератор, виробничого процесу. Він діє і на рівень використання ресурсів, і на їхній розподіл серед альтернативних користувачів. Саме прибуток спонукає підприємство здійснювати нововведення, що стимулює інвестиції, загальний випуск продукції і зайнятість.

Питанням управління прибутком приділялось достатньо уваги в роботах І. Бланка, С. Голова, М. Білика та інших науковців, але деякі питання потребують подальшого розвитку.

Для ефективного управління прибутком треба сформувати дієву систему управління прибутком підприємства, яка розглядається як сутність взаємопов'язаних елементів, кожний з яких виконує певну роботу, спільна дія котрих за певних умов забезпечує досягнення механізму отримання прибутку заданої величини. Ця система має певну структуру, в якої виділяють шість основних блоків[3]: ціль, принципи й завдання управління; механізм управління; організаційне забезпечення; інформаційне забезпечення; методи аналізу прибутку; контроль за виконанням плану по прибутку. Головною метою управління прибутком є визначення шляхів найбільш ефективного його формування та оптимального розподілу, що спрямовані на забезпечення розвитку діяльності підприємства та зростання його ринкової вартості. Виходячи із мети управління прибутком, у процесі управління доцільно вирішити наступні завдання[3]: оптимізація обсягу прибутку, що відповідає ресурсному потенціалу підприємства й ринковій кон'юнктурі; б) досягнення максимально можливої відповідності між обсягом сформованого прибутку й припустимим рівнем ризику. Між цими параметрами спостерігається прямо пропорційна залежність; забезпечення високої якості сформованого прибутку. Це означає, що

резерви його росту повинні бути в першу чергу реалізовані за рахунок операційної(поточної) діяльності й реального інвестування чистого прибутку, що створює базу для подальшого розвитку підприємства; формування за рахунок прибутку обсягу фінансових ресурсів, достатніх для розвитку підприємства в майбутньому. Ці грошові ресурси концентруються в складі фонду нагромадження й направляються на фінансування витрат капітального характеру;

У структурі механізму управління прибутком Бланк І.О. виділяє наступні елементи[1]: ринковий механізм регулювання формування й використання прибутку; державне нормативно- правове регулювання питань формування й розподілу прибутку підприємства; внутрішній механізм регулювання окремих аспектів формування, розподілу й використання прибутку підприємства; система конкретних методів і прийомів здійснення управління прибутком.

Стосовно політики управління розподілом прибутку підприємства, то вона повинна відображати основні вимоги загальної стратегії розвитку підприємства, забезпечувати підвищення його ринкової ціни, формувати необхідні обсяги інвестиційних ресурсів, забезпечувати матеріальні інтереси
власників і працівників[2].

Система управління прибутком має бути органічно інтегрована із загальною системою управління підприємством, оскільки прийняття управлінських рішень у будь-якій сфері діяльності підприємства прямо або опосередковано впливає на рівень прибутку, який у свою чергу є основним джерелом фінансування розвитку підприємства та зростання доходів його власників і працівників.

Список літератури:

1.Бланк И.А. Управление прибылью[Текст] / И.А. Бланк-К.: Ника-Центр, Эльга, 2002.- 752с.

2.Блонська, В. І. Вдосконалення формування та використання прибутку підприємства[Текст] / В. І. Блонська, О. І. Вужинська// Науковий вісник НЛТУ України. – 2008. – №18.1. – С. 122–128.

3.Бочаров В. В. Финансовое моделирование: Учеб. Пособие[Текст] / В.В. Бочаров – СПб.: Питер, 2000.– 208 с.

Іванюга Н.О., ст.. гр..ЕФбс-13м
Науковий керівник:
доц. каф. ЕАіФ Штефан Н.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ДЕЯКІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах фінансової кризи, зниження активності діяльності потенційних інвесторів в країні рушійною силою розвитку підприємств, джерелом відновлення їх виробничих фондів залишаються власні кошти підприємства. Тому основний принцип діяльності підприємства полягає у прагненні максимізувати прибуток.

Висока роль прибутку у розвитку підприємства й забезпеченні інтересів його власників та персоналу визначає необхідність ефективного й безперервного управління ним. Управління прибутком являє собою процес розробки, прийняття та реалізації ефективних управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування, розподілу та використання на підприємстві. Управління прибутком –це оцінка та досягнення оптимального розміру прибутку й ефективності діяльності організації.

Основними завданнями управління прибутком є: прогнозування та планування оптимального розміру прибутку, систематичний контроль за діяльністю підприємства, виявлення впливу суб'єктивних та об'єктивних факторів на фінансові результати, пошук та використання резервів збільшення суми прибутку та рентабельності.

Сучасний розвиток економіки характеризується значною конкурентною боротьбою суб'єктів господарювання різних галузей. Такі умови вимагають переходу до нових, більш ефективних методів управління, що, у свою чергу залежать від ряду чинників. Одним із найвагоміших і є інноваційний розвиток. Саме інновації дають змогу підприємствам займати лідируючі позиції на ринку, збільшувати прибуток, вести гідну конкурентну боротьбу.[2]

Потенціал підприємництва не може реалізуватися повною мірою в Україні через незадовільний бізнес-клімат, нестабільність політичної ситуації. Так за простотою ведення бізнесу Україна посідає 128-е місце зі 185 країн світу на 2013 рік.

Причинами вказаних проблем є:

– макроекономічна нестабільність, неефективна регуляторна й податкова системи, високий рівень корупції ;

– нерозвиненість механізмів державно-приватного партнерства ;

– відсутність ефективних механізмів із залучення інвестицій і захисту прав інвесторів.[1]

Для ефективного управління прибутком підприємству необхідно дотримуватися ряду вимог які характеризують цей процес :

- інтегрувати управління прибутком із загальною системою управління підприємством;

- проводити комплексний характер формування управлінських рішень , так як всі управлінські рішення в області формування і використання прибутку взаємопов'язані і мають прямий або непрямий вплив на кінцеві результати управління прибутком ;

- забезпечення високого динамізму управління ;

- дотримуватися багатоваріантності підходів до розробки окремих управлінських рішень у сфері формування , розподілу і використання прибутку, що дозволяє враховувати альтернативні можливості дій ;

- орієнтуватися на стратегічні цілі розвитку підприємства.

Це пов'язано з тим , що якими б прибутковими не видалися ті чи інші проекти управлінських рішень у поточному періоді , вони повинні бути відхилені , якщо вони вступають у протиріччя з головною метою діяльності підприємства.[2]

Список літератури:

1. http://www.novostimira.com.ua/novyny_74513.html
2. http://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=579090

Іріцян В.Р., ст. гр. ФКв -10
Науковий керівник:
Ст. викл. кафедри ЕАіФ Лісовенкова І. М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

МЕТОДИ РЕГУЛЮВАННЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Однією з серйозних проблем управління капіталом є встановлення необхідних структурних пропорцій між власною і позиковою частинами. Вони в значній мірі визначають умови ефективного функціонування підприємства і кінцеві результати його діяльності. Шляхом оптимізації співвідношення власного і позикового капіталу забезпечується необхідний рівень рентабельності, стійка фінансова рівновага підприємства в процесі його розвитку, максимізація його ринкової вартості.

Проблеми формування структури капіталу підприємства досліджували як закордонні так і провідні вітчизняні вчені: С. Міллер і Модільяні, які вперше привернули увагу до позикового капіталу. Подальшого розвитку теорія формування структури капіталу набула у роботах Т Бірмана, Ю. Брігхема. Дж. Ван Хорна.

Регулювання структури капіталу на підприємстві потрібно здійснювати у двох напрямах обґрунтування оптимальних пропорцій власного і позикового капіталу залучення необхідних обсягів власного і позикового капіталу для досягнення цільової структури.

Метод оптимізації структури капіталу за критерієм максимізації рівня прогнозованої рентабельності ґрунтується на багатоваріантних розрахунках рівня рентабельності при різній структурі капіталу. Існує декілька методичних підходів щодо оптимізації структури капіталу на основі критерію рентабельності.

Сутність метода регулювання структури капіталу за критерієм мінімізації вартості капіталу полягає в попередній оцінці вартості власного та позикового капіталу за різних умов його залучення, обслуговування та здійснення

багатоваріантних розрахунків середньозваженої вартості капіталу. Перевага при формуванні структури капіталу підприємства надається відносній дешевизні того чи іншого джерела ресурсу.

Наступний метод регулювання структури капіталу за критерієм фінансових ризиків пов'язаний із процесом диференційованого вибору джерел фінансування різних складових частин активів підприємства. З цією метою всі активи підприємства поділяються на такі три групи: необоротні активи, постійна частина оборотних активів, змінна частина оборотних активів. На противагу розглянутому вище метод регулювання структури по критерію мінімізації рівня фінансових ризиків підвищує незалежність від зовнішніх джерел фінансування.

Завданням успішного розвитку підприємств виступає якісне управління їх капіталом. При цьому обґрунтування його оптимальної величини відповідно до обсягу структури і змісту виробничої діяльності вибір раціонального способу його нарощування урахування вартості і ризиків забезпечує стійкий розвиток підприємства. Ефективність управління капіталом значною мірою залежить від вибору методів та методичних підходів до оптимізації та формуванні структури капіталу. Ці методи можна диференціювати в залежності від підходу до оптимізації на наступні групи нормативно-коефіцієнтні, однокритеріальні, багатокритеріальні. В плані практичного впровадження та отримання достовірних даних для регулювання структури капіталу найбільш придатними є нормативно-коефіцієнтні методи та багатокритеріальні методи які основані на розрахунку комплексного інтегрального показника.

Список літератури:

1.Семенов Г.А. Оптимізація структури капіталу підприємства / Г.А. Семенов, А. В. Пелешко // Держава та регіони. - 2010. - №4. – с.164-169.

2. Квасницька Р.С. Інструментарій та методи оптимізації цільової структури капіталу підприємстваę / Р.С.Квасницька // Економіст. – 2005. - №5. – С. 72-74.

Климченко А.О., ст. гр. ЕФфк-13м
Науковий керівник:
к.е.н., проф. кафедри ЕА і Ф Соляник Л. Г.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Стабільно функціонуюча банківська система є запорукою фінансової стійкості держави. Вона здатна акумулювати значні фінансові ресурси і забезпечити перелив капіталів між різними секторами народного господарства, сприяючи цим активізації інвестиційної діяльності в країні, економічному зростанню суспільства і підвищення добробуту народу.

На сучасному етапі економічного розвитку в Україні значної актуальності набувають питання залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій, стримування відтоку вітчизняних капіталів за кордон, відновлення матеріального виробництва та економічного зростання країни, вирішення яких неможливе без фінансово стійкого банківського сектора економіки. Невпорядкованість і нестабільність законодавства, серйозні недоліки в діяльності вітчизняних комерційних банків у сфері кредитування та розрахунків, захоплення спекулятивними операціями та збагачення за рахунок інфляції призвело до нестійкого фінансового стану і навіть до банкрутства багатьох з них. Банківська система виявилась непристосованою до ринкових умов і має потенційні ризики дестабілізації, що є необхідністю розв’язання проблем фінансової стійкості комерційних банків і визначення методів її подальшого зміцнення [1].

Фінансова стійкість комерційного банку тісно пов’язана із поняттям ризику діяльності банку. Українські банки змушені працювати в умовах підвищеного ризику, тому вони особливо ретельно повинні слідкувати за контролем власних ризиків.

Управління фінансовою стійкістю комерційних банків передбачає об’єктивне визначення її поточного стану, скоординоване управління

фінансовими ресурсами банківської установи, вибір таких управлінських рішень, котрі сприяли б забезпеченню фінансової стійкості. Зокрема, це може бути впорядковано та відображено у сформованому цілісному механізмі.

Механізм управління фінансовою стійкістю є цілісною системою взаємопов'язаних елементів, що відображають відповідні заходи банківського менеджменту з управління фінансовою стійкістю комерційних банків.

Для вдосконалення управління фінансовою стійкістю необхідно розробити механізм управління як цілісної системи, яким є фінансова стійкість комерційного банку, що визначається через наступні характеристики: рівень капіталізації; якість активів; якість зобов'язань; рівень платоспроможності та ліквідності; рівень прибутковості; якість управління капіталом, активами й зобов'язаннями, платоспроможністю, ліквідністю і прибутковістю; рівень чутливості банку до ризиків і якість управління ними тощо.

Процес управління передбачає застосування певних методів, основними з яких є: планування; аналіз основних елементів, що визначають стійкий фінансовий стан комерційного банку, оцінка та регулювання фінансової стійкості комерційних банків, контроль.

Ефективне функціонування розглянутого механізму управління фінансовою стійкістю комерційного банку, через узгодження управлінських рішень та досягнення певних пропорцій між усіма складовими компонентами, забезпечить досягнення стратегічних і тактичних фінансових цілей банку, сприятиме підвищенню рівня прибутковості, зниженню ризиків, контролю та підтриманню ліквідності й платоспроможності на достатньому рівні, що в кінцевому підсумку, безумовно, позитивно вплине на забезпечення фінансової стійкості комерційного банку [2].

Список літератури:

1. Дзюблюк О.В., Михайлюк Р.В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи: [монографія] / О.В. Дзюблюк, Р.В.Михайлюк. – Тернопіль, 2009. – 257 с.
2. Мирончук В.М. Використання функції харрінгтона при оцінюванні фінансової стійкості банків України / В.М. Мирончук // Економіка. Управління. Інновації.. – 2012. – №1. – С.206-211.

Корощенко А.А., ст.гр.ЕФбс-13-1м
Науковий керівник:
к.е.н., доц. кафедри ЕА і Ф Соляник Л.Г
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Ринкові перетворення в Україні принципово змінили умови функціонування підприємств, в тому числі умови формування та використання їх капіталу . Механізми фінансування діяльності підприємств суттєво змінилися. Як наслідок, виникло багато питань як теоретичного, так і практичного характеру щодо оптимізації управління капіталом підприємств як певною сукупністю його фінансових ресурсів.

В економічній літературі питанням сутності капіталу, його формам, значенню в економічному розвитку підприємств присвячено чимало публікацій вітчизняних і зарубіжних вчених. Можна назвати роботи А. Сміта, Д. Рікардо, К. Маркса, А. Маршалла, Дж. М. Кейнса, а також праці сучасних спеціалістів, таких як У.Шарп, Ю. Брігхем, Л. Гапенскі, М. Скотт та інші. Серед тих досліджень, які присвячені безпосередньо проблемам управління капіталом, фінансовому управлінню підприємств можна виділити роботи О.Д. Василика, А.О. Задої, І.О та інші.

Разом з тим, в умовах трансформації економіки виникає багато специфічних моментів щодо процесів формування та використання капіталу підприємств, знаходження адекватних шляхів оптимізації цих процесів, побудови відповідної системи фінансового управління на підприємстві, що актуалізує значення подальшого розвитку відповідних наукових досліджень.

Капітал є одним з фундаментальних понять економічної науки, його змістовне поповнення є певним відображенням історичного процесу еволюції самої науки. В цілому існують різноманітні визначення поняття „капітал”, які можна звести до двох підходів – загальноекономічного та фінансового.

В теперішній час існують серйозні проблеми щодо формування капіталу за галузями економіки України. Нерівномірний розвиток окремих галузей національної економіки сам по собі не є її недоліком чи проблемою. Проблема в іншому – галузева нерівномірність розвитку в Україні не відповідає сучасним світовим тенденціям (зокрема, в Україні не спостерігається пріоритетність розвитку сфери послуг).

На даний час результати та умови розвитку української економіки характеризуватися певною суперечністю: досягнення стабілізації і певного економічного зростання супроводжується сумнівами щодо якості тих джерел, за рахунок яких це відбувається. У цих умовах фактор зовнішнього економічного середовища набуває для підприємств особливого значення – як одна з найважливіших передумов для формування стратегічно перспективних систем фінансового управління.

З переходом економіки України на умови ринкового розвитку в практичній діяльності підприємств особливого значення набуває оптимізація структури капіталу. Поряд з власними коштами, як джерелом фінансування діяльності підприємств, велике значення відводиться залученим коштам.

Наприклад у 2011 році сума залучених коштів склала 37%, в 2012 році - 41% , а в 2013 році – майже 47% .Залучені кошти звичайно домінують у складі короткострокових пасивів. Причому оцінка вартості цього джерела, як правило, не виконується, оскільки воно розглядається як безкоштовне

В умовах ринкової трансформації економіки України процеси що пов’язані з вдосконаленням системи управління капіталом підприємства, зокрема його формування та використання, набувають особливого значення, оскільки створення та розвиток необхідної фінансової ресурсної бази є важливою умовою сталого економічного зростання [1].

Список літератури:

1. Автореферати дисертацій: електронна наукова бібліотека НБУВ (Електрон. ресурс) / Управління капталом в умовах ринкової трансформації економіки України А.О Чорна. Спосіб доступу: URL http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/28984.htm.

Крамська М.С., ст. гр.52 ФК-ФБ
Наукові керівники:
к.е.н., доцент Біломістна І.І., к.е.н. Біломістний О.М.
(Харківський інститут банківської
справи УБС НБУ, м. Харків, Україна)

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

На сьогоднішній день фінансова безпека підприємства викликає все більшу зацікавленість підприємств при реалізації нових підходів до управління. При розгляді фінансової безпеки будь-якої економічної системи будь-якого рівня необхідно виходити з її здатності протистояти небезпекам і загрозам для стабільного функціонування та досягнення поставлених цілей. А це неможливо без формування відповідної системи фінансової підприємства.

Метою системи є досягнення максимальної стабільності функціонування підприємства та створення умов для подальшого фінансово-економічного розвитку шляхом попередження внутрішніх і зовнішніх загроз.

Систему фінансової безпеки суб'єкта господарювання можна представити у вигляді структури з двох блоків: фундаментальний та організаційно-економічний. Фундаментальний блок системи фінансової безпеки включає мету, предмет, об'єкт, цілі та завдання, принципи, функції, стратегію та тактику діяльності підприємства.

Наступними блоком системи є організаційно-економічний, яким ми можемо управляти для забезпечення належного рівня фінансової безпеки. В цьому блоці системи фінансової безпеки підприємства були виділені такі підсистеми: підсистема діагностики, підсистема управління, підсистема контролю та оцінка результатів, підсистема фінансових важелів та методів забезпечення фінансової безпеки та підсистема інформаційного забезпечення.

На нашу думку, важливою підсистемою на яку треба звернути увагу є підсистема контролю, а саме її складова антикризові заходи. Тому актуальним є

питання запровадження антикризового фінансового управління підприємством, що дозволить підвищити рівень його фінансової безпеки, ступінь ефективності та стабільності діяльності.

Суть антикризового фінансового управління підприємством полягає в тому, що заходи щодо запобігання кризовій ситуації повинні бути вжиті ще задовго до настання такої ситуації [1]. За умов сучасного розвитку ринкових відносин постійний моніторинг за факторами виникнення банкрутства на будь-якій стадії життєвого циклу підприємства дозволить заздалегідь виявити кризову ситуацію, що насувається, тим самим скоротивши час і витрати на її запобігання [2]. Тому елементи антикризового управління мають бути запроваджені як на успішно-функціонуючих підприємствах, так і на тих, які опинилися у фінансовій кризі [3].

Антикризове фінансове управління має бути невід'ємною складовою управління сучасним підприємством і становити систему заходів, спрямованих не тільки на вихід підприємства з фінансової кризи, але й на запобігання виникненню такої ситуації. Таким чином, застосування антикризового управління на підприємстві є необхідною умовою його нормального функціонування, діагностування і виявлення його негативних тенденцій, а також є невід'ємною складовою системи фінансової безпеки підприємства.

Список літератури:

1. Важинський Ф.А. Антикризове фінансове управління як економічна система / Ф.А. Важинський, А.В. Колодійчук, // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. − Вип. 20.3. – С. 127-132.

2. Дорощук Г.А., Антикризове управління підприємством: Навч. пос./ А.Г. Дорощук, Н.М. Дащенко. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2008 – 332 с.

3. Смолінська А. В., Гаркушевський В. С. Антикризове управління підприємством в умовах ринкової економіки / А. В. Смолінська, В. С. Гаркушевський // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – 2011. – Випуск 2 (42). – Частина 1. – С. 15-24.

Кучер С. О.., ст. гр.ЕФбс - 13-1м
Науковий керівник:
к.т.н., доц. кафедри ЕАіФ Крилова О. В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЯК ФІНАНСОВЕ ДЖЕРЕЛО ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Власний капітал підприємства становить фінансову основу створення і розвитку підприємства будь-якої форми власності та організаційно-правової форми. Процес інвестування власного капіталу та залучення позикових коштів для отримання прибутку лежить в основі фінансової діяльності усіх суб'єктів підприємництва.

Власний капітал виступає одним із найважливіших об'єктів фінансового та управлінського обліку, які є основою інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Він є також об'єктом фінансового аналізу підприємства. Роль показника „власний капітал" для підтримання нормального фінансового стану підприємства настільки значуща, що він отримав законодавче підтвердження в Цивільному кодексі України, зокрема в частині вимог щодо співвідношення статутного капіталу та чистих активів господарських товариств[1].

Власний капітал є основою для початку і продовження господарської діяльності будь-якого підприємства, він є одним із найістотніших і найважливіших показників, оскільки виконує такі функції[2]]:

1. Функція заснування та введення в дію підприємства– власний капітал у частині статутного є фінансовою основою для початку діяльності нового суб'єкта господарювання.

2. Функція відповідальності та гарантії– статутний капітал є свого роду кредитним забезпеченням для кредиторів підприємства.

3. Захисна функція– чим більший власний капітал, тим краще захищеним є підприємство від впливу загрозливих для його існування факторів,

оскільки саме за рахунок власного капіталу можуть покриватися збитки підприємства. 4. Функція фінансування та забезпечення ліквідності. Внесками у власний капітал, разом зі спорудами, обладнанням, цінними паперами та іншими матеріальними цінностями, можуть бути грошові кошти. Вони можуть використовуватися для фінансування операційної та інвестиційної діяльності підприємства, а також для погашення заборгованості по позичках. Це, у свою чергу, підвищує ліквідність підприємства, з одного боку, та потенціал довгострокового фінансування, з іншого.

5. База для нарахування дивідендів і розподілу майна. Одержаний протягом року прибуток або розподіляється та виплачується власникам корпоративних прав у вигляді дивідендів, або тезаврується(спрямовується на збільшення статутного чи резервного капіталу).

6. Функція управління та контролю– статутний капітал забезпечує право на управління виробничими факторами та майном підприємства. Абсолютна та відносна величини власного капіталу підприємства залежать від фінансових можливостей підприємства та обраної ним політики щодо структури капіталу.

Фінансування діяльності підприємства за рахунок власного капіталу є альтернативою до залучення позичкових коштів. Основні переваги і недоліки фінансування за рахунок власного капіталу пояснюються, виходячи з його функцій, цілей зменшення та збільшення.

Список літератури:

1.Коваленко Л.О Фінансовий менеджмент навч –посіб / Л.О Коваленко Л.М. Ремньова 2 вид. перероб і доп. - Знання, 2005 – 485с.

2. Івко А.В Комплексний показник оптимальної цільової структури капіталу підприємства / Івко А. В. //Європейський вектор економічного розвитку. – 2011. - №2. – с.105-110.

Ліпський В.О.,ст..гр.ЕФ-10-2
Науковий керівник:
ст.викл. кафедри ЕАіФ Замковий О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

Напрями удосконалення організації фінансової діяльності на підприємстві

Функціонування підприємства в умовах ринкових перетворень вимагають удосконалення внутрішніх резервів управління. Сучасна фінансова діяльність підприємства є системою форм і методів, які використовуються для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей.

Під організацією фінансів підприємств розуміють форми, методи, способи формування та використання ресурсів, контроль за їх кругооборотом для досягнення економічних цілей згідно з чинними законодавчими актами.[1]

Фінансова діяльність - це система використання різних форм і методів для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей, тобто це та практична фінансова робота, що забезпечує життєдіяльність підприємства, поліпшення її результатів.[4]

Фінансову діяльність підприємства спрямовано на вирішення таких основних завдань:

- фінансове забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності;

- виконання фінансових зобов'язань перед суб'єктами господарювання, бюджетом, банками;

- контроль за ефективним, цільовим розподілом та використанням фінансових ресурсів.[2]

Удосконалення системи управління фінансовою діяльністю підприємства, підвищення його прибутковості потребують систематичної оцінки в динаміці фінансових результатів і аналізу основних факторів, які впливають на формування чистого прибутку. Отже удосконалення системи управління фінансовою діяльністю за рахунок підвищення оперативності

аналізу фінансового стану підприємства є однією з важливих задач фінансового управління.[3]

Фінансовий стан підприємства, в першу чергу, залежить від швидкості трансформації активів підприємства в грошові кошти.

Ефективне керування виробничими запасами дає можливість зменшити їхню кількість відповідно до реальних потреб і вивільнити оборотні кошти.[1]

На основі даних аналізу результатів фінансової діяльності, які характеризують тенденції щодо зміни окремих показників, можна запропонувати наступні заходи для підвищення прибутковості підприємства: зменшення товарно-матеріальних запасів і обсягів дебіторської заборгованості за рахунок підвищення ділової активності; підвищення рентабельності продукції на базі зменшення операційних витрат усіх видів ресурсів, які впливають на собівартість [5].

Створення єдиної бази обліку фінансових розрахунків зменшується обсяг кредиторської і дебіторської заборгованості та підвищується рівень керованості господарсько-фінансовою діяльністю підприємства.[3]

В організаційній та управлінській роботі підприємств фінансова діяльність займає особливе місце. Від неї багато в чому залежить своєчасність та повнота фінансового забезпечення виробничо-господарської діяльності та розвитку підприємства, виконання фінансових зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами господарювання.

Список літератури:

1. Фінанси підприємств/ Під ред. А. М. Поддєрьогіна. -4 -те вид., перероб. та доп. -К.: КНЕУ, 2002. -571 с.

2. Білик М. Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств// Фінанси України. – 2005. -№3. -С. 117-128.

3. Єлісєєва О. К., Решетняк Т. В. Економіко-математична модель діагностики фінансового стану машинобудівних підприємств донецького регіону// Економічна кібернетика. -2006. -№1-2. -С. 68-73.

4.Фінансова діяльність підприємства: О.М.Бандурка, М.Я.Коробов, П.І.Орлов, К.Я.Петрова. Київ “Либідь” 1998

5. Харченко Ю. А. Удосконалення системи управління фінансовою діяльністю підприємства [Электронный ресурс]. // официйний сайт Publishing house Education and Science s.r.o. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/2._SND_2007/Economics/19084.doc.htm (дата звернення: 17.03.2014). – Назва з екрана.

Лукаш Р.В., ст..гр.ФКфеС-12-1
Науковий керівник:
ст..викл. кафедри ЕАіФ Замковий О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет, м.Дніпропетровськ, Україна)

Фінансова діяльність комерційних банків і напрями її удосконалення

Головне завдання менеджменту - координувати рішення щодо активів і пасивів усередині кожного окремого банку, максимально контролюючи об'єми, структуру, доходи і витрати як по активних, так і по пасивних операціях банку.

Основною метою є фінансово-економічний аналіз діяльності комерційного банку й розробка на його основі пропозицій по вдосконалюванню діяльності банку.

Аналіз фінансових результатів є основною складовою фінансового аналізу комерційного банку і проводиться за такими показниками:

- показники фінансових результатів (динаміка й структура доходів і видатків банку; динаміка показників прибутку; коефіцієнти рентабельності);
- активи і пасиви.
- бухгалтерський баланс;
- звіт про фінансові результати;

Основним показником, який узагальнює результати діяльності і свідчить про ефективність діяльності банку, є прибуток.

Прибуток - це фінансовий показник результативності діяльності банку. Його величина залежить від трьох «глобальних» компонентів: доходів, видатків і податків, сплачених до бюджету.

Визначення кінцевого фінансового результату діяльності банку передбачає аналіз:

- джерел прибутку;
- доходів комерційного банку;
- видатків банку: структурний аналіз, оцінка рівня видатків;

– абсолютного розміру прибутку та факторів, що на нього впливають;

– фінансових коефіцієнтів прибутковості: вивчення динаміки коефіцієнтів, оцінку коефіцієнтів з погляду їх нормативного рівня факторний аналіз динаміки коефіцієнтів;

– фінансовим результатом діяльності комерційного банку є прибуток, який залежить переважно від співвідношення його доходів і видатків.

Суть збалансованої стратегії управління полягає в тому, що банки розглядають свої портфелі активів і пасивів як єдине ціле, визначаючи роль сукупного портфеля в отриманні високого прибутку при прийнятному рівні ризику. Загальне управління активами і пасивами дає банку інструментарій для формування оптимальної структури балансу і створення захисту від ризиків, викликаних значними коливаннями параметрів фінансових ринків.

Головна ідея збалансованої стратегії полягає в розумінні того, що і доходи і витрати відносяться до обох сторін банківського балансу. При цьому ціна кожної операції або послуги повинна перекрити витрати банку на її надання. Зниження витрат банку завдяки управлінню пасивами так само допомагає досягти цільового рівня прибутку, як і надходження від активних операцій. Отже, традиційний погляд, згідно якому весь дохід банку генерують активи - кредити і інвестиції, поступився місцем ідеї одночасного скоординованого управління активами і пасивами.

Список літератури:

1.Управління діяльністю комерційного банку (банківський менеджмент) / Под ред. д-ра екон. наук, проф. О.І. Лаврушина. - М.: МАУП, 2005. - 688 с.

2.Ковальов В.В. Фінансовий менеджмент: теорія і практика: наукове видання / В.В. Ковальов. - 2-е вид., Перераб. і доп. - М.: Проспект, 2007. - 1024 с.

3.Козьменко С.М. Стратегічний менеджмент банку: Навчальний посібник / С.М. Козьменко, Ф.І. Шпиг, І.В. Волошко. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2003. – 734 с.

4.Офіційний Інтернет-сайт ПАТ КБ «Приватбанк»

Макурдумянц А.С., ст. гр.ЕФбс-13м
Науковий керівник:
к.т.н., доц. кафедри ЕАіФ Штефан Н.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Період інвестиційної кризи, який характеризується згортанням інвестиційної діяльності практично усіма національними суб'єктами господарювання та пасивністю іноземних інвесторів у вкладанні коштів в економіку України, потребує нових підходів не просто щодо активізації інвестиційної активності країни,а й навіть щодо її відновлення.

За останні роки рівень інноваційної активності промислових підприємств постійно знижувався.

У 2005 р. кожне друге підприємство витрачало кошти на продуктові інновації.

У 2009 р. інноваційною діяльністю у промисловості займалося лише 12.8% підприємств, але, починаючи з 2010 року питома вага таких підприємств почала зростати: у 2010 році -13.8%, а у 2011 році - вже 16.2% [1]. Сучасний розвиток подій звів нанівець позитивні тенденції.

Незважаючи на вигідне транспортно-географічне розташування України, значний внутрішній ринок та незадоволений попит населення, висококваліфіковану робочу силу та високий рівень освіти населення, значно нижчий рівень заробітної плати, ніж в інших економічно стабільних країнах, потенційні іноземні інвестори не поспішають вкладати свої капітали в країну з нестабільною економічною та політичною ситуацією і постійними змінами до українського законодавства щодо надання гарантій іноземним інвесторам.

Сучасний інвестор, навіть, якщо він не претендує на одноособову участь в управлінні компанії, буде зацікавлений купити таку її частку, яка дозволить впливати на ухвалення рішення щодо ефективного інвестування коштів.

В якості цілі в умовах фінансової кризи найчастіше ставиться досягнення максимального прибутку від впровадження в дію запропонованої програми інвестиційного розвитку підприємства.

Досягнення цієї мети забезпечить подальший розвиток підприємства за рахунок власних коштів і незалежність його від зовнішнього фінансування.

Розробка бази інвестиційних проектів для подальшого розвитку підприємства це фундамент інноваційно-інвестиційного процесу на підприємстві.

Відомо, що рівень розвитку країни залежить від рівня розвитку інноваційної діяльності, тому впровадження інновацій є головним чинником успіху підприємства і країни в цілому. Ефективна база інвестиційних проектів – це інновації.

Зі сторони суб'єкта господарювання необхідно здійснити ранжування інвестиційних проектів за обраними критеріями і вибрати такі з них, які забезпечать максимальний прибуток для підприємства при врахуванні обмежень, які існують на даному підприємстві (ліміт різного виду ресурсів, встановлені норми доходності для інвестора і т.і.).

Визначення оптимального варіанту інвестиційного розвитку кожного суб'єкта господарювання та впровадження його в життя дасть поштовх активному інвестиційному розвитку не тільки підприємств,а країни в цілому.

Список літератури:

1. Державна служба статистики України. За редакцією О. Г. Осауленка. Україна в цифрах 2012. Статистичний збірник. Київ, 2013. Електронний доступ: http://library.oneu.edu.ua/docs/Ukraina%20u%20cyfrah%20-%202011.pdf

Маханьок Ю.Ю.,ст.гр. ЕФбс-13-1м
Науковий керівник:
к.е.н., проф.кафедри ЕАіФ Соляник Л.Г.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м.Дніпропетровськ, Україна)

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МАШИНОБУДУВАННЯ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ЄС

Машинобудівний комплекс України охоплює понад 20 спеціалізованих галузей. На сьогоднішній день він є потужним сектором промисловості України, що об'єднує понад 11 тис. підприємств. Частка цього комплексу в українському ВВП в кінці 2013 року склала 12%. Підприємства машинобудівного комплексу територіально зосереджені в усіх областях України. Більше 26% від виробленої в Україні продукції експортується до Росії, це великий плюс, але містить і приховану загрозу (у разі втрати цього ринку). Проте в цілому, поточні позиції України на міжнародних ринках, на жаль, поки що незначні. [1].

Варто також відзначити , що в українському машинобудуванні , як і в будь-який інший галузі , присутній і ряд проблем розвитку . У першу чергу, це низький рівень витрат компаній на науково-дослідні і дослідно - конструкторські розробки. У порівнянні з розвиненими країнами , показник рівня витрат яких становить понад 8 %, для України характерний показник ненабагато більше 1%. Доцільно визначити ще дві ключові проблеми - це дефіцит кваліфікованого персоналу і серйозний знос основних фондів (понад 60 %). Ці проблеми можна вирішити заміщенням універсального обладнання , яке становить найбільшу частку в парку машинобудування України - на обладнання , яке працює з участю автоматизованих керуючих програм . Таким чином , можна знизити трудомісткість обробки виробів в середньому в 4 рази.

На сьогоднішній день Україна не наближається до європейських критеріїв розвитку, а стрімко віддаляється від них: машинобудування скоротилося в 3

рази, легка промисловість - у 8 разів, електронна галузь - більш ніж у 100 разів [2]. За оцінкою українських економістів, після вступу в ЄС в короткостроковій перспективі можуть виникнути ризики для певних галузей промисловості України, зокрема, для виробництва машин та устаткування, які несуть втрати через низький рівень конкурентоспроможності [3].

Незважаючи на такі прогнози, найбільш динамічні зміни у структурі української економіки очікуються на користь галузей з більш високим рівнем переробки. У цьому випадку частка машинобудівних видів діяльності у валовому випуску України збільшиться з 6 до 9%. Позитивним етапом у розвитку машинобудування може бути кооперація з високотехнологічними іноземними підприємствами. В результаті чого вітчизняні компанії можуть отримати доступ до нових технологій, а з іншого боку - надати дешеву робочу силу і нові ринки збуту готової продукції. Основними засадами державної інвестиційної політики у галузі машинобудування на найближчу перспективу має бути: забезпечення тісної співпраці між кластерами та науково-дослідницькими організаціями, вищими навчальними закладами; збільшення обсягів капітальних вкладень суб'єктів господарювання за рахунок нової податкової та амортизаційної політики; збільшення інвестиційних ресурсів, що формуються на фондовому ринку; запровадження економічного механізму страхування інноваційних ризиків; забезпечення стабільності законодавства у сфері інноваційно-інвестиційної діяльності. Використання кластерної моделі регіонального розвитку дозволить збільшити обсяги прямих іноземних інвестицій в машинобудуванні та забезпечить їх цілеспрямоване ефективне використання, що призведе до підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняних підприємств [4].

Список літератури:

1. А.А.Соколов, Аналіз машинобудівного комплексу України // «Pro Capital Group» - 2013. [Електронний ресурс]. URL: www.pro-capital.com.ua
2. Н.Ю.Амоша, Інтеграція України в ЕС // Секція «Економічні науки» - 2012. . [Електронний ресурс]. URL: http://www.rusnauka.com
3. І.А.Криворотько, Перспективи і недоліки інтеграції України в ЄС // університет ім.В.І. Вернандсього – 2012. [Електронний ресурс]. URL: http://repository.crimea.edu
4. В.А.Мунтіян, Інтеграційні устремління України та ЄС: відповідальний підхід // Тижневик 2000 – 2013. [Електронний ресурс]. URL: http://2000.net.ua

Мілейко Б.Є., ст.гр. ФК-10-2
Науковий керівник:
к.т.н., доц. Крилова О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

В умовах економічного розвитку, тенденції якого регулярно змінюються, банкам як основним фінансовим посередникам на фінансовому ринку України, необхідно постійно слідувати змінам кон'юнктури ринку та загальних ринкових тенденцій серед споживачів банківського продукту. Періодично враховувати вплив об'єктивних та суб'єктивних чинників, здійснювати їх оцінку та аналіз. Та лише робота з зовнішнім середовищем, без взаємодії з клієнтами та безпосередньою розробкою власного продуктового ряду, не дозволить банку зберегти конкурентні переваги.

Більшість визначень ототожнюють банківський продукт, банківську послугу і банківську операцію. Проте не підлягає сумніву таке: надання послуг не протиставляється виробництву банківських продуктів, а є його логічним продовженням по доведення до кінцевого споживача. Банківський продукт конкретизується у банківській послузі та пропонується ринку за визначеною ціною [1].

Процеси подолання наслідків фінансової кризи, яка суттєво похитнула економіку, зокрема й вітчизняний банківський сектор, зробили проблему формування продуктової стратегії банку предметом широких наукових досліджень і дискусій. Сьогодні поряд зі стрімким розвитком банківського сектора існує проблема збуту банківських продуктів, їхнього позиціонування та просування. В умовах фінансової кризи вітчизняні банки втратили значну кількість клієнтів, що певною мірою обумовлено невиваженою політикою щодо їхнього залучення, обслуговування та збереження. Виходячи з цього, головним

завданням вітчизняних банків є формування ефективної стратегії просування банківських продуктів і повернення довіри споживачів на основі зміцнення їхньої лояльності до банківського сектору [2].

Структура та диверсифікація портфеля банківських продуктів визначається продуктової політикою банку та визначає якісні характеристики банківських продуктів, здатних виділити їх серед аналогів конкурентів у конкретному сегменті ринку в заданий проміжок часу [3].

Сучасні умови розвитку банківського ринку та запити клієнтів вимагають розвитку наявних і розробки нових банківських продуктів/послуг. Для розробки нового продукту/послуги потрібні певні ресурси, знання, організація робіт, тому можна говорити про певну технологію, яка формалізує діяльності банку, а її застосування має велике значення і вигоди для банку[4]. У цих обставинах, крім традиційних банківських послуг, що входять до складу банківського продукту, сьогодні в номенклатурі послуг більшості банків повинні бути присутні окремі клієнто-орієнтовані послуги, які надаються банком в рамках спеціалізованого портфеля і дозволяють збалансувати витрати клієнта на весь комплекс послуг. [3].

Таким чином, в умовах конкуренції найкращі результати буде мати той банк, який точніше врахує всі чинники взаємодії з клієнтом, і в першу чергу розмаїтість потреб клієнта.

Список літератури:

1. Лютий І.О. Банківський маркетинг Підручн. [для студ. вищ. навч. закл.]/ І. О. Лютий, О. О. Солодка – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 776 с. ISBN 978-966-364-881-1
2. Котелевська Ю.В. «Формування маркетингової стратегії просування банківських продуктів» автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит / Котелевська Юлія Вікторівна; Харківський національний економічний університет. – Харків, 2012.
3. Способы формирования продуктового ряда финансово-кредитных организаций- Режим доступу//URL:http://8cent-emails.com/sposoby-formirovanija-produktovogo-rjada-finansovo-kreditnyh-organizacij/
4. Бойчук А.В. Формування нових банківських продуктів Матеріали Економічної наукової інтернет-конференції Проблеми сучасної економіки та шляхи їх вирішення – 2013 – Режим доступу//URL:http://www.- economy-confer.com.ua/full-article/1514/

Мороз І. О., ст. гр. ЕФбс-13-1м
Науковий керівник:
к.е.н., проф., кафедри ЕАіФ Дідик Л. М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
Університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМКИ її ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Фінансова стійкість - це надійно гарантована платоспроможність, рівновага між власними та залученими засобами, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури і партнерів, наявність такої величини прибутку, який би забезпечив самофінансування. Управління фінансовою стійкістю підприємства є одним з найбільш значимих функціональних напрямів системи фінансового менеджменту, Безперечно, управління фінансовою стійкістю підприємства органічно входить до системи управління доходами та витратами, рухом активів, капіталу та грошових потоків, управління структурою капіталу та іншими аспектами його діяльності. Незважаючи на значну кількість праць, присвячених проблемам оцінки та управління фінансовою стійкістю підприємств, практично відсутні розробки щодо формування цілісного процесу управління нею в сучасних умовах, що поглиблює актуалізацію дослідження в цьому напрямку. На сучасному етапі в економічній літературі не визначено єдиного підходу до трактування сутності поняття «фінансова стійкість», а навпаки їх існує багато, хоча найчастіше вони доповнюють або дублюють один одного. [1]

На основі дослідження та узагальнення різних методичних підходів щодо оцінювання фінансової стійкості підприємств нами виокремлено чотири з них, які ми визначили найфундаментальнішими:

1) визначення рівня забезпеченості запасів у складі оборотних активів підприємства джерелами їх формування (цим узагальнюючим показником є надлишок або нестача джерел фінансування для формування запасів, який визначають як різницю між величиною джерел покриття та величиною

запасів);

2) обчислення певної кількості коефіцієнтів і на основі дослідження їх в динаміці та порівняння з нормативними значеннями вироблення певних висновків щодо фінансового стану підприємства (в якості основних визначено індикаторами оперативної стійкості коефіцієнти ліквідності, індикаторами середньострокової стійкості коефіцієнти оборотності (ділової активності), а індикаторами довгострокової стійкості підприємства - коефіцієнти рентабельності. Зниження фінансової стійкості підприємства досліджується за допомогою агрегатних оцінок ймовірності банкрутства.);

3) застосування одного інтегрованого показника, який складається з декількох найбільш вагомих коефіцієнтів, визначення певних меж його значення для ідентифікації фінансової стійкості та фінансового стану підприємства (вироблення таких показників є результатом досліджень можливості здійснення комплексної оцінки фінансового стану за допомогою багатофакторного дискримінантного аналізу);

4) побудова розгорнутих уніфікованих аналітичних фінансових таблиць на базі бухгалтерської, фінансової та податкової звітності, формат яких дозволяє возз'єднати ці форми задля проведення розгорнутого аналізу, який, в свою чергу, дозволить говорити про конкретні показники за весь період, а не про напрями розвитку підприємства станом на звітні дати. Фінансову стійкість суб'єктів господарювання слід розглядати як комплексну категорію, що відображає здатність виконувати свої зобов'язання та забезпечувати розвиток діяльності при збережені кредито- та платоспроможності. [2]

Список літератури:

1. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. Посіб. - К.: Знання, 2004. - 654 с.
2. Оцінка фінансової стійкості підприємства та напрями її забезпечення// [Електронний ресурс]: режим доступу: Шр://\¥ЛУ\у.economy.nayка.сот.иа/ор=1&2=988

Осмоловський С.В., ст.гр. ФК-10-1
Науковий керівник:
к.т.н., доц. каф. ЕАіФ Штефан Н.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Для того, щоб стати дійсно незалежною державою, підвищити не тільки добробут своїх громадян, а й загальний економічний рівень розвитку країни до загальноєвропейського, насамперед, треба визначити стратегічний напрям державної економічної політики. Це інноваційний розвиток економіки. Основна структурна ланка – це промислове підприємство. Тому розробка ефективної інноваційної політики промислового підприємства є найважливішою задачею сьогодення. Розробка ефективної інноваційної політики промислового підприємства тісно пов'язана з визначенням критеріїв оцінки ефективності інвестиційних проектів.

Нині правова система України включає понад 100 законів і інших нормативних актів, що регулюють інвестиційну діяльність. Насамперед це Закон України “Про інвестиційну діяльність”, Декрет Кабінету Міністрів України “Про режим іноземного інвестування”, Закон України “Про державну програму заохочення іноземних інвестицій в Україні”, Закон України “Про цінні папери і фондову біржу”, що створюють основу правового регулювання інвестиційної діяльності.

З теорії та практики випливає значна кількість різних методів оцінки ефективності інвестиційних проектів, які можна поділити на дві основні групи: статичні та динамічні.

Статичні методи передбачають розрахунок показників на основі недисконтованих грошових потоків, тобто вони не враховують зміну вартості грошей в часі. Такі методи здебільшого використовувались в умовах командно-адміністративної системи.

Динамічні ж методи, навпаки, враховують зміну вартості грошей в часі і передбачають приведення вартостей усіх грошових потоків до одного й того ж самого періоду шляхом їх дисконтування чи компаундингу (нарощування). Саме динамічні методи набули широкого застосування в більшості країн світу. Вони виявились найбільш концептуально правильними та загальнопридатними для застосування в рикових умовах.

Процес оцінки інвестицій можна умовно розділити на три етапи:

- перший етап — оцінюється обсяг інвестицій і майбутніх грошових надходжень;

- другий етап — оцінка ступеня ризику інвестицій, очікуваних грошових надходжень і визначається з оціненого ступеня ризику відповідна вартість капіталу;

- третій етап — очікувані грошові надходження зводяться до теперішньої їх вартості (та певну дату), використовуючи обчислену вартість капіталу.

Порівнюючи теперішню вартість очікуваних грошових надходжень із затратами (дисконтованими), оцінюють реальну ефективність (цінність) інвестицій.

Якщо теперішня (поточна) вартість надходжень від інвестицій вища, ніж затрати, то є підстави для реалізації даного інвестиційного проекту.

Під час оцінки інвестиційних проектів використовуються, окрім загальноприйнятих показників, специфічні, притаманні для оцінки інвестицій.

Найчастіше використовуються такі показники: чистий потік грошових засобів; період окупності інвестицій, чиста (нетто) теперішня вартість; внутрішня ставка (норма) доходу; індекс прибутковості.

Кожен з цих методів оцінки має свої переваги та недоліки. Тому в кожному конкретному випадку необхідна комплексна оцінка ефективності інвестиційних проектів з використанням усіх можливих методів з подальшими висновками на базі отриманих результатів.

Півняк Г.В., ст..гр. ФК-10-01
Науковий керівник:
к.т.н., доц. кафедри ЕАіФ Штефан Н.М..
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

У сучасних умовах банківський кредит – провідна форма кредиту, а вітчизняні банки є основними фінансовими посередниками в умовах ринкової трансформації економіки, оскільки, по-перше, питома вага активів комерційних банків у сукупних активах фінансових посередників перевищує 80%, по-друге, ринок банківських кредитів переважає ринок боргових цінних паперів, що пояснюється наступним: ринок банківських кредитів більш розвинений, ніж ринок цінних паперів в Україні; ринок банківських кредитів представляє найбільш просту й швидку форму запозичення капіталу порівняно з ринком боргових цінних паперів; ринок банківських кредитів має більш гнучкий підхід до суб'єкта кредитування; цей ринок має більш доступний і масовий характер.

Дослідження стану і динаміки сучасного кредитного ринку України дозволило виявити такі тенденції: нерівномірність пропозиції та використання різних форм кредитування; домінування комерційного кредитування, з великою часткою товарної кредиторської заборгованості, яка значною мірою є простроченою; підвищення конкуренції на ринку банківських кредитів, що призвело до зниження кількості банків, поліпшило якість кредитних послуг і знизило вартість кредитів; домінування в структурі кредитного портфеля банків частки короткострокових кредитів суб'єктів господарювання; підвищення темпів зростання довгострокового банківського кредитування; активізація діяльності кредитних спілок; недостатній розвиток ринку лізингових послуг і корпоративних облігацій у загальному обсязі кредитного ринку України, що обумовлено недосконалою законодавчою базою. У цілому загальна тенденція розвитку складових кредитного ринку України характеризується нерівномірністю можливостей одержання, надання та використання кредитних

коштів за регіонами, що негативно впливає на якість та інтенсивність розвиток суб'єктів господарювання.

Оцінка умов залучення кредитних ресурсів у реальний сектор дозволяє визначити низький рівень ефективності прийняття рішень щодо вибору умов кредитування підприємствами, який негативно впливає на вартість позикового капіталу, що перевищує рівень економічної рентабельності. Незбалансованість процесу кредитування підприємств відбивається на відсутності залежності середньої розрахункової ставки відсотка по банківському кредиту від частки позикового капіталу, що оцінено на основі кореляційного аналізу.

Найбільше всього кредитів в національній валюті було надано на торгівлю, ремонт автомобілів, що склало 41 %. В іноземній валюті найбільш кредитів було видано переробні промисловості (34%)[1], через великий інтерес іноземних банків до потужного гірничопромислового комплексу України. Українські банки неохоче фінансують інноваційні проекти. Причиною цього є високі ризики, низька ефективність кредитного інвестування і тривалий термін окупності проектів. Проблема високої ціни на банківські кредити є найголовнішою у реалізації завдання активізації взаємодії банківської системи й виробничого сектору національної економіки, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного виробника. Різниця у ставках за кредитами, які можуть отримати вітчизняні й іноземні інноватори-виробники, вже з самого початку робить продукцію українських підприємств неконкурентоспроможною в ціновому плані. Необхідна цільова переорієнтація банківського кредитування на фінансування формування механізму технологічної конкурентоспроможності української продукції замість фінансування поточної та торговельно-спекулятивної діяльності. Посилення регулятивної функції НБУ шляхом здійснення ефективного контролю за діяльністю комерційних банків та надання преференцій інвестиційним банкам.

Список літератури:

1. Кредити в національній валюті (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document;jsessionid=5E6854FEA7EBE22371DA789AA771C3A2?id=66234

Привалова Ю.В., ст.гр. ЕФбс-13м
Науковий керівник:
к.т.н., доц. каф. ЕАіФ Штефан Н.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА НА БАЗІ РОЗРОБКИ ОПТИМАЛЬНОГО ПЛАНУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Очевидно, що найменший рівень загального ризику буде при максимальному використанні прибутку для фінансування інвестиційної діяльності підприємства, тому що реінвестування прибутку не підвищує загальний ризик підприємства.

Обмеженість прибутку, як найменш ризикованого для підприємства джерела фінансування, спонукає знаходити оптимальні варіанти інвестиційного розвитку підприємства за допомогою використання економіко-математичних методів..

Процес економіко-математичного моделювання включає такі основні етапи: постановка економіко-математичної задачі і обґрунтування критерію оптимальності; 2) визначення переліку змінних і обмежень; 3) збір інформації і розроблення техніко-економічних коефіцієнтів і констант; 4) побудова числової економіко-математичної моделі; 5) математичний запис моделі; 6) реалізація задачі; 7) аналіз результатів розв'язання, коригування моделі.

Формування потенціалу пропозицій подальшого розвитку підприємства – одне з важливих завдань технічних і економічних служб кожного підприємства, які повинні формуватися на основі виявлення технічних і організаційних резервів стабільного поліпшення техніко-економічних показників роботи підприємства.

Наступним етапом управління прибутком підприємства є побудова оптимальної програми розвитку, тобто такого її варіанту, який дозволив би при обмежених ресурсах досягти максимального ефекту. [2]

Перш за все, обмеженими є різного роду ресурси - природні, фінансові, трудові, виробничі, науково-технічні та інші. Тому, як правило, всі можливі заходи не можуть бути впроваджені. Більш того при розгляді одного комплексу заходів, послідовність їх впровадження також впливає на ефективність здійснення всього комплексу, що зумовлює включення в число даних варіантів всі можливі розподіли в часі одного комплексу заходів.

Всі виробничі системи, і підприємство зокрема, пов'язані з іншими системами, наприклад зі споживачами своєї продукції, вимоги яких необхідно враховувати при розробці економіко-математичної моделі інвестиційного розвитку.

Постановка задачі максимізації прибутку за рахунок формування оптимального плану інвестиційного розвитку підприємства полягає в наступному: з масиву, що складається з MM заходів, підготовлених до впровадження, необхідно відібрати для включення в план інвестиційного розвитку J_1 заходів ($J_1 \leq MM$), впровадження яких забезпечить максимальну при даних витратах величину економічного ефекту. [1]

В якості функції цілі (критерію оптимізації) більшість вчених вважає за доцільне максимізувати прибуток, який залишається в розпорядженні підприємства після сплати всіх податків і платежів.

З точки зору власників підприємства в якості функції цілі доцільно максимізувати сукупне збільшення їх добробуту(DV), що означає не тільки максимізацію прибутку, який залишається в розпорядженні підприємства після сплати всіх податків і платежів, а й оптимальний розподіл чистого прибутку, що забезпечить більший сукупний дохід власників бізнесу.

Список літератури:

1. http://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=579090
2. http://www.coolreferat.com

Профатіло К.В., ст.гр. ФК-10-1
Науковий керівник:
ас.кафедри ЕАіФ Доценко О.Ю.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПЛАНУВАННЯ ПРОЦЕНТНОГО ПРИБУТКУ БАНКА

Головна мета банківського менеджменту полягає в максимізації вартості акціонерного капіталу банку, яка залежить від чистого прибутку та рівня ризику, який у свою чергу залежить від максимізації процентного прибутку.

За ступенем реагування на зміну ринкового рівня відсотка розрізняють фіксовані і плаваючі відсоткові ставки. Фіксовані процентні ставки встановлюються на весь період користування позиковими ресурсами без одностороннього права перегляду їх рівня. Плаваючі процентні ставки - це ставки по середньо-і довгостроковими позиками. Система процентних ставок включає облікову ставку центрального банку, ставки грошового ринку, депозитні ставки за залученими ресурсів, процентні ставки за кредитами і багато інших.

При визначенні рівня процентної ставки по активних операціях в кожній конкретній угоді комерційний банк враховує:

1. рівень базової процентної ставки;

2. премію за ризик.

Зазвичай рівень процентних ставок міжбанківського грошово-кредитного ринку за інших рівних умов вище рівня депозитних ставок, але нижче рівня ставок по активних операціях [1].

Ґрунтуючись на факторному аналізі прибутковості комерційного банку, можна виявити фактори, що зменшують його прибутковість. До них відносяться: сплачені відсотки за депозитами, платежі до бюджету, резерви для списання кредитів.

Але у банківській практиці застосовуються різні методи нарахування відсотків. За методом визначення розміру основного боргу (бази нарахування

відсотків) розрізняють прості і складні відсотки. Прості відсотки використовуються при короткостроковому кредитуванні. Складні відсотки можуть використовуватися при середньо-і довгострокових операціях. Способи нарахування відсотків визначаються характером вимірювання кількості днів користування позичкою і тривалістю року в днях (тимчасової бази для розрахунку відсотків). Тривалість позики може визначатися точно або наближено. Відсотки на залучені та розміщені кошти нараховуються банком на залишок заборгованості за основним боргом на початок операційного дня . Нараховані відсотки підлягають відображенню в бухгалтерському обліку банку не рідше одного разу на місяць і не пізніше останнього робочого дня звітного місяця.

Віднесення сум нарахованих відсотків на доходи і витрати кредитної установи здійснюється касовим методом, тобто на дату фактичного отримання або сплати нарахованих відсотків. Якщо в договорі прямо не визначено спосіб нарахування відсотків, то їх нарахування здійснюється за формулою простих відсотків з використанням фіксованої процентної ставки [2].

Резерви зростання прибутковості банку слід шукати у підвищенні використання активів і зниженні витрат банку. З точки зору прибутковості при визначенні оптимальної структури операцій банки повинні орієнтуватися на крупних корпоративних клієнтів, малий роздрібний бізнес та домашні господартсва.

Список літератури:

1. Анализ и планирование прибыли банка – [Електронний ресурс]: –Режим доступуhttp://www.xserver.ru/user/pkpri/3.shtml. – Назва домашньої сторінки Інтернету.

2. Коваленко, М. А. Операції сучасного комерційного банку [Текст] : навч. посіб. / М. А. Коваленко, В. М. Білінкіс, Л. Є. Сухомлин. – Херсон : Олдіплюс, 2006. – 468 с. – ISNB 966-8447-11-5.

Румянцев Д.М., ст.гр.ФКв-10
Науковий керівник:
Ст.викл. кафедри ЕАіФ Замковий О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
Університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

Шляхи вдосконалення діяльності регіональних комерційних банків

Банки - дуже давній економічний винахід. Вони виникли в глибоку давнину як фірми, що спеціалізуються на наданні особливого роду послуг: зберіганні заощаджень і наданні кредитів. З часом банки освоїли також діяльність, пов'язану з організацією розрахунків по купівлі і продажу товарів усередині країни і на світовому ринку, що мало позитивний вплив на розвиток торгівлі і світової економіки в цілому [2].

Здійснення економічних реформ на Україні засновано на маневруванні обмеженими фінансовими ресурсами через мережу комерційних банків з включенням в цей процес як вітчизняного, так і іноземного державного і приватного капіталу. [4] Головна проблема полягає в тому, що не маючи достатніми фінансовими ресурсами для розвитку економіки, Україна обмежена в своїх діях по залученню західного приватного капіталу внаслідок суперечливості чинного і нового банківського законодавства в частині заходів по відношенню до вітчизняних банків (захисту від конкуренції).

Існують деякі проблеми і в організації управління комерційним банком. Проблема перша: число посадових осіб, які працюють на вищестоящому рівні, має бути обмежена. Проблема друга: розробка концепції розвитку банку в цілому і планів за окремими напрямками, які фіксували б реальний стан банку у фінансовій системі держави і вказували шляхи розвитку в короткостроковому періоді з переліком проведених заходів та відповідальних за їх реалізацію. Проблема третя: у більшості банків в даний час відсутня організаційна структура, яка б перевіряла що готуються до підписання документи на відповідність їх загальним цілям і завданням банку, а також на відсутність

протиріч із діючими в даний час документами, аналізувала б наслідки прийнятих рішень і перспективи розвитку.[3]

У цій ситуації потрібно визначити шляхи виходу банківської системи із ситуації:

1. Збільшити кількість послуг, що надаються клієнтам. Було б доцільно ввести в практику обов'язкове інформування комерційними банками Національного банку про появу у них фінансових труднощів заздалегідь, щоб запобігти проблем.

2. Збільшувати статутний капітал банку, резервні та страхові фонди, створювати достатні фонди на кредитні операції з високим ступенем ризику.

3. Розробити чіткий механізм виведення банків з кризового стану.

У поточних умовах розвитку регіональних банківських систем України основний тягар перетворення ляже на плечі «глибинки», де переважають малі та середні банки. Специфіка ряду банків, розташованих в області, - в їх повній орієнтації на одного-двох основних клієнтів, як правило, на великі підприємства важкої промисловості та металургії, розташовані в замкнутих містоутвореннях. Регіональні банки, що обслуговують реальний сектор економіки, потребують дієвої підтримки, інакше вітчизняна індустрія перестане існувати. Створення стійкої, гнучкої й ефективної банківської інфраструктури - одна з найважливіших (і надзвичайно складних) завдань для економічного розвитку України.

Список літератури:

1. Пути совершенствования деятельности коммерческих банков [Электронный ресурс]. // офіційний сайт: BANKINGFACTS.RU – Режим доступу: http://www.bankingfacts.ru/bankins-843-1.html (дата звернення: 20.03.2014). – Назва з екрана.
2. Данілін В.Ф., Ільїн В.В, Петелина Н.М. Фінанси, грошовий обіг і кредит: Підручник для студентів / За ред. проф. В. Ф. Даніліна. - М.: Маршрут, 2005.
3. МихайловськаІ. М. Гроші та кредит: Навчальний посібник/ І. М. Михайловська, К. Л. Ларіонова. - Львів: НовийСвіт-2000, 2006. - 431 с.
4. ЛитвинН.Б. Фінансовий облік у банках: (у контексті МСФЗ): Підручник. — К.: «Хай-ТекПрес», 2010. — 608 с.

Рябенко К.А., ст. гр.ЕФ-10-2
Науковий керівник:
Ст. викл. кафедри ЕАіФ Лісовенкова І. М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективна робота будь-якого підприємства у довгостроковому періоді, його економічне зростання визначаються правильним вибором стратегічних орієнтирів, що дозволяють найкращим чином реалізувати технічний та людський капітал й інші ресурси, які перебувають у розпорядженні підприємства. На сьогодні винятково важливим стає організація такого управління, яке змогло б забезпечити адаптацію підприємства до швидких змін умов ведення бізнесу.

Питанням розробки систем управління фінансовими ресурсами підприємств присвячена велика кількість наукових робіт, з яких слід зазначити таких вчених-економістів, як І.О.Бланк, В.В.Ковальов, Ю.Г.Лисенко, А.М.Поддєрьогін, В.М.Сутормінa, С.В.Хачатурян, Дж.К.Ван Хорн, Ю.Ф.Бригхем та ін.

Неефективність використання фінансових ресурсів призводить до низької платоспроможності підприємства, і, як наслідок, до можливих перебоїв у постачанні, виробництві та реалізації послуг, до невиконання плану прибутку. Саме тому необхідно забезпечити ефективне використання фінансових ресурсів підприємства з метою підвищення його фінансової стійкості.

Ефективність використання ресурсів і підвищення рівня економічної стійкості підприємства в сучасних економічних умовах значною мірою залежить від наявності, використання й удосконалення економічного потенціалу підприємства.

Однією з особливостей нестійкого функціонування сучасних підприємств є кількісна, якісна та структурна недосконаліть економічного потенціалу, що зумовлена великими втратами ресурсів у здійсненні реформ і складним фінансовим становищем підприємств. Тому першочерговим етапом у покращенні фінансового стану підприємства має стати пошук оптимального співвідношення власного і позикового капіталу, яке б забезпечило мінімальний фінансовий ризик за максимальної рентабельності власного капіталу, а також необхідність стабілізації фінансової стійкості підприємств в умовах фінансової нестабільності: усунення зовнішніх факторів банкрутства; удосконалення поточного календаря - фінансового документа, у якому відображається грошовий обіг підприємства; вживання локальних заходів з поліпшення фінансового стану

Система заходів для підтримки економічної стійкості підприємства згідно розробленої стратегії повинна передбачати: постійний моніторинг зовнішнього і внутрішнього станів підприємства. Якщо моніторингом виявлено недостатній рівень фінансової стійкості підприємства, то мають бути реалізовані такі дії: оптимізація руху фінансових ресурсів підприємства і врегулювання фінансових відносин, які виникають під час розрахункових відносин між господарюючими суб'єктами; розробка проектів перспективних і поточних фінансових планів, визначення джерел фінансування господарської діяльності, а також бюджетне фінансування, довго - та короткострокове кредитування тощо.

Реалізація фінансової стратегії підприємства у тісному взаємозв'язку з інноваційною стратегією, з врахуванням усіх поставлених цілей та підцілей дасть змогу підприємству підвищити свою конкурентоспроможність, покращити фінансовий стан та стане запорукою успіху в процесі реалізації транспортної стратегії на макроекономічному рівні.

Список літератури:

1. Костирко Л. А. Стратегія фінансово-економічної діяльності господарюючого суб'єкта: методологія і організація : Монографія / Костирко Л. А. – Луганськ: СНУ ім. В.Даля, 2002. – 110 с.

2. Опарін В. М. Фінансові ресурси: проблеми визначення та розміщення / В.М. Опарін // Вісник НБУ. – 2008. – № 5. – С. 11.

Рябченко Я. В., ст.гр. Б-ФК-10-1
Науковий керівник:
к.т.н., доц. каф. ЕАіФ Штефан Н.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ВИБІР ОПТИМАЛЬНОГО ВАРІАНТУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Обмеженість прибутку, як найменш ризикованого для підприємства джерела фінансування, спонукає знаходити оптимальні варіанти інвестиційного розвитку підприємства за допомогою використання економіко-математичних методів.

Процес економіко-математичного моделювання включає такі основні етапи:

1) постановка економіко-математичної задачі і обґрунтування критерію оптимальності;

2) визначення переліку змінних і обмежень;

3) збір інформації і розроблення техніко-економічних коефіцієнтів і констант;

4) побудова числової економіко-математичної моделі;

5) математичний запис моделі;

6) реалізація задачі;

7) аналіз результатів розв'язання, коригування моделі.

Формування потенціалу пропозицій подальшого розвитку підприємства – одне з важливих завдань технічних і економічних служб кожного підприємства, які повинні формуватися на основі виявлення технічних і організаційних резервів стабільного поліпшення техніко-економічних показників роботи підприємства.

Другим етапом управління інвестиційним розвитком підприємства є побудова оптимальної програми розвитку, тобто такого її варіанту, який дозволив би при обмежених ресурсах досягти максимального ефекту.

Перш за все, обмеженими є різного роду ресурси - природні, фінансові, трудові, виробничі, науково-технічні та інші. Тому, як правило, всі можливі заходи не можуть бути впроваджені. Більш того при розгляді одного комплексу заходів, послідовність їх впровадження також впливає на ефективність здійснення всього комплексу, що зумовлює включення в число даних варіантів всі можливі розподіли в часі одного комплексу заходів.

Всі виробничі системи, і підприємство зокрема, пов'язані з іншими системами, наприклад зі споживачами своєї продукції, вимоги яких необхідно враховувати при розробці економіко-математичної моделі інвестиційного розвитку.

Постановка задачі формування і вибору оптимального варіанту інвестиційного розвитку підприємства полягає в наступному: з масиву, що складається з MM заходів, підготовлених до впровадження, необхідно відібрати для включення в план інвестиційного розвитку J_1 заходів ($J_1 \leq MM$), впровадження яких забезпечить максимальну при даних витратах величину економічного ефекту.

Метою економіко-математичної моделі оптимізації інвестиційного розвитку підприємства є вибір варіанту інвестиційного розвитку, що забезпечує високі техніко-економічні показники роботи підприємства. В якості функції цілі (критерію оптимізації) більшість вчених вважає за доцільне максимізувати прибуток, який залишається в розпорядженні підприємства після сплати всіх податків і платежів.

З точки зору власників підприємства в якості функції цілі доцільно максимізувати сукупне збільшення їх добробуту, що означає не тільки максимізацію прибутку, який залишається в розпорядженні підприємства після сплати всіх податків і платежів, а й оптимальний розподіл чистого прибутку, що забезпечить більший сукупний дохід власників бізнесу.

Саяпіна В. О., ст. гр. ЕФфк-13м
Науковий керівник:
к.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Соляник Л. Г.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОМЕРЦІЙНИМ БАНКОМ В УМОВАХ КРИЗИ

Головною і в антикризовому, і в звичайному управлінні комерційним банком є прискорена і дієва реакція на істотні зміни зовнішнього середовища на основі заздалегідь розроблених альтернативних варіантів, а в основі лежить «процес постійних і послідовних нововведень в усіх ланках і областях дій банку» [1].

Антикризове управління комерційними банками має свою специфіку. Банківська діяльність має ряд характерних особливостей, що пред'являє особливі вимоги як до нагляду за банками, так і до втручання в діяльність банків при загрозі їх банкрутства. Крім того, що особливо важливо, банк завжди є більшою мірою неліквідним, тобто, він не в змозі у будь-який момент погасити усі свої зобов'язання перед контрагентами.

Характерне для фінансової сфери взаємопереплетення капіталів при банкрутстві одного кредитного інституту ставить під удар інші кредитні організації і банки, викликаючи «ланцюгову реакцію» банкрутств. Для запобігання такого становища, Національний банк має право наглядати за діяльністю банків і банківської системи в цілому.

Закріплені законодавством загальні функції і повноваження наділяють Національний банк незалежним статусом щодо організації та регулювання банківської справи, в тому числі й у відносинах нагляду. Об’єктивність є одним із основоположних принципів організації наглядової діяльності і базується на неупередженості та безсторонності здійснюваної контрольної діяльності. Національний банк не має права вимагати від банків виконання операцій та

інших дій, не передбачених законами України та нормативними актами Національного банку. [2]

Принцип гласності також має визначальне значення для організації банківського регулювання і складається з декількох аспектів. Його основи встановлені ст. 57 Конституції України [3] і полягають у тому, що закони та інші нормативно-правові акти мають бути доведені до відома населення в порядку, встановленому законом. У протилежному випадку вони є не чинними.

Отже, під антикризовим управлінням комерційним банком можна розуміти сукупність зовнішніх і внутрішніх впливів, що забезпечують на всіх стадіях життєвого циклу банківських послуг відбудову і стабілізацію діяльності кредитної установи, якщо вона знаходиться в кризовому стані.

Антикризовим управлінням є таке управління, яке націлене на виведення банку з виниклої кризової ситуації (тобто, управління в умовах кризи), а також на запобігання появі кризової ситуації.

Національний банк, здійснюючи контроль за додержанням комерційними банками та іншими фінансово-кредитними установами банківського законодавства та власних нормативних актів, не втручаючись при цьому в оперативно-господарську діяльність суб'єктів, виконує головне завдання регулювання банківської системи, зокрема приведення діяльності комерційних банків відповідно до норм законодавства і забезпечення фінансової стабільності банківського сектора, захисту інтересів вкладників і кредиторів, що підвищує довіру до банківської системи країни.

Список літератури:

1. Антикризисный менеджмент[Текст]/Под ред. проф., д.э.н. Грязновой А.Г. - М: Ассоциация авторов и издателей «Тандем». Издательство ЭКМОС, 1999. - 379 с.

2. Ильясов С.М. О сущности и основных факторах устойчивости банковской системы //Деньги и кредит. – 2006. – № 2. – С. 45-48.

3. Конституція України: Закон України від 28.06.96 № 254к/96-ВР // www.rada.gov.ua.

Складнікова А.С., ст.гр. Б-ФК-10-1
Науковий керівник:
к.т.н., доц. каф. ЕАіФ Штефан Н.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ НОРМИ ДИСКОНТУ ПРИ ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Обґрунтування вибору норми дисконту є важливою складовою аналітичної роботи щодо оцінки ефективності інвестиційних проектів, оскільки її:

- заниження призводить до прийняття рішення про виконання проектів з менш вигідними показниками в умовах, коли на фінансовому ринку є кращі інвестиційні пропозиції;
- завищення призводить до відмови інвестора від реалізації вигідного проекту через хибне очікування наявності на ринку більш ефективної альтернативи інвестування коштів.

Вибір методики визначення норми дисконту залежить, передусім, від виду норми дисконту, тобто від міри врахування всього інвестиційного капіталу в показниках ефективності інвестицій (надходження і видатки за проектом в цілому або окремих інвесторів та їх груп).

Для оцінки комерційної ефективності проекту в цілому рекомендується застосовувати комерційну норму дисконту, встановлену на рівні вартості капіталу. Вартість капіталу (Cost of Capital, CC) - це загальна сума коштів, яку потрібно сплатити за використання певного обсягу фінансових ресурсів у відсотках до цього обсягу.

У випадку оцінки ефективності інвестицій на основі моделі грошового потоку для всього інвестиційного капіталу, що має різні джерела походження, використовується модель середньозваженої вартості капіталу. Вона заснована на визначенні середнього рівня очікуваної доходності за всією сукупністю

інвестиційних ресурсів, залучених для фінансування проекту з власних та позикових джерел.

У моделі оцінки капітальних активів (CAPM) ставка дисконту розділяється на ставку доходу від безризикової інвестиції і додаткову ставку доходу для компенсації невизначеності, пов'язаною з інвестуванням у дане підприємство:

$$r = r_0 + \beta^*(r_i - r_0), \qquad (1)$$

де r - необхідна ставка дисконтування, що виражає очікуваний доход на вкладений капітал, r_0 - безризикова відсоткова ставка, r_i - норма очікуваного доходу на ринковий портфель, β - коефіцієнт бета, міра систематичного ризику вкладень у даний проект [1].

Модель оцінки капітальних активів була розроблена В. Шарпом (William F. Sharpe, 1964) и Дж. Линтнером (John Lintner) на основі результатів попередніх досліджень Г. Марковіца (Harry Marhowitz) та Дж. Тобіна (James Tobin) [1]. Вона використовується, як правило, для оцінки вартості капіталу відкритих акціонерних товариств, а також з метою оптимізації портфеля фінансових інвестицій. Модель CAPM базується на аналізі статистичної інформації фондового ринку про доходність акцій.

Існують також наступні методи вибору ставки дисконтування це:

- вибір ставки дисконтування з опорою на відсоток за позиковим капіталом;
- вибір ставки дисконтування з опорою на ставку за безпечними вкладеннями (це ставка по державним цінним паперам), скоригованими з врахуванням ризику;
- вибір ставки дисконтування з опорою на альтернативну вартість грошей (IRR проекту, який знаходиться на межі прийняття або неприйняття).

Список літератури:

1. Шарп У. Інвестиції: Пер. з англ. /У.Шарп, Г. Александер, Дж. Бейлі. - М.: ИНФРА-М, 2009 - 1028 с.

Сладік М.В. ст. гр. ЕФбс-13-1м
Науковий керівник:
д.е.н., завідувач кафедри ЕАіФ Єрмошкіна О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ВЕЛИКИХ ВЕРТИКАЛЬНО ІНТЕГРОВАНИХ КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУР

Вирішення проблеми фінансового менеджменту дочірніх підприємства у вертикально інтегрованих корпоративних структурах в цілому та формування системи управління фінансовими потоками зокрема, в умовах розвитку фінансового ринку тісно пов'язане з такими важливими науковими і практичними задачами на мікрорівні, як забезпечення стабільної прибуткової діяльності підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості, а на макрорівні – забезпечення підвищення економічної безпеки держави, її сталого та динамічного розвитку, зміцнення конкурентних позицій у світовій економічній спільноті.

Дослідженню механізмів та систем управління фінансовими потоками на різних рівнях економіки присвячено багато робіт як вітчизняних, так і закордонних вчених. Однак, особливості глобалізацій них процесів та їх вплив на правила, закономірності та принципи функціонування корпоративних структур потребують додаткового вивчення. Так, зокрема невирішеними питаннями залишається удосконалення механізмів управління фінансовими потоками великих корпоративних структур не тільки на рівні материнської компанії, а й на рівні дочірніх підприємств, що обумовлено певним обмеженням їх повноважень щодо розпорядження фінансовими потоками, які створюються даним підприємством.

Відповідно, метою даного дослідження є виявлення основних напрямів удосконалення системи фінансового менеджменту великих вертикально інтегрованих корпоративних структур з точки зору дочірніх підприємств корпорації.

В основу стратегії створення вертикально інтегрованих корпоративних структур з чіткою вертикаллю управління повинна бути закладена відповідна державна політика з баченням кінцевого результату глобальних економічних процесів як для окремих підприємств, їх об'єднань, так і для економіки країни в цілому. До основних переваг створення таких корпоративних структур в умовах глобалізації слід віднести: підвищення конкурентоспроможності підприємства та національної економіки на світовому ринку за рахунок більш ефективної організації виробничого та фінансового процесу; прискорення інші напрямів економічного розвитку країни за рахунок акумуляції фінансових ресурсів на рівні окремих корпорацій та підвищення їх інвестиційної та інноваційної спроможності. Крім того, така корпоративна структура здатна знизити трансакційні витрати за рахунок контролю взаємозв'язків всіх ланок технологічного ланцюга.

Розробка системи управління фінансовими потоками вертикально-інтегрованих корпоративних структур має спрямовуватись на реалізацію місії підприємства, враховувати обраний тип корпоративної стратегії, а також зміст, мету, завдання функціональних стратегій і враховувати вплив зовнішніх та внутрішніх параметрів, що характеризують можливості й обмеження щодо фінансових потоків підприємства.

Впровадження удосконалених теоретико – методичних та прикладних основ управління фінансовими потоками вертикально інтегрованих корпоративних структур, розвинутої теорії фінансових потоків з визначенням закономірностей процесів їх формування, розподілу та використання на мікро- і макрорівні для вітчизняних підприємств є стратегічним завданням для забезпечення їх виживання на ринку, оскільки дозволить не лише підвищити рівень фінансового стану, але і у значній мірі нейтралізувати вплив зовнішніх негативних факторів на його діяльність.

Стрюковата К.О., ст.гр. ФК-10-2
Науковий керівник:
ст. викл. кафедри ЕАіФ Семеніхіна О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

МОНІТОРИНГ КЛІЄНТІВ БАНКУ ЯК ЗАСІБ УПРАВЛІННЯ ТА МІНІМІЗАЦІЇ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ

Підґрунтям розвитку економіки будь-якої країни є її стабільна та надійна банківська система, ключовим завданням якої є забезпечення суб'єктів господарювання кредитними ресурсами. Але процес кредитування супроводжується значними ризиками для банку. Враховуючи те, що підприємства України працюють в умовах невизначеності, управління кредитним ризиком виходить на перший план в процесі фінансового менеджменту банку.

Формування ефективної політики управління кредитним ризиком в банку потребує всебічного обґрунтування пріоритетних напрямів його оцінки для досягнення динамічного, стабільного стану банку. Для проведення оцінки кредитного ризику банком повинна бути створена відповідна методична база. Це обумовлює важливість удосконалення організаційно-методичних підходів, необхідних для проведення оцінки кредитного ризику.

Управління кредитної діяльності має передбачати підвищення ефективності заходів, метою яких є запобігання, уникнення несприятливих для банку ситуацій щодо повернення основної суми боргу за виданими позиками та нарахованих відсотків. Якісна оцінка кредитоспроможності та постійний моніторинг кредитного ризику є тими напрямами, які дасть максимальний результат щодо мінімізації кредитного ризику [1]. Тому, вивчення теоретичних аспектів кредитного ризику банку, оцінки кредитоспроможності клієнтів та проведення кредитного моніторингу на практиці є досить актуальним питанням у наш час.

Організація кредитного моніторингу в банках - це сукупність форм і методів, що застосовуються підрозділами банків у процесі постійного

спостереження за своєю кредитною діяльністю за наступними напрямами: моніторинг кредитного ризику, моніторинг кредитного портфеля, моніторинг кредитної політики [2].

Моніторинг кредитної політики проводиться з метою визначення «цільових ринків», клієнтури, прийнятні або неприйнятні ризики для банку. Моніторинг кредитної політики здійснюється відповідно до загальної стратегії діяльності банку. Кредитний комітет банку в своєї діяльності керується вимогами чинного законодавства, нормативами НБУ, Статутом банку, затвердженою стратегією банку, обліковою політикою банку на певний рік, а також принципами мінімізації кредитного ризику при середньому кредитному портфелі[3]

Основною метою контролю за зміною рівня ризику є недопущення підвищення рівня індивідуального кредитного ризику понад встановлений нормативними документами банку рівень. Постійний контроль за індивідуальним кредитним ризиком, а саме моніторинг кредитного ризику клієнтів, допомагає вчасно виявляти проблемні кредити, а також здійснювати перевірку відповідності дій кредитних працівників основним вимогам кредитної політики банку [3].

Сумуючи вищевказане, слід зазначити, що постійний моніторинг клієнтів банку дозволяє своєчасно реагувати на негативні сигнали, змінювати пріоритети в сфері кредитування, вдосконалювати кредитний процес з метою підвищення його ефективності та зниженні кредитного ризику.

Список літератури:

1. Андрушків Т.В. Проблеми оцінки кредитоспроможності позичальників в управлінні кредитним ризиком банку [Текст] / Т.В. Андрушків // Актуальні питання теорії і практики банківської діяльності. – 2008. - № 2(15). – С. 113-118.

2. Арсанукаева А.С. Классификация кредитного мониторинга в коммерческом банке / А.С. Арсанукаева // Вестник Российского экономического университета им. Г.В. Плеханова – 2007. – №: 5. – С. 92-97

3. Н. Л. Островська Теоретичні та практичні аспекти організації моніторингу кредитної політики в банку [Текст] / Н. Л. Островська // Ефективна економіка. -2013. - №6 – Режим доступуURL// http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2349.

Сухойван Д.О., ст.гр.ФКфе-10-2
Науковий керівник:
Ст.викл. кафедри ЕАіФ Замковий О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
Університет, м.Дніпропетровськ, Україна)

ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА

Підприємство вважається рентабельним, якщо в результаті реалізації продукції, робіт, послуг воно покриває всі свої витрати і отримує прибуток. Тобто в широкому сенсі слова поняття рентабельність означає прибутковість, прибутковість. Але визначення рентабельності як прибутковості не досить точний розкриває її економічний вміст через відсутність тотожності між ними, оскільки сума прибутку і рівень рентабельності, як правило змінюються не в рівній пропорції, а досить часто і в різному напрямі [1,2].

Рентабельність власного (акціонерного) капіталу залежить від зміни рівня рентабельності продукції, швидкості звороту сукупного капіталу і співвідношення власного і позикового капіталу [3,4].

Залежно від показника, з яким співвідносять прибуток, виділяють наступну класифікацію показників рентабельності.

Розглянемо спочатку чинники, безпосередньо пов'язані з діяльністю підприємства, які воно може змінювати і регулювати залежно від поставлених перед підприємство цілей і завдань, тобто виробничі, безпосередньо пов'язані з основною діяльністю підприємства, і позавиробничі чинники, які безпосередньо не пов'язані з виробництвом продукції і з основною діяльністю підприємства. Позавиробничі чинники включають постачальницько-збутову діяльність, тобто своєчасність і повноту виконання постачальниками і покупцями зобов'язань перед підприємством, їх віддаленість від підприємства, вартість транспортування до місця призначення і так далі. Екстенсивні чинники пов'язані із зміною кількісних параметрів елементів процесу виробництва, до них відносяться:

- зміна об'єму і часу роботи засобів праці, тобто, наприклад, покупка

додаткових верстатів, машин і так далі, будівництво нових цехів і приміщень або збільшення часу роботи устаткування для збільшення об'єму виробленої продукції;

- зміна кількості предметів праці, непродуктивне використання засобів праці, тобто збільшення запасів, велика питома вага браку і відходів в об'ємі продукції, що випускається;

- зміна чисельності робітників, фонду робочого часу, непродуктивні витрати живої праці (простої).

Інтенсивні виробничі чинники пов'язані з підвищенням якості використання виробничих чинників, до них відносяться:

- підвищення якісних характеристик і продуктивності устаткування, тобто своєчасна заміна устаткування на сучасніше з більшою продуктивністю;использование прогрессивных материалов, совершенствование технологии обработки, ускорение оборачиваемости материалов;

- підвищення кваліфікації робітників, зниження трудомісткості продукції, вдосконалення організації праці [1,2,3].

Окрім внутрішніх чинників на рентабельність підприємства надають непряму дію і зовнішні чинники, які не залежать від діяльності підприємства, але частенько досить сильний впливають на результат його діяльності. Реалізація стратегії, направленої на розширення ринку збуту, збільшення об'ємів реалізації продукції і послуг, а також зниження сукупних витрат підприємства повною мірою сприятиме підвищенню рентабельності і поліпшенню фінансових результатів діяльності підприємства [2].

Список літератури:

1. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учеб. Пособие / Под общ.ред. Л.Л. Ермолович. – Мн.: Интерпрессервис; Экоперспектива, 2007. – 576с.
2. Ковалев В.В. Финансовый анализ. 2-е изд. перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2007. – 768 с.
3. Ковалев В.В., Волкова О.Н. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учебник. – М.: ТК Велби, Изд – во Проспект, 2007. – 424.
4. Кондратова И.Г. Основы управленческого учета. Учебное пособие. - М.:Финансы и статистика, 2007 г.

Танська О.С., ст. гр.ЕФ-13-1м
Науковий керівник:
к.т.н., доцент кафедри ЕАіФ Штефан Н.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ РИЗИКІВ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

В умовах ринкової економіки, у зв'язку із зростаючою конкуренцією, прибуток грає важливу роль для підприємства. Він є внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів, які забезпечують розвиток підприємства, а також які захищають його від банкрутства. Але підприємницька діяльність завжди пов'язана з ризиком. Як правило, найбільший прибуток приносять операції з підвищеним рівнем ризику. Одночасно зі збільшенням рівня ризику зроостає загроза втрати фінансової стійкості.

Діяльність будь-якого суб'єкта економічної реальності, і в тому числі, виробничого підприємства, присутні такі види ризиків, які тісно пов'язані з прибутком, а саме:

- комерційний ризик – пов'язаний з ненадійністю партнерів, та їх неплатоспроможністю;
- економічний ризик – пов'язаний з невиконанням плану об'ємів реалізації продукції, у зв'язку з конкуренцією, інфляційними процесами, нераціональним витрачанням ресурсів;
- ціновий ризик – найбільш загрозливий ризик для діяльності підприємства, здатний впливати на можливість втрати доходів, а відповідно й прибутку;
- податковий ризик – пов'язаний зі зміною податкового законодавства, введення нових податкових платежів, збільшення рівня існуючих ставок податку;
- інші види ризиків.

Практика показує, що в ринковій економіці низький ризик пов'язаний з низькими доходами, чим вище рівень ризику, тим можливіше отримати великі

доходи. Коли інвестор вкладає кошти в проекти з однаковою віддачею, його приваблює проект з низьким рівнем ризику.

Управлянням підприємницьким ризиком є складовою управління прибутком підприємства. Для ефективного вирішення проблеми з ризиком, спочатку треба визначити його ступінь загрози: допустимий – загрожує втратою більшої частини прибутку; критичний – загрожує втратою всього прибутку; абсолютний (катастрофічний) – загрожує банкрутством та втратою всього майна підприємства.

Врахування ризику здійснюється при встановленні ставки дисконтування при визначенні внутрішньої вартості фінансових інструментів та теперішньої вартості майбутніх грошових потоків.

Необхідно обґрунтувати методи і заходи управління ризиком, розробити програми для управління ризиком, і на основі реалізації програми вдосконалити систему управління ризиком.

Одним із заходів запобігання появи ризиків є їх «нейтралізація». Це система заходів фінансового, організаційного та правового характеру з метою зіставлення результатів підприємницької діяльності з відповідним рівнем фінансового ризику. Існують такі форми нейтралізації [1]: страхування фінансових ризиків (самострахування і комерційне страхування), диверсифікація фінансових ризиків (оптимізація прийняття управлінських рішень з метою зменшення ризиків), хеджування фінансових ризиків на основі похідних цінних паперів (форварди, ф'ючерси, варанти та опціони).

Отже, для ефективного управління прибутком та підприємством в цілому, необхідно для початку вдосконалити існуючі інструменти управління. Але доки суб'єкти господарювання не будуть стратегічно прогнозувати всі напрямки своєї діяльності і не почнуть вміло керувати ризиками, вони не зможуть не тільки отримувати прибуток, але й просто існувати.

Список літератури:

1. Управління ризиками як захист підприємства від втрат прибутку [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://h.ua/story/290561>.

Тиха І.О., ст..гр. ФК-10-1
Науковий керівник:
к.е.н., проф. ЕАіФ Соляник Л.Г.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І НАПРЯМИ ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Проблема управління фінансовою діяльністю сільськогосподарських підприємств є складною і багатогранною і нерозривно пов'язана з фінансовим станом підприємства, оскільки саме воно є основою для ефективної фінансової діяльності.

Основною метою даної тез доповіді є розгляд проблем забезпечення фінансової стійкості підприємств агропромислового комплексу та шляхів їх вирішення.

Фінансово стійким є підприємство, яке характеризується :

1. високою платоспроможністю (здатністю відповідати за своїми зобов'язаннями);
2. високою кредитоспроможністю (здатністю платити за кредитами, виплачувати відсотки по них і погашати їх точно в строк);
3. високою рентабельністю (прибутковістю, що дозволяє фірмі нормально і стійко розвиватися, вирішуючи при цьому проблему взаємини акціонерів і менеджерів за рахунок підтримки на достатньому рівні дивідендів і курсу акцій підприємства);
4. високою ліквідністю балансу (здатністю покривати свої пасиви активами відповідної і перевищує терміновості перетворення їх на гроші).

Формування фінансової стійкості підприємства представляє найважливішу проблему раціонального поєднання власної та позикової складової у майні. Однією з основних проблем є переважання запозичення над заходами щодо збільшення власного капіталу.

Наступна проблема полягає в наявності тривалої простроченої заборгованості постачальникам, банкам, персоналу, бюджету, позабюджетним

фондам та іншим кредиторам. Це призводить до відсутності платоспроможності підприємства, а також до порушення зв'язків з постачальниками, інвесторами, кредиторами, оскільки таке підприємство буде вважатися ненадійним партнером.

Ще однією ключовою проблемою, що обумовило зниження поточної фінансової стійкості підприємств, є дефіцит грошових оборотних коштів, необхідних для забезпечення поточного виробництва.

У цілому для того, щоб підвищити фінансову стійкість підприємства, необхідно оздоровити його фінансову сферу. Для цього можуть бути використані наступні напрямки:

- подолання витоку капіталу з галузей матеріального виробництва в сферу обігу і за кордон;
- підвищення норми накопичення за рахунок капіталізації чистого прибутку (що залишається після сплати податків) шляхом введення тимчасового режиму інвестиційного контролю у приватизованому і державному секторах економіки;
- здійснення заходів щодо поліпшення поточного фінансового становища підприємств шляхом створення державної системи нагляду за виконанням ними своїх фінансових зобов'язань перед постачальниками, бюджетною системою, перед іншими підприємствами.

При вирішенні проблем забезпечення необхідного рівня фінансової стійкості в даний момент дуже важлива активна підтримка держави.

Список літератури:

1. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч посіб.-К.: Знання, КОО, 2004.-378 с.

Фесенко А.С., ст. гр.44-ФК
Научные руководители:
Беломестная И.И. к.э.н., доц.,
Беломестный А.Н., к.э.н.,
(Харьковский институт банковского дела УБД НБУ
г. Харьков, Украина)

ФОРМИРОВАНИЕ СИСТЕМЫ ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЛИНГА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ

В современных условиях нестабильности внешней среды предприятия функционируют в условиях конкуренции. На эффективность работы таких предприятий непосредственно влияет принятия управленческих решений. Одним из важных инструментов, которые позволяют поднять управление на значительно более высокий уровень, является финансовый контроллинг.

Для определения необходимости внедрения системы финансового контроллинга на предприятиях проведена оценка финансового состояния. Для проведения исследования была выбрана совокупность из 10 предприятий, которые осуществляют деятельность в Украине в области гостиничного хозяйства. Рассчитаны основные коэффициенты финансовой устойчивости для диагностики финансового состояния предприятий за период 2011-2012 гг. (Таблица 1).

Таблица 1

Гостиницы	Год	Коэффициенты					
		Коэффициент автономии	Коэффициент финансового риска	Коэффициент обеспеченности собственными средствами	Коэффициент маневренности собственного капитала	Коэффициент обеспеченности запасов собственными средствами	Коэффициент соотношения оборотных и необоротных активов
«Мир»	2011	0,90	0,11	0,51	0,11	2,12	0,25
	2012	0,90	0,11	0,50	0,11	1,53	0,26
«Харьков»	2011	0,86	0,16	-0,11	-0,02	-3,65	0,14
	2012	0,83	0,21	-0,27	-0,04	-2,07	0,16
«Чичиков»	2011	0,26	2,90	-5,54	-2,46	-9,83	0,13
	2012	0,50	0,99	-0,17	-0,14	-1,50	0,74
«Днепр»	2011	0,95	0,06	-0,70	-0,02	-3,36	0,03
	2012	0,98	0,02	0,26	0,01	1,04	0,03
«Президент»	2011	0,99	0,01	0,94	0,16	1,36	0,20
	2012	0,99	0,02	0,80	0,06	15,70	0,08

Продолжение табл. 1

«Днестр»	2011	0,41	1,41	-0,66	-0,56	-41,92	0,54
	2012	0,40	1,53	-0,22	-0,27	-36,08	0,99
«Ялта-Интурист»	2011	0,60	0,66	-0,95	-0,32	-7,33	0,26
	2012	0,85	0,17	0,21	0,05	1,39	0,23
«Ореанда»	2011	0,32	2,15	-0,60	-2,11	-126,45	0,01
	2012	0,23	3,31	-0,62	-1,25	-52,68	0,90
«Аркадия»	2011	0,88	0,13	-2,13	-0,09	-6,65	0,04
	2012	0,82	0,21	-0,60	-0,08	-1,82	0,12
«Днепр-Бескид»	2011	0,93	0,07	0,70	0,16	10,00	0,28
	2012	0,94	0,06	0,71	0,14	7,21	0,24

На основе анализа рассчитанных показателей, мы можем сделать следующие выводы: рекомендуемого значения коэффициента автономии, на протяжении исследуемого период придерживаются гостиницы: «Мир», «Харьков», «Чичиков»; на конец 2012 года «Днепр», «Президент», «Ялта-Интурист», «Аркадия» и «Днепр -Бескид». Значение коэффициента автономии для гостиниц «Чичиков» на конец 2011 года, «Днестр» и «Ореанда» в течение 2011-2012 годов меньше норматива.

Для обеспечения минимальной финансовой устойчивости на предприятии необходимо превышение коэффициента соотношения оборотных и необоротных активов над коэффициентом финансового риска, данному условию в течение 2011-2012 гг. соответствуют такие гостиницы как «Мир», «Президент», санитарно-гостиничный комплекс «Днепр-Бескид», а также гостиницы «Днепр» и «Ялта-Интурист» по данным за 2012 год.

Значение рассчитанных показателей финансовой устойчивости существенно различаются для предприятий. Финансово не устойчивыми являются гостиницы: «Харьков», «Чичиков», «Днестр», «Аркадия» и «Ореанда» в течение 2011-2012 годов; «Днепр» и «Ялта-Интурист» по данным на конец 2011 года.

Таким образом, существует реальная необходимость применения системы финансового контроллинга, которая позволит проводить комплексную диагностику финансового состояния, сообщать руководству о существующих рисках и эффективности функционирования предприятия.

Хаян В.Ю., ст. гр. ФК 10-2
Науковий керівник:
ст. викл. Семеніхіна О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

Необхідність оцінки якості кредитного портфеля комерційних банків та умови зростання розміру їх кредитного портфеля

Кредитний портфель – це сукупність всіх кредитів, що надані банком своїм клієнтам, а також сукупність інших активних операцій. В процесі аналізу кредитного портфелю банку вирішуються такі завдання: визначається ступінь та тип концентрації ризику кредитного портфелю, його відповідності зовнішньому покриттю і достатності створених резервів покриття фактичних і потенційних збитків; оцінюється адекватність кредитного ризику сумі передбачуваного прибутку; визначається кредитоспроможність позичальників. З метою зниження кредитного ризику проводиться аналіз ефективності кредитних операцій, що дає змогу вибрати доцільний варіант розміщення ресурсів.

Аналіз кредитного портфеля в системі управління банком дає змогу вибрати варіант раціонального розміщення ресурсів, напрями кредитної політики банку [3].

Якість кредитного портфеля банку відображає відповідність структури його кредитних вкладень базовим принципам організації кредитування з точки зору забезпечення поверненості, строковості та платності наданих у тимчасове користування грошових коштів. Ці параметри загалом характеризують ступінь кредитного ризику та дохідність позичкових операцій банку, що є стратегічними цілями його кредитної політики .

По банківській системі України в цілому зазначений показник співвідношення обсягу кредитного портфеля й активів банків сягає рівня 70% при висхідній довгостроковій динаміці: так, на початок 2011 року він становив 64,3%, на початок 2012 – 69,5%, на 01.07.2012 р. – 69,2%. Це пов’язано, з

одного боку з об'єктивним перетіканням капіталу у сфери, де найвища норма прибутку, а з іншого – визначається станом фінансового ринку і його схильністю до ризику.

Проаналізуємо якість кредитного портфеля Публічного акціонерного товариства «ПУМБ» (розмір кредитного портфеля банку за період 2010-2012 рр. становив відповідно 18297534 тис.грн. 19909969 тис. грн. та 17216978 тис. грн. або близько 71,0% від загальних активів Банку).

З вище наведених показників видно, що величина кредитного портфеля протягом досліджуваного періоду динамічно зростала, лише в 2012 році прослідковується зниження .Про що можна сказати, що кредити банку користувались досить високим попитом, який постійно зростав. Банк з кожним роком все більшу частку своїх капіталів спрямовував саме в сферу кредитування.

Серед необхідних умов зростання банківського кредиту в трансформаційних економіках виділяємо [3]:

1. Ефект відновлення після фінансових потрясінь на початкових етапах ринкових реформ.
2. Ефект конвергенції фінансових ринків старих членів ЄС і нових.
3. Підвищення довіри бізнесу і домогосподарств до політики уряду, зумовлене макроекономічною стабілізацією та економічним зростанням.
4. Інституційний чинник зміцнення інституту захисту прав кредиторів.
5. Зростання рівня доходів населення.

Список літератури:

1. Закон України "Про банки і банківську діяльність" від 07.12.2000 р.
2. Положення "Про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків, затверджено постановою Правління НБУ від 06.07.2000р. №279.
3. Бутинець Ф.Ф., Герасимовича А.М. Аналіз діяльності банку: навчальний посібник. – Житомир: ПП. "Рута", 2001. – 384с.

Хвостік К. Є., ст. гр. Ефбс-13-1м
Науковий керівник:
к.е.н., проф. кафедри ЕАіФ Соляник Л. Г.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет» м. Дніпропетровськ, Україна»

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

У сучасних умовах господарювання, особливо за умов фінансової кризи та соціально-політичної нестабільності перед підприємствами стоїть складна задача забезпечення їх сталого та ефективного функціонування. Проте не лише вплив факторів зовнішнього середовища негативно впливає на діяльність підприємств, а й відсутність ефективного механізму управління фінансовою безпекою та забезпечення відповідного рівня фінансової стійкості підприємств, які б могли протистояти постійним змінам в умовах господарювання.

Фінансова стійкість підприємства є якісною характеристикою його фінансового стану і характеризується як здатність підприємства ефективно функціонувати та розвиватися, відзначається достатнім рівнем забезпеченості фінансовими ресурсами та ефективністю управління ними, що забезпечує його платоспроможність, прибутковість та рентабельність.

Управління фінансовою стійкістю із застосуванням фінансового механізму може досягти необхідного результату лише за поєднання доцільно спрямованого взаємовпливу всіх його елементів. Для цього він повинен відповідати таким вимогам [1, с. 57]: налаштованість кожного елемента фінансового механізму на виконання властивого йому навантаження; спрямування дії всіх елементів фінансового механізму, який забезпечує інтереси всіх суб’єктів фінансових відносин; зворотний зв’язок усіх елементів фінансового механізму різних вертикальних і горизонтальних рівнів; своєчасність реакції елементів фінансового механізму вищого рівня на зміни, які відбуваються під впливом елементів нижчого рівня.

Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства є частиною загальної системи управління підприємством, що забезпечує вплив на чинники, від яких залежить загальний результат діяльності суб'єкта. Процес формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства необхідно розпочати з характеристики його складових, а також визначення послідовності певних етапів.

Спільним для кожного етапу розробки механізму управління фінансовою стійкістю є використання інструментів управління фінансовою стійкістю підприємства. Отже, фінансова стійкість є якісною характеристикою фінансового стану підприємства і безумовно є однією з основних фінансових складових фінансової безпеки, тому є необхідність подальшої розробки механізму управління фінансовою стійкістю як частини загальної стратегії управління підприємством.

Одним з визначених завдань на сьогодні є забезпечення відносної фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку. Така рівновага характеризується високим рівнем фінансової стійкості і платоспроможності підприємства і забезпечується формуванням раціональної структури майна та капіталу, ефективними пропорціями в обсягах формування фінансових ресурсів за рахунок різних джерел, достатнім рівнем самофінансування інвестиційних потреб. Формування механізму управління фінансовою стійкістю дозволить керівникам використовувати його для забезпечення стабільного функціонування та прогнозування розвитку підприємства в майбутньому.

Список літератури:

1. Артус М. М. Фінансовий механізм в умовах ринкової економіки / М. М. Артус // Фінанси України. – 2005. – №5. – С.54–59.

2. СклярГ.П. Механізм забезпечення фінансової стійкості підприємств споживчої кооперації та його удосконалення в умовах перехідної економіки / Г.П. Скляр, О. О.Педик / Електронний ресурс. – Режим доступу:
http://ukrcoop-journal.com.ua.

3. Гринкевич С.С. Економічні основи стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах ринкових перетворень / С. С. Гринкевич, М. А. Михалевич // Науковий вісник НЛТУ України. – 2008. – Вип. 18.5. – С. 110–114.

Хотієнко Ю. О., ст. гр.ФКв - 10
Науковий керівник:
ст. викладач кафедри ЕАіФ Лісовенкова І.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Нині бюджетування викликає підвищений інтерес з боку науковців і практиків, що зумовлено необмеженими його можливостями в управлінській сфері. В Україні вже більше десятьох років вивчається зарубіжна практика впровадження та особливості функціонування бюджетування. Разом з тим українські підприємства не мають необхідного досвіду по впровадженню бюджетування, а тому використовують зарубіжні підходи без якісної адаптації до українських умов ведення бізнесу.

Особливістю бюджетування є те, що вибір системи бюджетування, бюджетних форм та процедур не є законодавчо обумовленим, проводиться індивідуально для кожного підприємства з урахуванням специфіки її діяльності, організаційної, фінансової структури, цілей і завдань системи бюджетування, повноти її функціональності, ступеня автоматизації існуючих процесів та обсягів фінансування, що виділяється на впровадження цієї системи[2].

Дослідження з питань бюджетування у фінансовій діяльності знайшли відображення у працях таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як:А.М. Кармінський, В.В. Ковальов, С.В. Онищенко, Г.О. Партин, Т.В. Теплов, О.О. Терещенко та Ю. Брігхема, К. Друрі, І. Мейтленда, Дж. Шима та інших. Узагальнення літературних джерел дозволяють запропонувати комплексне трактування терміну «бюджетування»: бюджетування – це управлінська технологія, яка передбачає формування бюджетів для обраних об’єктів та їх використання з метою забезпечення оптимальної структури та співвідношення доходів та витрат, надходжень та видатків, активів та пасивів організації чи її

ланок для досягнення встановлених цілей з урахуванням впливу середовища функціонування[1].

Бюджетування сьогодні стає найважливішою конкурентною перевагою українського підприємства. Впровадження бюджетування на підприємствах визначається такими основними факторами: необхідністю пошуку внутрішніх резервів зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції, обґрунтуванням оптимальних рівнів витрачання фінансових ресурсів, оптимізацією податкових платежів та удосконаленням системи управління підприємства; загостренням конкурентної боротьби між підприємствами та, як наслідок, отриманням конкурентних переваг за рахунок удосконалення системи управління підприємством на базі впровадження бюджетування; органічною інтеграцією сучасних управлінських та інформаційних технологій, що вдається досягнути завдяки бюджетуванню; необхідністю у підвищенні інвестиційної привабливості організації, оскільки іноземні інвестори віддають перевагу вкладанню власних коштів у підприємства з високим рівнем розвитку менеджменту[3].

Важливе значення має наукова методологія бюджетного планування. Метод бюджетного планування - один із способів розробки бюджетних планів. За способом розрахунку планових бюджетних показників виділяють нормативний, розрахунково-аналітичний, оптимізаційно-варіантний, економіко-математичне моделювання.

Список літератури:

1. Маргасова В.Г., Патук Т.В. Бюджетування в системі фінансового управління підприємством

2. Фисуненко П.А., Кобец В.В. Бюджетування як інструмент управлінського планування діяльності підприємства

3. Хруцкий В.Е., Сизова Т.В., Гамаюнов В.В. Внутрифирменное бюджетирование: Настольная книга по постановке финансового планирования. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 400 с.

Шапіро К.О., ст..гр. ФК-10-01
Науковий керівник:
к.е.н., проф. ЕАіФ Соляник Л.Г.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ЧИННИКИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Будівельна галузь є однією з найважливіших галузей народного господарств. Забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємств будівельної сфери в сучасних умовах вимагає від них постійних еволюційних зусиль в напрямку вдосконалення структури управління, розширення ринків збуту, підвищення якості продукції та послуг, розробки інвестиційної та інноваційної політики, за умов врахування максимальної кількості чинників мікро- та макросередовища.

Будівництво в Україні нині перебуває в стані занепаду: основні фонди зношені майже на 60%, у середньому на одну родину вони втричі менші, ніж у Росії, та вчетверо, ніж у Литві. У січні – вересні 2012 року підприємства виконали робіт на 42,1 млрд. грн., що у порівняних цінах становить 90,9% до обсягів будівництва попередніх років. Спад виробництва спричинений передусім скороченням обсягів зведення будівель та споруд на 10,6%, а також установлення інженерного устаткування будівель і споруд на 4,2%. Основним чинником розвитку підприємств будівельної галузі залишається збільшення собівартості робіт через подорожчання основних складових будівництва. З метою підтримки рівня рентабельності будівельні компанії вимушені підвищувати вартість робіт та послуг, що в результаті негативно впливало на динаміку попиту з боку замовників (інвесторів). Збитковість будівництва зменшує його інвестиційну привабливість. У минулому році кількість збиткових компаній перевищувала 55% від загальної кількості підприємств галузі.

Найближчим часом (10 – 15 років) будівництво нових виробничих об’єктів проводитиметься в незначних обсягах. Основними пріоритетними

напрямами структурної реорганізації промислового будівництва буде розширення, реконструкція, перепрофілювання і технічне переоснащення існуючих промислових об'єктів. На жаль, уряд не приділяє достатньої уваги промисловому будівництву через підвищення затрат на соціальну сферу, як наслідок – обсяг бюджетних інвестицій у капітальне будівництво різко зменшився.

У розрізі житлового будівництва забудовники задля забезпечення рентабельності капіталу мають намір продовжити будівельні роботи на 43,1% об'єктів незавершеного будівництва, остаточно зупинити – на 24,9%. Характерною ознакою розвитку підприємства, є нестабільність, як стан відкритої системи при якому відбувається зміна її складу, структури та поведінки. Процес розвитку відбувається під впливом зовнішніх та внутрішніх чинників, разом з тим система має постійно функціонувати, щоб зберегти умови свого існування. Чітке визначення індикаторів зовнішніх та внутрішніх чинників, їх аналіз і оцінка дозволяють розробити адекватні управлінські стратегічні (місію, довгострокові цілі, завдання, обґрунтувати стратегію розвитку) і тактичні рішення (середньострокові цілі, завдання, економічна політика). Отже, головна проблема будівельної галузі України – формування позабюджетних інвестицій. На сьогоднішній день існує кілька можливих способів залучення ресурсів для кредитування будівництва і придбання житла. Джерелами цих ресурсів, зокрема, можуть виступати: населення, яке потребує поліпшення житлових умов; підприємства, що бажають розв'язати житлові проблеми своїх співробітників; державні органи управління і місцеві адміністрації; фінансові інвестори.

Список літератури:

1. Стан та перспективи розвитку будівельної галузі України. / В.В. Биба, В.С. Гаташ // Зб. наук. праць (галузеве машинобудування, будівництво). – Полтава: ПолтНТУ, 2013. – Вип. 4 (39). Том 2 – С. 3 – 9.

2. Верхоглядова Н. І. Система показників для управління стійкістю функціонуваннябудівельного підприємства/ Н. І. Верхоглядова, І.В. Кононова // Вісник Хмельницького національного університету.– Х – 2011. – № 1. – С. 7-10

3. Шекшуєв О.А. Інноваційний розвиток будівельних підприємств як фактор підвищення стійкості та конкурентоспроможності / О.А.Шекшуєв /Коммунальное хозяйство городов: науково-технічний збірник. [Серія: Економічні науки]. – 2009. – №. 87. – С. 152-156.

Швецов О.В., ст. гр.Б-Ф-10
Науковий керівник:
к.е.н., доц. кафедри ЕАіФ Цуркан І.М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

СУЧАСНІ МЕТОДИ ПЛАНУВАННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ

Проблема визначення реальної потреби в оборотних активах підприємств для раціонального використання наявних ресурсів та забезпечення безперебійного функціонування виробництва надзвичайно актуальна на теперішній час.

Потреба в оборотних активах, що необхідні підприємствам для забезпечення нормальної господарської діяльності, встановлюється шляхом нормування.

У світовій і вітчизняній практиці є чимало різних підходів до нормування обігових активів, які відрізняються ступенем деталізації, точністю розрахунків.

Узагальнюючи літературу [1,2,3,4], присвячену вирішенню питання планування оборотних активів підприємства, встановлено, що планування оборотними активами здійснюється такими методами:

1. Прямий метод має за основу розрахунок нормативів потреби в оборотних коштах і полягає в тому, що спочатку визначається розмір авансування оборотних коштів у кожний елемент, потім їхнім підсумовуванням визначається загальна сума нормативу. Метод прямого розрахунку дає змогу найбільш точно визначити потребу в оборотних активах, оскільки враховує всі організаційно-технологічні, технічні, транспортні та інші характерні особливості, досвід і стан розрахунків. Але даний метод досить трудомісткий, оскільки передбачає розрахунок нормативів за кожним видом сировини та матеріалів.

2. При аналітичному методі сукупний норматив на плановий рік обчислюється відповідно до діючого нормативу в поточному році, скоригованого на зміну обсягів виробництва та швидкість обертання обігових

активів. Основним недоліком цього методу є те, що він не відображає реального проходження виробничого процесу та кругообігу оборотних засобів, оскільки нормативи визначаються на основі фактичних даних минулого року. Це призводить до того, що визначені таким чином нормативи є доволі відносними. Він орієнтується на фактичну організацію виробництва, постачання та збуту й не сприяє їх покращенню. Аналітичний метод застосовується в тому випадку, коли в плановому періоді не передбачено істотних змін в умовах роботи підприємства в порівнянні з попереднім.

3. При коефіцієнтному методі – для розрахунку потреби в оборотних активах на майбутній період за основу береться норматив попереднього року з поправкою на розміри змін відповідних запасів і затрат у плановому періоді.

4. Метод суми строків оборотності. Використання методу «суми строків оборотності» пов'язане з поняттями операційного й фінансового циклів. Ціль методу «строків оборотності» – визначити потреби, що генеруються операційним циклом. Ці потреби вимірюються в днях і у відсотках до обсягу продажів. На практиці не завжди легко застосувати цей метод, тому що він виходить з розрахунку численних часткових строків оборотності.

Використання означених методів залежить від тривалості господарювання підприємства та рівня його розвитку. На практиці найбільш доцільне застосування методу прямого рахунка, перевагою якого є вірогідність, що дозволяє зробити найбільш точні розрахунки частинного і сукупного нормативів.

Список літератури:

1. Шереметинська О. В. Визначення потреби в оборотних активах хлібопекарських підприємств / О. В. Шереметинська // Методологія та практика менеджменту на порозі XXI століття: загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти : матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – Ч. 1. - С. 178-180.

2. Сословський В.Г. Вибір методу планування оборотних активів підприємств / В.Г. Сословський, І.О. Лисненко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Fkd/2011_2/_part1/24.pdf

3. Марцин В.С. Планування як основна складова процесу фінансової діяльності / В.С. Марцин // Фінанси України. – 2008. – №4. – С. 23-31.

4. Чубка О.М. Оцінка методів управління оборотним капіталом промислових підприємств / О.М. Чубка, О.М. Рудницька // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/_ntb/2485/1/64.pdf

Юшкевич О.А., ст. гр. ФК-10-1
Науковий керівник:
к.е.н., доц. каф. ЕАіФ Герасимова І.Ю.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ЕВОЛЮЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ НАУКОВОЇ ДУМКИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ РЕЗЕРВІВ

Однією з найбільш актуальних проблем, які стоять перед керівництвом сучасних підприємств є забезпечення ефективності виробництва. Рішення даної проблеми тісно пов'язано з питанням дослідження внутрішніх резервів, як обов'язкової умови підвищення ефективності діяльності підприємств. Тому необхідно мати теоретичне уявлення про природу внутрішніх резервів підприємств та їх сутність. У найбільш загальному вигляді "резерв" походить від французького "reserve", що у перекладі означає "запас" або від латинського "reservere" - "зберігати". Еволюція вітчизняної наукової думки щодо визначення сутності резервів дозволяє виділити три етапи: [1]

1 етап припадає на 40-70 роки, коли відбувається ототожнення поняття резервів та нереалізованих можливостей і витрат. На думку Л.Є. Сиркін-Шкловського [2] резерви - це "сукупність невикористаних можливостей його (виробництва) кількісного і якісного зростання". В.Є. Донсков [2] стверджує, що внутрішньогосподарські резерви "це ще невикористані на даному етапі можливості для подальшого росту та вдосконалення соціалістичного виробництва, які можуть бути використанні в результаті впровадження у виробництво досягнень науки, нової техніки, прогресивної технології й передового досвіду праці, а також шляхом усунення непродуктивних витрат". У 70-х роках зацікавленість цим питанням дещо послабла у зв'язку з переходом на екстенсивний (витратний) метод господарювання, при якому планування здійснювалося від досягнутого рівня без врахування ефективності використання ресурсів. Підприємства приховували свої резерви для покриття непланових витрат.

2 етап припадає на кінець 70-х, початок 80-х років і резерви інтерпретуються як потенційні можливості розвитку виробництва. Наприклад, В.С. Бялковская [4] резерви росту продуктивності праці трактує як "потенційні можливості..., що існують в промисловості та на її підприємствах на даному відрізку часу, які можуть бути використанні у найближчому майбутньому". Л.Л.Єрмолович [5] стверджує, що під резервами підвищення ефективності виробництва слід розуміти наявні потенційні можливості збільшення і ефекту за рахунок факторів, які кількісно визначенні у поточних та перспективних планах та будуть реалізовані у майбутньому періоді. Для цього періоду характерно значне збільшення обсягів виробництва порівняно із попереднім періодом та неможливість значного залучення нових матеріальних та трудових ресурсів. Тому визначальним напрямком підвищення ефективності виробництва стає перехід до нових методів управління та господарювання, використання передового досвіду й прискорення провадження науково-технічного прогресу.

3 етап - сучасний період. В умовах вільного ринку, з одного боку, у підприємств з'явилось більше самостійності та можливостей для комерційної діяльності, вони стали прагнути до задоволення потреб своїх клієнтів шляхом підвищення якості продукції і зниження цін на неї; з іншого боку виникає дефіцит фінансових ресурсів і відсутність оборотних коштів на рахунках підприємств. Тому перехід до ринкової економіки потребує від підприємств підвищення ефективності виробництва, впровадження ефективних форм господарювання і керування виробництвом, подолання безгосподарності, активізації підприємства, ініціативи.

Список літератури:

1. Бабкіна Є.Ю. Сутність резервів підприємства / Є.Ю. Бабкіна, Л.Ф. Ларікова // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля – Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2007. –№7 (113). – С. 6-12.

2. Сыркин-Шкловский Л.Е. Методика анализа производственных резервов машиностроительного завода / Л.Е. Сыркин-Шкловский - М.: Изд-во АН СССР, 1956. - 398с.

3. Донсков В.Е. Внутрипроизводственные резервы пищевой промышленности / В.Е. Донсков и др.-М.: Пищ. пром-сть, 1969. - 215с.

4. Бялковская В.С. Экономика машиностроительной промышленности СССР / В.С. Бялковская, М.Н. Демченко, В.Б. Косичкина. - М.: Машиностроение, 1978. - 416с.

5. Ермолович Л.Л. Анализ эффективности хозяйственной деятельности промышленных предприятий: [Справочное пособие] / Л.Л. Ермолович. - Мн.: Высш. Школа, 1979. - 272 с.

Яценко Н.О., ст..гр.ФКфеС-12-1
Науковий керівник:
ст.викл. кафедри ЕАіФ Замковий О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРОЦЕНТНИЙ ДОХІД БАНКУ ПРИ КРЕДИТУВАННІ ПІДПРИЄМСТВ

Процентна політика при кредитуванні, поряд із керуванням ризиком, є одним із найважливіших елементів загальної політики банку. У процесі визначення ціни кредиту особливе значення необхідно надавати аналізу таких факторів: зовнішні і внутрішні ризики для банку, у тому числі пов'язані із здійсненням визначеної банківської операції або клієнтом; «агресивність» банку; конкуренція; категорія клієнта; прибутковість; вартість ресурсів; гнучкість цін по кредитам і депозитам.[1]

Таким чином, головним завданням процентної політики банку є мінімізація процентного ризику в межах прибутковості та цілей ліквідності.[3]

При здійсненні фінансових розрахунків суми грошей незалежно від їх походження та призначення пов'язують з конкретними періодами або моментами часу. Тому в кредитних угодах передбачаються не тільки суми боргу, а й строки та періодичність його погашення і плати процентів. Особливо важливу роль чинник часу відіграє при довгостроковому кредитуванні.[2].

Відповідно застосовують різні види процентних ставок, кожна з яких має свої ознаки. Зокрема, проценти розрізняють за базою, яка береться для їх нарахування. При цьому застосовують постійну чи послідовну змінну базу для розрахунку. У разі застосування змінної бази за неї береться сума, отримана на попередньому етапі нарощення, або дисконтування. [4]

У разі постійної бази використовують прості процентні ставки. Процентні ставки також можуть бути фіксованими або плаваючими. Перша з них установлюється незмінною на весь період користування позичкою. Плаваюча - процентна ставка, величина якої змінюється залежно від обумовлених у кредитній угоді чинників, наприклад, від зміни темпів інфляції, облікової

ставки центрального банку, зміни вартості кредитних ресурсів на грошовому ринку тощо. У разі застосування плаваючої процентної ставки встановлюється не сама процентна ставка, а лише базова ставка і розмір надбавки до неї - спреда.

У розрахунках на практиці застосовують так звані дискретні проценти, тобто проценти, які нараховують за фіксовані у договорі періоди (рік, півріччя, квартал, місяць, день). При цьому період розглядається як дискретна змінна. [4]

Банки можуть використовувати й інші види нарахування процентів.

Модель ставки "цінового лідерства" (ставка "прайм-рейт") - ставка, за якою банки надають короткострокові позики великим корпоративним фірмам з досконалою фінансовою репутацією. Це найнижчі ставки, оскільки ризики і витрати на аналіз кредитоспроможності позичальника найменші.

Модель "вартість плюс" - облік вартості залучених банком коштів і його операційних витрат, пов'язаних із цим.

Модель максимальної процентної ставки "КЕП" — погоджена верхня межа ставки за кредитом незалежно від майбутньої динаміки процентних ставок на грошовому ринку.

Модель надбавки — встановлений процент надбавки, який не може бути більшим за раніше визначений, наприклад, 5 % до ставки "прайм-рейт".

Таким чином можна зазначити, що питання повязані з визначенням процентного доходу банку при кредитуванні підприємств досить різноманітні і потребують детального вивчення перед застосуванням до того чи іншого позичальника.

Список літератури:

1.Заруцька О.П. Рівновага залучених та розміщених банківських ресурсів якнеобхідна умова стабільного розвитку// Вісник НБУ. - №4. – 2007. – С.20-27.

2.Фінанси підприємств: Підручник / Кер. авт. кол. і наук. ред. А. М. Поддерьогін. — К.: КНЕУ, 2000. — 460 с.

3.Кухарук Н.С. Чмерук Г.Г. сутність та призначення процентної політики банку.// «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики»Збірник наукових праць Університета банківської справи Національного банку України (м. Київ) на базі Харківського інституту банківської справи./ Випуск 1(10)/2011Частина ІІ. – С.68-75.

4.Вовчак, О. Д. Кредит і банківська справа : підручник / О. Д. Вовчак. – К. : Знання, 2008. – 564 с.

Секція 5 **Удосконалення процесів бюджетного управління**

Гнатенко М. М., ст. гр. ФК-10-2
Науковий керівник:
к.е.н., доцент кафедри ЕАіФ Дедіков О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет» м. Дніпропетровськ, Україна

ФІНАНСОВІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Місцеві бюджети концентрують потоки бюджетних коштів певного населеного пункту, району чи області. Через них здійснюється перерозподіл бюджетних коштів з метою виконання бюджетних зобов'язань, визначених законодавством, зокрема надання соціальних благ та послуг населенню. Через видаткову частину місцевих бюджетів перерозподіляється близько 12% ВВП, заданими 2012 року [1]. Розвиток соціальної сфери і місцевого господарства залежить від того, наскільки стабільним і ефективним є процес формування і виконання бюджету та від наповненості доходної частини місцевих бюджетів.

В останні роки з'явилась тенденція до збільшення доходної бази місцевих бюджетів, що наповнюються за рахунок податку з доходів фізичних осіб, плати заземлю та податку на прибуток підприємств комунальної форми власності.

Нині для України є актуальними проблеми формування міжбюджетних трансфертів та розширення дохідної бази місцевих бюджетів.

Сучасний стан місцевих бюджетів України характеризується низькою часткою дохідних джерел, які не враховуються при розрахунку обсягів міжбюджетних трансфертів і якими місцеві органи влади можуть розпоряджатися самостійно, виходячи з пріоритетів розвитку адміністративно-територіальної одиниці. Зусилля місцевих органів влади з поліпшення економічної ситуації в адміністративно-територіальних одиницях, яке призводить до підвищення зайнятості та відповідно збільшення надходження даного виду податку до місцевого бюджету, призводить до зниження дотації,

вирівнювання або збільшення суми коштів, що мають бути перераховані з місцевого бюджету до державного.

Це відбувається внаслідок того, що трансферти розраховуються як різниця між прогнозною сумою доходів та витрат місцевого бюджету, скоригованою на коефіцієнт вирівнювання. Згідно з чинною формулою міжбюджетних трансфертів, перевищення доходів місцевих бюджетів над витратами призводить до збільшення вилучень до державного бюджету, а це знижує зацікавленість місцевих органів влади у формуванні жорстких бюджетних обмежень, нарощуванні податкового потенціалу територіальної одиниці. Часткова компенсація таких вилучень здійснюється за рахунок надання субвенцій і дотацій вирівнювання. Незважаючи на те, що вибір напрямів використання дотацій вирівнювання може визначатися місцевими органами влади самостійно, на їхнє рішення істотно впливає необхідність забезпечення бюджетних програм по фінансуванню благ і послуг, що надаються за рішенням центральних органів влади. Також треба зазначити, що у місцевих бюджетах, в яких відбувається щорічне збільшення доходів, залишається, згідно з Бюджетним кодексом України, лише 10% від суми приросту доходів. Таким чином, методологія формування міжбюджетних трансфертів призводить до того, що зусилля органів місцевого самоврядування з поліпшення економічної ситуації не можуть вирішити проблеми місцевого бюджету, а тільки змінюють структуру доходів відповідного бюджету.

Список літератури:

1. Статистичний щорічник України за 2011 рік, Київ: ТОВ «Август Трейд», 2012,с.29,52.

Здрок С.С., ст..гр.ФКфе-10-2
Науковий керівник:
Ст.викл. кафедри ЕАіФ Замковий О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

РОЗРОБКА ФІНАНСОВОГО ПЛАНУ ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне управління фінансами компанії може бути тільки при раціональному плануванні всіх фінансових ресурсів, а також їх джерел відносин господарюючого суб'єкта [2]. Розробка організаціями ефективних фінансових планів має важливе місце у системі заходів щодо стабілізації їх грошового обороту.

Фінансове планування підприємств - це цілеспрямована діяльність в процесі організації та управління по створенню, розподілу та застосування грошових фондів і засобів, що виражаються в русі виручки (в основному прибутку) відповідно з наявними матеріальними ресурсами, цілями і завданнями розвитку компанії та інтересами власника. Тому фінансовий план це узагальнюючий плановий документ, який відображає надходження і витрачання фінансових ресурсів організації на поточний (до одного року) і довгостроковий (понад один рік) період. Залежно від терміну, на який складається план, розрізняють короткострокові (рік), середньострокові (1-3 роки), довгострокові (понад 3 -х років) плани.[2,4]

Фінансове планування на підприємстві включає сім етапів:

1. аналіз фінансової ситуації.
2. розробку загальної фінансової стратегії підприємства.
3. складання поточних фінансових планів.
4. коригування, ув'язку і конкретизацію фінансового плану.
5. здійснення оперативного фінансового планування.
6. виконання фінансового плану.
7. аналіз і контроль виконання фінансового плану [1,3].

На першому етапі аналізуються фінансові показники діяльності підприємства за попередній період на основі бухгалтерського балансу, звіту про прибутки і збитки, звіту про рух грошових коштів [1].

Другий етап - це розробка фінансової стратегії і фінансової політики по основних напрямках фінансової діяльності підприємства.

У процесі здійснення третього етапу уточнюються і конкретизуються основні показники прогнозних фінансових документів шляхом складання поточних фінансових планів.

На четвертому етапі відбувається зіставлення показників фінансових планів з виробничими, капітальними, інвестиційними та іншими планами і програмами, що розробляються підприємством.

П'ятий етап - це здійснення оперативного фінансового планування шляхом розробки оперативних фінансових планів[1].

Шостий етап передбачає здійснення поточної виробничої, комерційної та фінансової діяльності.

Завершується процес фінансового планування на підприємстві аналізом і контролем за виконанням фінансових планів. Даний етап полягає у визначенні фактичних кінцевих фінансових результатів діяльності підприємства, зіставленні з запланованими показниками, виявленні причин і наслідків відхилень, у розробці заходів щодо усунення негативних явищ [1,3].

Список літератури:

1. Содержание процесса финансового планирования [Электронный ресурс]. // офіційний сайт Деньги. Кредит. Банк. Финансы предприятия. Экономика инноваций – Режим доступу: http://www.dkb-fin.ru/soderganie_planirovaniya.html(дата звернення: 17.03.2014). – Назва з екрана

2. Сущность, значение и виды финансового планирования и бюджетирования на предприятии [Электронный ресурс]. // офіційний сайт: managway – Режим доступу:http://www.managway.ru/mways-58-1.html (дата звернення: 17.03.2014). – Назва з екрана

3.А.Н. Ткаченко. Оценка эффективности инвестиционных проектов: Учебное пособие / Сост. А.Н. Ткаченко. – Новокузнецк: НФИ КемГУ, 2003.– 78 с.

4. Писаревський І. М., Нохріна Л.А., Познякова О.В. Менеджмент організацій: Навчальний посібник. Писаревський І. М., Нохріна Л.А., Познякова О.В. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 133с.

ЗМІСТ

Секція 1 **Фінансовий механізм та державне регулювання економічного розвитку** 3

Черняга Г. В. Фінансовий механізм системи пенсійного забезпечення в Україні: стан та перспективи розвитку…….. 3

Секція 2 **Удосконалення системи оподаткування** 5

Жуков К.Є. Проблеми формування місцевих бюджетів та основні шляхи підвищення надходжень…… 5

Шелудько Т.Р. Управління формуванням та використанням прибутку підприємства…….. 7

Секція 3 **Актуальні напрями розвитку фінансової системи країни в умовах глобалізації** 9

Арсентьєва А.С. Методи страхування врожаю сільськогосподарських культур…… 9

Бабік А.О. Аналіз прибутковості фінансових ресурсів: існуючи підходи…… 11

Водоп`ян М.В. Екологічна безпека як складова національної безпеки України…… 13

Галкін А.М. Характеристика і види банківських послуг для корпоративних клієнтів…… 15

Гусманова О.О. Управління фінансовими ризиками банку в умовах глобалізації…… 17

Заіменко М.В. Діагностика загрози банкрутства підприємства…….. 19

Кадаєв А.В. Проблеми депозитної політики в України…… 21

Койнаш Т.А. Характеристика суб'єктів страхового ринку…….. 23

Коротких Я.В. Економічна безпека особистості в умовах глобалізації 25

Лелекова Т.С. Платоспроможність – один з основних показників фінансового стану підприємства…… 27

Лисенко Г.А. Аналіз стану державного боргу України…… 29

Мельничук І.П. Підходи до оцінки фінансового стану підприємства 31

Митрофанов В.В. Удосконалення управління кредитним ризиком в комерційних банках України…….. 33

Нефьодова А.О. Інвестиційна діяльність підприємства та її ефективність…… 35

Олійник О.В. Теоретичні аспекти забезпечення стратегії фінансової безпеки підприємства…… 37

Онищенко О.Ю. Удосконалення планування стратегії розвитку банку на ринку банківських послуг України…… 39

Прийтенко Н.І. Фондовий ринок в Україні: сучасний стан, перспективи розвитку…… 41

Робота Т.С. Фінансова діяльність комерційних банків та напрями її удосконалення…… 43

Строценко В.В. Аналіз кредитного портфеля ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК»…… 45

Сушкіна О.І. Управління кредитною політикою банку: виклики сучасності…… 47
Юрашева А.І. Перебудова банківської системи кредитування в умовах економічної кризи…… 49
Секція 4 **Фінансовий менеджмент промислових підприємств та фінансових посередників** 51
Алєксіна Х.В. Використання економіко-математичних моделей при управлінні оборотними активами…… 51
Андрієнко Є.І. Стан та перспективи зміцнення фінансової стійкості підприємств дорожньо-будівельної галузі…… 53
Анненкова М.В. Процентний та непроцентний дохід банку при кредитуванні підприємств…….. 55
Бєлоусова М.І. Проблеми та шляхи зміцнення фінансової стійкості підприємств машинобудівної галузі в умовах міжнародної інтеграції…. 57
Білоус Д.О. Перспективи розвитку іпотечного кредитування в Україні…….. 59
Борисенко О.І. Оптимізаційна модель управління капіталом підприємства…… 61
Бублік С.О. Діагностика фінансової діяльності як напрям ефективного антикризового фінансового управління підприємствами… 63
Возняк Є.В. Оптимізація фінансових ресурсів підприємства…….. 65
Галушка В.Ю. Використання економіко-математичних моделей при управлінні активами…… 67
Герасименко С.О. Фінансова діяльність підприємств сільського господарства і напрями її удосконалення…….. 69
Григоренко А.В. Формування капіталу підприємства…… 71
Гришина Д.О. Управління інвестиційною діяльністю підприємства як складова фінансового механізму…… 73
Жалдак Ю.В. Шляхи покращення формування і використання фінансових ресурсів підприємства…….. 75
Журавель Р.Г. Сучасні підходи до управління прибутком підприємства…….. 77
Іванюга Н.О. Деякі аспекти удосконалення процесу управління прибутком промислових підприємств…… 79
Іріцян В.Р. Методи регулювання структури капіталу підприємства…… 81
Климченко А.О. Вдосконалення механізму фінансової стійкості комерційного банку…… 83
Корощенко А.А. Проблеми управління капіталом в умовах ринкової трансформації економіки України…….. 85
Крамська М.С. Антикризове управління підприємством в системі фінансової безпеки…… 87
Кучер С.О. Власний капітал як фінансове джерело функціонування підприємства…… 89
Ліпський В.О. Напрями удосконалення організації фінансової

діяльності на підприємстві…….. 91
Лукаш Р.В. фінансова діяльність комерційних банків і напрями її удосконалення…….. 93
Макурдумянц А.С. Шляхи розвитку інвестиційної діяльності промислових підприємств в Україні…….. 95
Маханьок Ю.Ю. Проблеми фінансування інноваційного розвитку машинобудування в умовах інтеграції України в ЄС…….. 97
Мілейко Б.Є. Формування банківських продуктів в сучасних умовах розвитку банківської системи України…….. 99
Мороз І.О. Оцінка фінансової стійкості підприємства та гапрями її забезпечення…… 101
Осмоловський С.Д. Методи оцінки ефективності інвестиційних проектів…….. 103
Півняк Г.В. Сучасний стан та напрями розвитку банківського кредитування реального сектору економіки України…….. 105
Привалова Ю.В. Управління прибутком підприємства на базі розробки оптимального плану інвестиційного розвитку підприємства... 107
Профатіло К.В. Планування процентного прибутку банка…….. 109
Румянцев Д.М. Шляхи вдосконалення діяльності регіональних комерційних банків…….. 111
Рябенко К.А. Стратегічне управління фінансовими ресурсами підприємства……. 113
Рябченко Я.В. Вибір оптимального варіанту інвестиційного розвитку промислового підприємства…… 115
Саяпіна В.О. Вдосконалення управління комерційним банком в умовах кризи…….. 117
Складнікова А.С. Обгрунтування вибору норми дисконту при оцінці ефективності інвестиційних проектів…… 119
Сладік М.В. Особливості фінансового менеджменту великих вертикально інтегрованих корпоративних структур……. 121
Стрюковата К.О. Моніторинг клієнтів банку як засіб управління та мінімізації кредитного ризику……. 123
Сухойван Д.О. Планування заходів підвищення рентабельності роботи підприємства……. 125
Танська О.С. Управління прибутком підприємства з урахуванням ризиків його діяльності…… 127
Тиха І.О. Фінансова діяльність підприємств сільського господарства і напрями її вдосконалення…… 129
Фесенко А.С. Формирование системы финансового контроллинга на предприятиях……. 131
Хаян В.Ю. Необхідність оцінки якості кредитного портфеля комерційних банків та умови зростання розміру їх кредитного портфеля …… 133
Хвостік К.Є. Вдосконалення механізму управління фінансовою стійкістю на підприємстві…… 135

Хотієнко Ю.О. Бюджетування як інструмент управлінського планування діяльності підприємства……. 137
Шапіро К.О. Чинники економічного розвитку підприємств будівельної галузі……..... 139
Швецов О.В. Сучасні методи планування оборотних активів підприємств…….. 141
Юшкевич О.А. Еволюція вітчизняної наукової думки щодо визначення сутності резервів…….. 143
Ященко Н.О. Процентний дохід банку при кредитуванні підприємств……. 145
Секція 5 **Удосконалення процесів бюджетного управління** 147
Гнатенко М.М. Фінансові проблеми формування доходної частини місцевих бюджетів…… 147
Здрок С.С. Удосконалення процесів бюджетного управління……..... 149